TECHE UDINE

MANOSCRITTI

FONDO PRINCIPALE

Manoscritto n. P_MSS_0848

Nel Fondo Principale sono confluiti la maggior parte dei lasciti manoscritti pervenuti alla Biblioteca Civica «Vincenzo Joppi» nel corso del tempo: si tratta perciò di un fondo composito nel quale è possibile trovare manoscritti di argomento liturgico, scientifico, giuridico, botanico e altro.

Collocazione:

Biblioteca Civica "Vincenzo Joppi", Udine
https://www.techeudine.it/fondo-principale
https://www.sbhu.it/

848

2.3

24

IV 1

P.S.C.I.
+ 8 .2.
24

Ecce ch fece il Beato mo

BIBLIOTECA COMUNALE DI UDINE

M cccc Lxxxxiij xxi· xbris.

Pauli Ramusij aziminensis Jur doct. utini capitanei manus et
Carmen d cæuo pcus uiso i aglea z disauzenti hac z illac z
qui deplorat agleæ statu.

Q̃ uarijs fuerit felix aquileia triumphis
Testantur turres, flumina: saxa dej;
Dirutaq̃ sed q̃tus nũc alta silentia ducat,
Et quantus ãpzisca nobilitate uacet,
Monstrauit cæcus siluis nutritus opacis,
Per medias uidi quæ dare terga uias.
Et saltus longos agitantẽ in amne natissẽ
Duz uocat immissos buxea turba canes.
Hoc docet humanis q̃ parua potentia rebus,
Et q̃tus Jnstabili sit dea cæca rota.
Interzeunt homines, et grandia saxa dehiscũt
Mors etiaz magnis Vrbibus Jncutitur

Valete posthumi et medullis
Jnsudate

1424

Mag.ci D. Fantonis
Com

Cap.s p.mus

...ubus foris causarum exuuiacionum et litigio-
...ubus totius populi facies latium negoti-
...ose ... cum numerosi actiones suggestus
...et preiudicia lacessitur Quanto clamor et bre-
...uis odio est tanto plurimos gratius oau-
...ritur et exinde voragini sumptuum indulget.
...Quo altes prelatus et magnificus milles domin
...s Laurentius Lembo prudentissimo et excelse ducali
...dnio Venetiar. Dame consuli et tribus huius
...Venetiar bene meritis gubernator. Atq legumdo
...ctor Egregius dominus Petrus de dems Capi-
...tureus et consilium et Regimen Communitatis
...ilden terre quibus plurimum cordibus zelat
...bone gubernationi et salutifero statui et libertati ipius terre. Vnm paterna qua-
...dam benuolentia et solicitudine posterius intendere et prouidere et Cines suos
...in litigijs prolixitate temporis magnos et laboriosos et sumptibus non gravan. Da
...quibus eque et debitam Iusticiam exhiberi premisse considerationis animaduiten-
...tes Statuta causaq Ciuilium ciuiliter tene et aliorum negotiez et litium q
...multiplicis et ... occurrit materiebus Varietates et prolixitates in se multi-
...plicel gignere et ... ratio propter ipsorum dispendio et iacture. Asse-
...ctantes propterea illa prouidere ... bono corrigere et in melius reformare.
...Videbitis licet ... quecq; litigia concludant et in diligentibus diminuci-
...bus nolunt penitus ... Iuris Ciuilis litigantes sentiant excelsi ratio
...causarum se plurimum ... expensis et laboribus relevatos cum ... uolumtate
...et consensu eorum Ciuium et ... tm fuerunt et de
...creuerunt in ipsis singulis ... et singulis relevari. quibus sub ... et equali
...tate ceteri ducuntur: Circa que prudenda comm ... sapientes et notabiles ... sul
...tores et reformatores ... et de Laudem et gloriam omnipotentis
...dei patris filij et spiritus sancti ... premiarate virginis gloriose cu-
...ctisq; ... celestis curie triumphantis ac ad honorem et felicem statu
...prelibati. ... et Sancte Aquilegensis Ecclesie Nemie
...ad ... bonum Statum ... Comunitatis
...Terre ... nominate ... Vniuersis Vniuerse qui sapientia fundant fir
...et firmant ... Prudentia ... equitate et gubernatione
...est alpha et ... dicte ... Comunitatis terre ... tm
...cum tanta prudentia et ... ordinauerunt Regulauerunt Confirmauerunt
...et ... formauerunt et firmauerunt ... ut infra seriatim apparet. Sub anno
...dominice Natiuitatis ... quadringentesimo vigesimoquarto Indicion 1424

secunda. Que omnia ordinamenta dictatus dominus Locumtenens suam
in eis interponens auctoritatem & decretum Ac dominus Capitaneus Consi
lium & Regimen dicte terre Utini eorum Laudabilem sanctionem af
firmantes approbantes & roborantes mandaverunt illa aquibuscunque ptsons
inviolabiliter observari sub banis & penis in eis adiectis:

Que quidem statuta et Ordinamenta infra contenta in pnti volumine ex
mandato & deliberatione antefati dñi locumtenentis ac prestripte dñorum Ca
pitanei consilij & Regiminis terre Utini alta voce proclamata & publi
cata fuerunt in loco solito Platee Communis terre Utini p bestoream de pilis
Tubatorem prefati domini locumtenentis. Anno Millesimo cccc. vigessimo quinto. 1425
Indictione tercia die sexto mensis Julij. Mandantem illa inviolabiliter
observari aquibuscunque ptsons sub penis banis in eis contentis. &.

Q⁹ nemo vianus uel forensis deum nec sctos audeat blasfemare .1.

Statutum et ordinatum fuit q⁹ quicunq; vianus uel forensis in vano blasfemauerit deum uel beatam virginem Mariā uel fidem ꝑ̄ta predictorum vel aliorum⁹ eorum ymaginem vel figuram seu ſpuerit ꝑ̄ eorum ymaginem seu eam pedibus calcauerit. dat cum astello. Vel alia quacunq; re peraussent cadat in penam vnius march denar. Acquietēt. Si uo ꝑ̄ aliquis uel aliquem sanctorum vel sanctum predictā uel aliquod ex eis fecerit cadat in penam medie marc denar. Acquietēt pro qualibet uice. Cuius pene tercia ꝑs sit Capitanei. Tercia acusatoris. Et reliqua tercia sit communis. Cuius depositio fiat coram Capitaneo. et duobus de ꝯsilio. et teneat in credentia. predictam soluere nō possit. Capitan teneat ipsum ponī facere ad berlinam manuarium ibidem ꝑ diem integram. Et q⁹ pena predicta sine peccuniaria sit sine imꝑposa sibi remitti non valeat. illo mō. Et ostencio fiat verum uerba ꝓlata ꝑ illum qui fuerat de blasfema acusatus importaret blasfemiam uel non. Et quibus uerbis qualit fuerit dictum dicto acusatoris et de dicta ostencione deliberatum Capitaneo ꝯsilij terre Item. Et si ostenderit aliquem ponī ad berlinam pro huiusmodi crimine precomizetur ꝑ preconem q⁹ postea pro huiusmodi crie.

Super eodem .2.

Item statutum fuit. Q⁹ siquis inhoneste locutus fuerit de deo uel beata maria seu sanctis eius vba illicita proferendo dicendo. sc̄ quod deus nec sancti possent facere vt similia uerba ꝑtinencia ad contentum. Cadat in penam .xl. denar. Cuius pene tercia ꝑs sit Capitanei. Tercia acusatoris. Et tercia Communis. et cum ista accusatori cedatur si fuerit bone fame. Cuius depositio fiat Coram Capitan⁹ duobus de ꝯsilio⁹ teneat in credentia. Et si soluere non posset ponatur ad berlinam ꝑ diem medium ꝑmanuarium. Et q⁹ pena predicta sibi remitti nō possit illo modo vt supra dictum est in proximo ꝓcedenti ostencionis. Et si ostencio fuit de uerbis prolatis fiatur iuꝑ dicta ꝑ eum statuto dictum est.

De non ludendo ad ludos prohibitos

Item statutum fuit q⁹ nullus teneat uel forensis maior .xvij. annis audeat ludere ad ludum aliquem taxillor⁹ zenorum pillotor⁹ vel trochar⁹ seu alium ludum ꝓhibitum uel bestias quascunq; pone aut pelles tendere in Cimitero Ecclie maioris Vrbis. et alibi ubi. Et qui ꝓfecerit cadat ꝑ penam x solidorum ꝑ qualibet uice domino applicandam.

De aure non reddendo diebus festivis in caulis .4.

Statutum fuit q⁹ dns Capitan⁹ seu alius rector in Vrbe diebus dnicis et festivis et solemnibus seu teneatis in libro Constitutionum q̄alium declaratis sup eis caulibus ad ius reddendum pro tribunali sedere non debeat. Neq; valeat ob dei reuerentiam sanctorum ꝯ honorem. Sententiae nō late ꝯacta gesta et acticata cont formam et tenorem dicti statuti nullius sint efficatie uel valoris. De fundis in luellos q̄ impositionibus spangarum ac pignoratoribus ob luella nō soluta fact ꝑ preconem et ipsorum preconum reuellationibus et de omnib⁹ alijs dependentibus a fundis luellor⁹ Cognosca ꝯ diffin

posſit/et ꝑ eum ecclīam ſedere debeat dñs capitaneus ad ius reddendum ꝓtam cal
cham ante feſtum natiuitatis et reſurrectionis dñi. Decam nō Vtinen et infra
ſcripta poſt prandium diebus feriatis et non feriatis ſedere ualeant ad ius reddē
dum ſi decanus ius ante prandium nō fecerit. Et hec poſſit ſolum a xxx. ſoldis
infra. De principio ordinis iudicialis. 4.

Dr qua ſum
iudican poſſin
Dnō Burgen

Prolixitas litium ualeat euitari. Et breuior ſtilus iuris de cetero habeat.
Statutum fuit q̄ Campana maioris eccl̄ie maioris caſtri Vtini ad ſedendū
iudicio et ius tenendum pulſari debeat cum fuerit. Statutū poſt elleuationem cor
poris dñi in Eccl̄ia memorata. Et dum pulſande diligenter Vſquequo preſbiter
celebrans ibidem ſoluatur receſſerit abaltari. Ita quoq; pulſatione facta ſupſedeat
p̄ condecens interuallum ſuperueniat pulſantis. Elapſo aute
dicto interuallo pulſetur ſo congrue faciendo infine aliquos clangores ſubaudē Vt
huiusmodi pulſato Campane iudex noſcat fore ſuū. Si non celebraretur
miſſa ea hora Vt eſt dictum tunc pulſa pulſanti ad predicta fiducialiter et prudentie
pulſantis relinquat. Pulſatou aute deputando ad predicta p̄ tota ſalarii que me
dium p̄ annum q̄ Coc pro iuſta modis omnibus ſoluatur. De plenis ſe p̄tandis ad
ſonū campanarū in pulſationibus campanarū que p̄cedi debeat int̄ litigantes. 76.

Aliquando in cauſis fraudulenter agentes ualeat gratulari. Ordinatum
fuit q̄ in compariſonibus terminoꝝ. Si actor nō ꝓparuerit in prima ul̄ba
pulſatione campanaꝝ pulſatarum pro termino audiendis iuridica aut interim ſoluere
teneat̄ ne abſq; ſmām faciendo fidem de termino teneat. mr̄. acquiles. dummodo
reus p̄tauerit in prima ul̄ba pulſatione campanarum aut intim. Et ſi reus
uenit dicti. mr̄. teneat. p̄ dictum actorem ꝛgo. cui actori ſuccere nullatenus
teneat̄ etiam ſi reus fidem non fecerit huic de termino dummodo terminus fuerit
aſſignatus. Si uero reus cautus nō compſuit et ſe non p̄tauerit in prima ul̄ba pulſati
one campanaꝝ predicte aut termino tunc actor poſt predictas pulſationes. ſtatus
contra ipm̄ cum effectu ꝑ ſmām ꝓcedere poſſit ad ſmām proferenda
cauſe ſententie non obſtante predicto termino poſt dictas pulſationes campanaꝝ. Ul
uo ſi reus interminno ſine diffinitiue compauit ante ſonum terciaꝝ eccl̄ie ſancti pe
maioris tunc audeat cuius defenſio. Si uo non comparuerit ante predictam horā
terciaꝝ. ſma lata ꝑ reum executionem mandetur. De quoꝝ p̄tatione
ceditur dño Capitan Ul ūm ſoli fidedigne ſacramento. Primus aut̄ qui ſe
p̄tauerit prime audiat̄ ꝛpediatur ſecundus. Et ſic de ſingulis ꝓdatim ſe
cundum ordinem p̄tationis facte donec fuerint omes expediti.

De plenis debentibus int̄eſſe in iudicio ad ſmām dicendum.
Cum in maioribus ꝛtate multis prudentis ſenſus discretio prouidentia eſſe
et ſcientia nullo cognoſcant. Statutum fuit q̄ interim tenendis p̄ dominum
Vtinen conuocari debeant boni homines.

De non audientibus ſmāre miſi habeat xxiij. annos. 5.
Item ſtatutum fuit q̄ nullus minor xxij. annis coram dño Capitaneo
ſeu eius uicegerente in iudicio audeat ſmare ſub pena x ſoldorum dmo
applicandor. Et nichilominus ſma ſit nulla. De inducendo in iudicio et cedul̄ fiendis.
Item ſtatutum fuit. Q̄ ſup mandatis faciendis fiant cedule q̄ in ipis ponatur

petrac dominode ascendat dicta petrio Vltra medium marcham denar. Inclinq
no qd attent ad precedendum z q sufficiat processus caue in ipa cedula scribend p
cancellar Contingit vnu qui pro ipi fuerit. Q u cancellar singulam cedula
fiacre teneant pro solcis duobus. Scribende in relatione prenarrem ipius cedule.

Item Determinus statuendu in iudicio. 10

Item statutum fuit. Q dns Capitaneus nl eius Vicegerens in diem
termini hidi inter ptes et hem termini possit ptibus terminum statue
z assignare. Et qd illa talis statutio valeat prout sup precenem z cedulam dcis
terminus fuit statutus. Pro omni termini mandato dicti cancellarii hic debeat
solidos duos. Q u debeant pro eodem pcae legeri dictm tem u si inter ptes
fuit litigatum. De dominabus expediendis in iudicio. 11

Item statutum fuit q in tempore tenendis dnc in ptes fuerint p me single
expediant ipas ibidem presentium in honestate conservata de obstante
etiam si aliqui ante ipas medias aqua scribent litigantes fuerit delcripti.

Q exprimat actio intentanda in primo termino. 12

Item statutum fuit cum ple in atand ad petitionem alicuius etiam debeat
pro primo termino cum declaratione actionis petitorem intentude. Inalis
no post primum sequentibus terminis etiam debeat atandus solum ad procedendum
in causa nulla declaratione sibi facienda sup quo vel aliquid oriri etiandem
predictus. De frivolis z nullis exceptionib cognoscendis. 13

Item parum nequam Vt plurimum advocatoz astutus parere obstaculum frivo
lis interpone inducit. Ideirco statuit q si aliqua allegatio nl exceptio int ptes
ul earum advocatos inducta fuit allegetur et pro ea pte allegantes qui fuerint he
ant cognoscere Citum exceptio nl allegatio fuit necessario fuit nl in cause.
Q na cognita z consulto dno dns Capitaneus provideat hoc fuerit nullidem suaz
nl nullam Vt adulteriosa esse causa procedatur.

De hida uel non hida copia septimana. 14

Quoniam alias in aliqua curia predictorem magis solitum plana et scripture de si
diarum predictarum eius copiam habuerint pro tali tote intime predictarie
quod iurium datio et adoptio sit copiandi. Q ndo si petitum copia accepta
fuit p aliqua parum exque totalis copia decreta fuit predictoz. Copians nl
adcopiandum minime sup alis admittat.

De mandatis fiendis sine cedula. 15

Item statutum fuit q pecunie pro fiendis mandatis sine cedula dimissis alicui
principalis no ascendat ultra summam medie marche denarior.

De indutijs no dandis ad informandum. 16

Item statutum fuit quod nativus Sh aliquis panatorem sum pretium
absentem Vt potest q eidem procuratori ad substituto ejusdem no debeat dari
aliqua indutia ad informandum nisi ille cause pretium ceteris terminum ceteris
Et si aliqui postea ect q dari debeat eidem semel dicta sententia in toto ea no vitia

Civitas authem Istantium
Cat

De iudicijs aduocatu-17

Tem statutum fuit q̄ si aliquis constituet duos ul' plures procuratores qui etiam alios substituerint q̄ eisdem substit' vel altēi upon petentibus indutias ad se informandum cum dictis procuratoribus vl dño lītis dari ul' assignari nullatenꝰ debeat neq; possit

Determinus rōnabilibꝰ non dandis a quinquēnio infra-18

Tem statutum ordinatum fuit q̄ si aliquis petierit indutias ad hnd̄um suū aduocatum vel alium informatum. Quidem dari debeant solum tres induciæ in tota causa et nō plures etiā si ipse cū essē quoꝝ ipse duratum.

Tem statutum fuit ordinatum q̄ de quali ea Actor nō debeat dicere reo cum terminis rōnabilibꝰ vz ultra octo dies pro quolz termino dummo petendo sua sit a quinquē vel abinde infra. Quē si stare nollet sacramento illi' ul' illoꝝ a quib' petitum fuit. Etiam si ellapsum fuit quinquennium nō debeat ei dici cum terminis rōnabilibꝰ. Set teneat facere sacramentum. Quē sacramentum si facere recusauerit tenetur illico pro confesso et si in iurare uellet q̄ dilationem aliquā ad faciendum sacramentum petere non possit. Verum si iurare nollet q̄ non petierit dilationes pro subtergio solum trium dierū hic debeat dictam dilationem et nō vltra. Salvo q̄ si precepto quidem armoꝝ ellapsa essē hic nullm teneat facere sacramentum.

De dicentibus rusticitates in iudicio nel ex. 7-19.

Statutum fuit q̄ quicunq; dixerit rusticitates aliquas minus q̄ alias plene in iudicio cadat in penam xx. soldoꝝ. Si uo illas alibi dixerit q̄ in iudicio cadat in penam x soldoꝝ Cuius bam medietas sit Capitanei alia Curie. Si uo aliqs dixerit rusticitates eidem impertinentes et ille qui primo dixit rusticitates probare non posset illas rusticitates sua esse ut dixerat sibi cadat in penas ut dictum ē. Ille qui sic dixit rusticitates non cadat in penam predictam.

De officio Camellanoꝝ apud iudicium et ritum Spangie-20

Ea terra ritum supm optimus sum faciens populum copiam superat et spatur uberiora suscipe mercimonia diuine gratie quidem membris debitis adiectis medelle opportunum remedium apponat. Quocirca dignum est et honestum ioni ut antiquis moribus p̄ipius nicolas reformet quibus nouiter et populose ciuitates vrbes q̄dā quodammodo prefuisse. Cum sup humane mutabilitatis normam debeat moralitas a exemplo. Ad quorum q̄ hanc litigiorum volubilitatem expeditionem cautellam pariter et profectum necnō ad salutem animarum ōm terrigenarū et maxime nimaoꝝ quoꝝ Confluentia litigantes relationibus pp occupationem multiplicium agendoꝝ et diuturnitatem tpis de facili lēdi potest. Cum no sit verisimile humanū intellectū omia memorie commendare. Hac salubri prouisione firmatum fuit statutum et roboratum q̄ duo tres ul' mag. eligant' vt quot placuit ydonei notarii terrigene vno forenses eligendi excommunicandi p aliquos artis diuersitates. Qui ad ipm officium merentur aspirare qui assistere possint et debeant dño Capitaneo ul' eius locumtenenti pro tpe singulis diebus fundicis. aut vnus saltem ipoꝝ nec pro ipsorum ab

sentiam nel neglectum litigantes aut lites subire uolentes Vllum sencant detrimentu.
(S) uor officium erit tale p tpia quibus fuerint ostituti. Primo q omes commissiões
preceptor hende p dnium precomb quibuscumq. Et ad petacionem quarticumq
p sonarum in causis Cantibus carminalibus ne preuaricatio exequtiõ ualeat vel
ee mitti mandate dñi predicati inquaterns decentibus et nominatim ro ipm of
ficium deputandis et obseruandis p ipos. Vl' eor aliquem diebus singlis obseruant
ac commissões predictas. Si fuerit requisita precombus inseptis dare sine cedula
teneant. Et expleto mandato relationem precmum recipe et subscribere commissioi
supius nominate etiam absente Capitaneo aucte dñi mediante millo spacio
preter punctum relicto in medio sdm mos ipius notarij. In principio iporum
officij pro parte dñi demonstrandum aquantoq pcene que minus accepit tam pro
commissione q pro relatione scribendis pro ipor salario solidos duos dimittat ab
uno. Litigante singulariter receptis. Et cum fuerint p aliqua parua regiõ tene
ant dictas commissionem relationem ostendere sine legere in Judicio sine aliqua
solutione preter ut sup ad beneplacitum litigantis. In prouocationibus tamen
no precq unus solidus simili psoluat. Insalsaũ septimus actor dñium cum priden
tibus tacendi habeat facultatem. Item q a mane s. immedia tercia inpiende usquo
dñium non recessit a loco iudicij. Et illico post prandium bona fide mediante
donec simile dñium non defecit in iudicio pmanere. Et sino omes saltem un
iporum notarioz residentiam apud locum Judicij Vl' communis seate teneat. (S) Si
in premissis recepta fuerint mo aliquo negligentes pro qualibz uice excessus eorum sin
guli denarios duos psoluere compellant dñe sicas duxerit exigendas. (P) eliqua
aut ut. depositiones testium quos extra Judicium deponere contigerit etiam silutes
tangerent que in Judicio non teneretur. (P) elationes pignorum Vl' aliarum rerum
et bonor quorumcumq vendiciones donationes translationes permutationes
insolutum dationes cautiones locationes finchre missiones cessiones transla tio
nes tutellas curas etiam si in Judicio fierent ostensiões compromissa attestationes
et alia acta no pertinentia ad processum causarum preter copias instrumentorum pro
ducenderum in Judicio seu oppositiões eorum et tacitas fiendas in Judicio quib
alius notarius scribere si requisitus fuerit liceat valeat in Judicio prefato dum
non obstantibus supradictis. (S) ubuc no notarius aut alter eorum etia
dño Capitanco no recente ad Judicium tali p tpia deputandis preones de
commissionibus eis p dñium et mandatis pactis faciendis relationem facere tene
atur/ea die si comode poterit/vel saltem in crastinum Vt si ea fecerint in tra
Cum. si no alibi extra terrum Ciuitas mandata fecerint infra tertiam diem
referre teneant/nisi iporum impedimto fuerit impedimto legitimo prepedit. Si
no infrandem repta fuerit eadant inqualibz uice in penam xl. denar Acglos § Cap.
Cuius medietas dño Capitanco Alia no cois cuius nomat applicanda.

De quaternis quadrag communibus qbz cancellar scribere debet quadrag cois. 24
Tam aim decens fit ut qui honeribus fruent comodis oneribz no grauetur.

Statutum fuit q̄ dicti notarij vendere debeant vnum quaternum p̄ pro-
rata dom̄i ꝯ vel Camerar̄ allegandum. In quo scribere debeant omnes
singul̄ citationes &c ꝯ que ipis p̄dictum de die in diem vsq; septimum
octo diebus ante ante scribi fecerint requisiti predicti camerarij seu procuratores
contigerint. De Cancellarijs nō ꝙ̄ mittendis ad officia audiencie. 22

Firmatum ordinatum fuit. q̄ nullus cancellariorum predictorum p̄sumat
qui erit p ipsa dominante eorum officio audeat nec p̄sumat audiencie pro alio
nec procuratione ipsius officij inde assumere ac jurisdictione alicuius alterius aliquem. Con-
trafaciens quotiens̄ committens caderit in penam medie marche denar̄ pro qualibz vice. Medie
tate cedat dño Capitaneo. Et reliqua comunia.

De danda vel non danda fide precombis in missionibus debitis. 23

Cum medium preconum salarie vino panis ignorancie causa. Statutum
fuit & stabilitum q̄ nemini preconum quicumq; fuerit hospitibus eis fiendis
p aliqua debitores ad pignorandum quorumcumq; creditorum credatur vltra medium
marcham denar̄ Acquietēd̄ non. Et hec de debitis peccuniarijs dumtaxat intelligat
esse statutum proquibuscūq; contingerit pignorari vel ad judicium euocari.

De precombis rerum salario. 24

Item firmatum fuit q̄ precones de vino qui exercentes officium suum vicerit
extra vinum pro aliquo vicario de vino debeant pro labore seu mercede
sua pro quolibz milliario [illegible] vnum alb̄ cum dimidio et plus vel minus pro rata. Si
vero in vtres pignora vendiderint alienigenis vicem habet de qualibz marcha & plus
vel minus pro rata. Si vero terminos pro vicario in mercato vel burgis ordinauerit
vnum soldum habeat. De precombis sup vendendis animalibus. 25

Item ordinatum fuit q̄ nullus preco audeat vendere seu deliberare bestiam alte-
rius nisi cum inventa fuerit in platea vini Et dicent ea in terreno
ubi voluit. Et si contrarium fuerit vendicio sit ipso iure nulla. Et preco puniatur
[illegible] soldos denarios applicandos

Quod nemo preconum debeant vestes cum signo vel armatura. 26

Item ordinatum fuit q̄ vestes de tunica cum capuceo precombis cum arma-
tura comuni vini teneri debeant amodum sua & talis q̄ quilibz preco tene-
atur portare vestitum suum p annum completum maximum officium exercendo
vel hec ipsum vestitum ante modo aliquo distrahere vel alienare. Et siquis preco alia
vice fecerit soluere teneatur eo tantum quanti valuit ipsa vestis.

De hijs qui non dimittunt se pignerari. 27

Volumus quod nullus hominum q̄ ministrat in expletio dñi Ducis fuisse
ac pignera denegare precombis seu impedire vel impedire facere p familiares
suam. Nec dicta pignera ne tradant seu q̄ preco illa nō possit accipere expletis tres
vicibus domo cum pannis et ante pmanentes eisdem. Statutum ordinatum q̄
q̄ cumq; preco nullius sit p Capitaneum terre vini seu p quemcumq; alium
locum eius tenentem ad pignerandum aliquem dicte terre vel pertinentiarum eiusdē
ad domum vel ad quemcumq; alium locum situm in dicta terra vini cum laude
et [illegible]. Nullus maior dominus vel p̄sumat vel audeat vel p̄sumat prohibere, aut
mellare pignus predum ipse vel p familiares suos mares vel [illegible]
[illegible]

preconem predem intellendo huiusmodi pigni. Item q nullus familiaris maior ul' fetus
ul' nec alter aud' aut presumat vtra predicta facere sub pena .l. denariorum
sterlingor. domui regie Et si uxor familiaris maioris ul' femina aut vxor alterius
cadat in penam .xl. denar. Que pena toties exigi possint et debeant quotiens
contra pns ordinamentum fuerit factum. Cuius pene .xl. denar. medietas sit dni Ca
pitanei. & alia communis. Et exinde vnus quisq; pater familias statim infra tres
dies amouere debeat familiam suam tam de domo q extra, q nullum impedimen
prestent precoui predicto. Nec saluo q sternator de domo loco pignerys ad petitam
ipius dni Capitanei cum ipo precone venire voluit ad faciendum de causa pigne
rationis huiusmodi tunc possit uenire & michilominus preco possit vti officio suo
in pignoratione predicta mihi pipm dum. Capitaneum saltem sic aliud fuerit or
dinatum De precombus nō pignerātibus ad instantiam officialium comunis 27.
Item ordinatum fuit q siquis preco negligens fuerit, aut malitiose cessauit
et defuerit in pignerando psonas sibi p̄missas deputatas et deliberatas
ad instantiam Camerarij Juratorum aut procuratoris sui dampnificati comunis. et ea
ullibet alterius plone pro qualibet vice penam .x. solidor. incurrat dno Capita
neo et Comuni pro rata applicanda: Et siquis statutis precoum in hac
manerie se forsitan

De danda solutōe mostre ul' pignor. p̄coribus mihi taxati diem 29.
Statutum ordinatum fuit q quicunq; vicinus terre dni comitatus
alium precorem aliq; pignus seu mostram bladi vini seu alterius rei mihi taxa
re potest v dies prestitos de faciendum fidē stabile & V sumē. vt. p. sc. n. a. diem
facta vendicione pignoris seu mostre emptori dare et complere teneat. Et simili
modo emptor emit aliq; pignus mihi taxatum diem pecuniam soluere tenet
atur Et quicunq; mihi taxatum diem ne exhibuit ul' obtinuit predictum dni Capi
tanei mandatum teneat q sibi pena vnius marchi denar. Valent sup dominum vicin
Et inde non recedat nisi p̄ soluerit q debebit. Et si recedat sine debeat p̄ dm
Capitaneum et mearcerius detineri donec predicta ne obtinuit. Nisi forsitan ta
lionem fuit requisitus. Cuius pene vl' denar. medietas dom. Capitanei
et residuum comune De spellendis precombus ad predicta 30.
Item statutum fuit ordinatum q quicunq; preco vetuerit Cui mostra fuit
delegata vel pignus cepe tam dare recer vel malitiose pignus non accepit &
blandiatus debitores seu aliomodo cepi debeat q mearceribus detineri secundum
penam comissam. De iure reddendo & ea mercationum ul' mercedi 31
Statutum ordinatum fuit q si aliqui in Otano alibi forensis
teneri nō obligatus fore apparuit p q eo ipso extra extractionem vel me
dietatis aut tabe se de quibuscunq; creditoribus sue debitis. Abitet huiusmodi
dum tenet atam q p dm p. proximo terminum hospitalis respondere modo
bus tamen hic debitum breuiatis sed cum triumdium habeat sibi nec inter tres
actis terminis rōnabiles sedm utriusq; qualitatem haberent Et ordinatum
tum obstinati debeat quin debitores obligatus aquinquino mihi computando a die

debin celebrari aut dicende mercedis. Si uo no pareuerit tunc procedatur p viam
ordinem dictorum eundem prout esse alias fieri procedere ita tamen quod
remanibilibus assignatis. Quod nullus vianus audeat recipere aliquam vinam
ire ita vianis negligere presentes in meribus cum eo 32

Statutum ordinatum fuit quod nullus vianus audeat decetero vel pre
sumat inde reassumere preconizatorum vel ius et actionem ab aliquo forense
qui aliquem vianum vel vianos dicte terre Vtum nec tenere partem in meribz
cum forense inpetendum Jurisdictionis Comitis et publice utilitatis in pena et bano
Ita libras. Que toties exigi possint quoties fuit factum. Comitis pene et
ea pe sui domini Capitanei et alie cois Vtum

Quod beatur pro uiano exercens opa vinagii 33.

Statutum et ordinatum fuit quod si timeret aliquos quod tempore insurgeret de vindemiacia
sine quo quod foret uianus. Ante interna Vtum ipe de quo foret questio beat
pro uiano dixerit opa ea que spectant ad opus vinandi et vindemiandi et alia que
spectant ad factionem Et eis presente et non prohibente dictus faciens. Et si
predas de quo esset quod eum dicent fuisse vinandam et idem fuerit
infra spacio octo annos et sup hoc nullum interfugium vel appellatio recedatur
ante illum qui tali dicteret se esse vianum

De uenditionibz pignez adimantum. 34.

Statutum ordinatum fuit p dictum Capitaneum et consilium terre Vtum. Quod quo
cumque vianus terre Vtum aut forensis pcio vel p alium mo quocumque emerit aliq
pignus scrabile ad incantum curie Vtum. Quod si quod sit ante Vtum terre Vtum
vel extra Vtum terre Vtum. Quod tenet Vtum illud pignus ille vel ille
ante quem et quos venditum erit infra decem dies a die venditionis numerandos
pro precio pro quo emerit teneatur et ius suum tm cedere ipe. Cum revendere
huiusmodi fiet satisfaciente illi vel illis qui emet vel revendere expensas debitas
factas pro predicto. Si uo pignus mobile fuit amittamus dictionis sit eme
similr illi vel illis. Cumq fuerit ultra quam diem ante emptios facte adman
tum pro eo precio pro quo emerit revendere teneatur dumodo pignus huiusmodi
sit venditum contra vianum terre Vtum. Et q similr ille vel illi vel quibus
ipa revendicio fiet similr revendere teneatur de legitimis expensis factis
in predictis satisfacere teneant. // De rebz suo Vtum Antiqua consuetudo obtinet
Vt quotiens mutuo vel revendere minime teneat. Et q ille vel illi vel quibus
tangit dicta pignera adimantum nec ea Comitem vel factum pro communi
Vtum pro officiis eorum statuto facto de assignatione pignerum et de solutione fien
do intra tres dies post emptionem seu mutui elapsis terminis predictis vel x dies
a pignoribus tributis et inquo pignoribus mobilibus minime valeat Et
si in terminis predictis et tempore vel possint prout pmittit statuto de solutione
tienda et assignatione pignorum nullo modo pmanente pte nove statuto de
mutuo non obstante. De pactis p suam rebligantibus bona spali pro pignere
qui p contradictionem minime impedire ne predicti adimantiz 35
[illegible] obtinuit [illegible] sententiam obtinuit vel aliqs suorum pignera
specialiter obligatum. Cumq magne dilexcitionem inter Vtum inter vianos
de pignere specialiter hominum varietatem procedatur Vtum plene unde nel

Vide ordinis in Capta Camere
gratia 19. Sept. 1527
19 Sept. 1531 16 Sept. 20 Junii
1538. 21 Sept. 1547. 21 to. 30 Sept.
21 1595. die 21 omnia fuit
in libro Camere descripta.

obligantes bona spectantz pro pignore ipis grandiore vendicandis et alior ut primus
a quo ut supra et ceteris obligantibus rogatis grandiores apparet &c vt.

De relombis spangarz rade dan anuatis et debendarz pcancellarie mactis. 36

Latium ordinatum fuit q si aliqui nolint impetrare minas ad pignerandum
ul spangandum pro luellis sibi non solutis teneat se eam dne Capitanee
ul eius vicegerente et petere p suam minas ad spangandum ul pignerandum i qne
pro luellis sibi nõ solutis. Et ee obtenta statim vnus exancelariis dem Capitanei
inquaterus sibi scribere teneatur. Sinam predictam proquia sua fit obtenta. Can
cellarius qui dictam suam scripserit hinc debeat tedes duos. // Preterea statuim
fuit q si aliqui obtinuerit p suam impenendi spangas sup aliqua re Et tres span
ge facte fuerint non p intervalla anez p re. Et decimi fuit p publicum scriptum.
q tunc res spangata seu res spangate ipe fuere deinde intelligant. Illa qui pas span
gas impon fecerint. Et medietatem ille ama quem simpositi fuerint teneatur
ad duplices affectus pro pena et ha spangas. Et pro terria spanga ad simplicem.

De prescriptione nõ opponenda sua petentes et limites luellas. 37.

Etiam p nonnullos potius privatum q bonum publicum vertentes
et affectantes a multo tpore citra quedam dampna et pestifera in terra
tum abusus inolent: Quod ign quis sine luellam aliq sup aliqua Restabili
mtis ad solutionem pueniat spangando ul pignerando nõ antiquos metas ut pri
mum fit standum et prescriptionis exceptio. Cuique mag sit lecite inter Cives
eorum dominos habitantes consecuta et exacte in ipsum augent fructus
predos obtinere intendentes diuturnum imquitatis tolerandum et humanaq
sui boni tribuat: Nos sic ex placentibus legum decretis Capitaneus terre
tum p [illegible] zonet [illegible] sibi sine luellam spangando pro illustri
ducalis dnis Et pro bono publico ipius terre Vtm. Confirmamus et p hanc lau
dabilem sanctionem statuimus et ordinamus. Q nullus sue sit principalis
aut [illegible] vel aducentis aut alia pena quouis modo possit aut
valeat in hiis exceptionem opponere sine canona vel Comitis aut municipali
opponere allegare p prius ante aliquem cuiuscl fuit tertium tem Vtum Ecclie
Vl hospitale aut monasteria vel quentre luellam sine luellas aliquod Vl aliqua tam
in peamys q in stadeis nra Vel [illegible] sint Vl petent. supra aliqua Re ul rebs
sibilibus. Et hoc sub pena viginti marcharum libr. solvend totiens exigenda quotiens fuit
ter factum. Cuius pene medietas sit portus contra q ipsemet et alie medietas
tm Capitanei. Et q sufficiat ipi Vl ipsi nuntius seu petentibus ipm ul
luellas probare p pri instrum manu boni eccliei notij confectum etiam si sit antiquissimi

Hinc desiderat quedam ordinamenta.

vel p̄ duos aut tres testes ꝓbonos rhēdum ꝙ dep̄ ex̄ idonitatib⁹ Iecan de Lnatum
alienatum tibi debent ipm̄ vl ipa lnell ⁊c q tūc probationi huic deberet fac
ille qui quem agit̄ emo ipm̄ vl ipa luella soluere teneatur non obstantibus aliqb⁹
ꝙ dicit emendat vl emendac aut gluendimbut aut prudhombus hactenus inūtum
tuti. ⁊c valeant nimbus ⁊c tale facere tenetur pritum de supra. Admittat
aut ille aquo petatur luellum in pme ad opponendum ⁊ probandum exceptionem
venditionis donationis p̄mutationis liberatōne manūmissionis ⁊ pactum de vltenus
aliq̄ ne petere vl ipsum valias quaslibet legit̄mas exceptiones nō garmentes
p̄ ⁊ in phonem ⁊ si pte ⁊ ac ti probarent legit̄me excluderet actorem. Et hoc
dant locum in nam ⁊ ⁊ luellis ⁊ssumendis ac impedimentis ac futuris emptis
non autem valant ad preterita iam dcta. Despangantibus nō valentibus prem
diare alijs hmbus sup una ⁊ eadem re luella. 38

Anem ambiguitatis ⁊ssusionem amputantes hoc liqdo ⁊ pendiose sta
tuto Ordinatum determinatum ⁊ Statutum fuit udicte plene arenge. Q̄
sūmt duo vl plures hntes plura luella sup una re ⁊ aliqs hns primum luellum
tres spangal̄ posuerit legit̄me ⁊ possessionem accepit nō valeat alijs hmbus luel
la fre sup eadem re prendicare. Nemo teneat soluere ipa luella. Et hoc sup
qua debet re luellum sit sufficiens ad soluendum dicta luella. ⁊ stetur ibi tm̄
ad tantum: Et si nō ess sufficiens ad utrumq; luellum soluendum ⁊ q tunc pren
diam pareat. vltimo hnti luellum pre illa pte diuntaxat de qua nō fuerit sufficiēs
et sibi imputet̄. Et si scanetus dnūs luell tres spangas posuerit ⁊ possessionem
accepit nō valeat prudicare prime hnti luellum dato q res nō sit sufficiēs ad solucn
dum dicta luella. Et sic fuerit hinc de alijs hmbus luella sup una ⁊ eadem re. 39

Q̄ una res spangata alie spangate intelligant̄.

Item statutum ⁊ ordinatum fuit udicte arenge. Et p̄dictum arengum tene
ntum. Q̄ si plures res fuerint obligate pro soluende unum luellum. Et una
eademq; uendictione exstant ⁊ una eadem res fuerint spangata. Omes alie
res intelligant esse spangate. Et hoc si fuit in possessione et dnūs illius cui fit non
tantie apud spangē alias aut possessio ꝙ dictas res debeat notificare ⁊ spangē alia
m̄ possit ne illas fit valeas. Denō valentibus vendere luella sup re alnellata
sine notificatione facta domino luell. 40

Item statutum ⁊ ordinatum fuit p̄dictum Arengum tenendum. Quod liqs
alnellauerit alicui plene aliquis rem soluendo solumme suum luellum vl
etiam alia luella sibi facta solui sup dicta re non luellauerit aliq; alium luellum
alicui plene vendere donare alienare vel aliquo alio mō transferre, nisi ipa res alnel
lata fuit mediata. Nam tunc luellarius posset vendere alicui luellum sup dicta
re dnūmō prius notificet et proferat alnellanti vl eius hēdibus si voluerint emē
Et si nolint emere pro precio eis ad estimationem bonorū vicinorū eq tunc alteri possit
vendere. Et si de rebus fuit vendicio fit pe fuit nulla et talis ostensio nō
valeat in fure suo. De nō valentibus reassignare rem alnellatam si fuit detenta
ta culpa possidentis. 41

Item statutum ⁊ ordinatum fuit q si aliqs aliquā rem de luellum seu ad
[illegible] habuit. Et ipa res effecta fit deterior culpa ipius acci
pientis de luellum [illegible] dnūmō de me sua nō valeat reassignare dno vnde teneatur

Soluere ipm ludlum donec rem tale meliorauit q̄ sue sufficaens ad ipm onus ludli.
Si sibi dereliquerit cau Vl'guerra tunc possit ipam rem reassignare prime sec̄ pon
ens ipsus ludli. Cum ne possit aliq̄ ipi ludellanti imputari soluende tñ attendus
preterito integre usq; ad tpūs reassignationis. Cum hec q̄lle an reassignata tñt ip
os teneat̄ soluere ludella posteriorib. Sed tñt sufficaens ad utrumq; ludlum solven
dum aliaq̄ non mīs ad sufficaentiam arbitrio bonor vir. Et si secundus ad tutus
Vl' deinceps solūt recipe ipam rem reste & soluere ludella precedenta suum ludlum
posse & licet priori dño ludli reassignante: Et hoc habeant locum in ludlis preter
ritis & futuris. De eccl̄is & religios̄ nō valentib⁹ spangare sine spāli pacto. 42.

Item statutum fuit & ordinatum. Q̄z capla Cameracen & officiales Eccl̄ie he
ipalium & tēporalium altarist monasteria & ceteri quor⁹ cumq; locor⁹
eccl̄ias & locorum p ludlis eor⁹ Vl' alias ipor⁹ legatis intestatis Vl' alia vtūm cū
sate ut int̄mnes donatis non possit aut valeant spangare rem sup qua debetur
eis ludlum. Nz solum pignerare seu pignerū facere pro suis ludlis & attributis
& solutis pro suis ludlis et attributis non solutis. Salvo mīs docere legitime & pre
cedenter ipm legentem Vl' donantem hmōi ius esse spangandi & salvis pactis
quibusdam inde initis presentis & hoc habeat locum in ludlis p̄sentis & futuris.

De vendentibus bis & sup aliqua terra ut. 42.

Item statutum et ordinatum fuit p̄ homines & cōe Ville in Macon eccl̄ia de vino
voce precentia more solito soluentis. Q̄ si aliquis de vino tenutam aliquam
terre etiam sup aliqua tenuta bona & planes hmōi terre obligauit Vl' alio q̄ cuiq; mēde
alienauit ut dicunt in dam marcham denariorum. Cuius mēde cedit & capitulo
et alia cuiq;. Et hoc si querela pcessum cuius interesset coram dño deponēt & tencatur
inhibitorium simulate fuisse pro fidei lesione omissa & cum expensis et interesse
et quidquid damnum mouisset. Si hic usq; hec vendidisset obligasset vl' alienasset nō licet
vinde predicta satisfacere posset capi debeat in plena & mencreant, tam diu detineri.
donec litis fuerit & de eisdē supradict̄ & hoc idem locum habeat quicquid vendente
seu facientia aliaq̄ re predict̄ q̄ ne teneat suum ius pena p edictū

De intromissionibus fiendis p̄ nunc & quēstuagis intra terrā. 43.

Statutum & ordinatum fuit [illegible] Cauie & omnes vl' singulares
terre terre ut non debent vel debet seu debeat hre pecunias seu res alienas alterius
forenses quascunq; statue quibus seu eminentes hre. q̄ aut tales debitores fu
bilis aut clericis vl' uxoribus aut quibuscunq; alterius ductiens inquibuscunq; debitis
ac eorum tpe. Exceptis tribus debitis inquibus hre forum nupa terra Exceptis
etiam die fori Sancti Cantiani. Tales quos vicinos & inventores nostri creditores
ne ceptorum & dñi Capitulum possint & valeant intromittere & sequestrum fac
de bonis tribus dictor⁹ debitor⁹ hoc⁹ quibuscunq; gentis nupa tenā
eorum prosequi intromissiones usq; ad debitam satisfactionem. Salvo tñ
illis & eccl̄ie & omnibus quos tales debitores & hre maiori
& quibuscunq; predict̄ & promissis tenendis inter alios & differendis ipsis. 44.

Statuimus & ordinamus [illegible] & eorum pollicitationes aut alias [illegible]
et ordinamus quod supradictis quibuscunq; debitis & differendis [illegible]

exiſtant inter decurias ꝛ cetum[er]ū int[er] affines proximos ꝛ parentes. Ita ꝑmo in linea
ꝛ gnatione descendentium ꝛ delidentium vsq; ad infinitum in utroq; gradu. Deinde
inter omnes ꝛ singulos cognatos usq; ad quartum gradum. Tertio inter omnes cu
ctos parentes matrimonium ꝛ ꝛ ꝛ ꝛ ꝛ ꝛ ꝛ
extendit ꝑ ordinarium ad utrumq; forum vocant ꝛ tenent omes de ꝑdc
tribus quibus damnati fuer[unt] Item al criminales se extendentes de pna
ꝑmanus in corpore. Coram dn capitaneo ꝛ ofsilio[rum] electi ꝛ assumi debent
Ita tm coram. Inde una potent mandare alt[er]um ꝑ int[er] quos erat
ad hagiolo[gium] &c. Et in eo casu ꝑdc[t]i ꝑdem de ꝑdc[t]is potent mandare
bn quidem. Alie no ibi ꝛ in int[er]im tenendis dare ipis suis capitaneo ꝛ ofsilio in
ꝛ al[ia] sol[em]pn suspectos ꝛ affines. de quib[us] debet dn Capitaneus ꝛ ofsilium illum
quem maiores nominatum p ambas ꝑtes dare ꝛ deputare debeant in tm
ann[um] et de hac electione fienda fiant de cognitione similiu ꝛ ꝛ
ꝛ palii terminet ad actionem summaz sine strepitu ꝛ figura ꝛ sine ulla
ꝛ ꝛ ꝛ ꝛ ꝛ ꝛ ꝛ

[illegible] vocantium bonū ⁊ multiplicande ipas penas de[illegible] pauperme et aliter dil[illegible]
do ⁊ prouidendo prout ipi dñs Capitaneꝰ ⁊ [illegible] [illegible] [illegible]
nullum fuit q̃uenit.

Prohemium

Romam preceptum imitantes de mun[illegible] totam splendore suauitatis fide illuminans genus humanum subens altꝝ alteri⁹ onera portare ⁊ proximi diligere sicut semetipsa et. O tam preciosissimum ap̃redominanti excellentissima ⁊ritum matre originali fundatur̃ cantate felicissime nunciata. Nobiles ⁊ sapientes viri dñi Johannes de Prata Juris peritus Honorabil' Capitan Consilium ⁊ eoꝝ vicem tenē prospe populantes et ipius eternalis sanctissima inspirante clemē virgili studio [illegible] et coram mente [illegible] eis placuit apte colligere. O pp hec sex. Aliq puerule. Intimae ⁊ decerpte ipetuaꝝ ñ lem. Adolescentē ⁊ facetiꝝ insufficientiam lem sexus eminentem. sup no⁹ ispiciem clemenciam defectualem. [illegible] nra nrae negligentiam damnab lem. Dempe vias prediglitatem laudanam delohitates vicinarum decipiem cuiꝰ ⁊ dubium ñ inōtiam ipius terre q̃ inter[illegible] lēdere tentat. Q no area salubri promissione prehita ⁊ attendentes manifesta approbante nr humanam experiencia q̃ cantates terre quelibz ⁊ loc bñ regulate cement̄ proficiant. Incap̄ de dolendum vias et defectus declaratos tollē ⁊ eximendoz imminens q̃ietis ordinamenta debite solemnit deliberarut. Primo quidem Statuerunt ⁊ ordinauerunt q̃ anno singlo in pleno mense quo ipius contigit tam mutande erant officiales. Tres eligant bon viri discreti, et aliqui opa nine habent laborantes vocandi officiales ⁊ de eis de negocia papilleꝝ ⁊ alias imte alia ⁊ [illegible] ⁊ plenarie in peginda ⁊ pficiendi sicut quesvio, nichil carie [illegible] ⁊ ip[illegible] ip antelium experiencia actuq quorum quidem trium officialium deputandorum / Ofhaum est tale intotum conforme sacrosancti numeombus supradicti laborosum multum ⁊ oneroꝰum ⁊ meritorum valeq cantatuum ⁊ debitum est [illegible] ⁊ electi de solicitudine [illegible] hrdi [illegible] posthabiti [illegible] ⁊ [illegible] Deputatioc p̃ inquirens ⁊ decreꝝ tigntiatus eisdem deputate defectus mem carta predicta vocandos [illegible] em ad hoc ut predicti tres deputati noticiam habeant area pr[illegible] materia occurentium neq eoꝝ pretendere possint ignorantiam tenēant et debeant eoꝝ diligentia pred[illegible] immediate post iporum creac[illegible] interim [illegible] ⁊ [illegible] duos ⁊ nis [illegible] decernoz tres deputent ⁊ eligere bonos ⁊ utiles homines imponendo eis am pena ⁊ pena usq ad summam vnius marce eis arrando q̃ talem ius capiant comissionem ⁊ [illegible] ⁊ [illegible] ⁊ [illegible] ipi prout p predictos deputatos limitando eis exercere ⁊ [illegible] eisdem q debitum corporalem dep[illegible] iuramentum [illegible] ⁊ [illegible] ipeorum fidelem [illegible] ipeorum predicta [illegible] teneant ⁊ debeant eisdem tribus deputatis denunciare ⁊ eisdem informare de oib⁹ viis occurentib⁹ [illegible] ⁊ [illegible] ubi suas trahunt domos [illegible]

Statuta c[illegible] dnos [illegible]

Sublata

probata Coram dño ꝛ cum pnta sua curatoui ꝛ sm̃aliter obtento. ℚ nod aliena
no fieri possit. ℂ Ceterum datis curatoribus ad negocia pdcis mentecapte
furiosis & amentibus ꝛ mē impia alienare ꝛ reuocare quecumq; bona
mobilia sine alz ꝛ mo silio ꝛ sana deliberatione interuenient. ℚ nec quidem
talis interdictionis solemnitas publicet alta uoce pcma in plateis fiendi et anti
domū habitationis cuis. Cuius bona interdicta fuerint ānouende & significande ꝛ
prohibende. ℚ nod nulla psona ualeat neq; debeat cum illis psonis quoz bona mi
nant ne ℚ habere obligationem neq; reale nec psonale cum aliquibz
cum ea pactis ꝛ hitalis pactis hitis ꝛ atq; hmōi quoz vr ℚ bona eiusmodi in dicta
eis faciens. Sine habende vl aliquali modo alienande talia ꝛ alia quecumq; pena
tus nullus ꝛ nulla ceneat. Et nichilominus pdcos dños Capitaneum ꝛ alium
Omes de predictoz bonis hitis quomodolz ad eos pueniss ad hoc pum restituere
eorum de plano ꝛ sine strepitu ꝛ figura iudicii sumarie ꝛ de plano. Deo p dños
tutoris ꝛ negotiis curatoribus recusantibus eis admittationi reddere rationes ꝛ q
dem constituit ꝛ ordinauit q quicumq; tutores negotiis curatoribus recusantibus eis admittationi
ꝛ uel ne ℚ recusantes ad requisitionem ipsoz deputatoz ꝛ dnoz ex eis ipse
coram eis uenire ꝛ eorum gestorum reddere rōnes bona quecz pecunias ꝛ res quas
predicti deputati seu duo ipsoz possint et teneant eorum arbitrio ꝛ mandato ꝛ appellē
eis mandando vl p preconem mandari faciendo. Primo tali pena ꝛ solidorum
vl denariorum. Et ceteris diebus mensis duobus et quarto mensis marche quatenus reddere de
beant omnes predicti. ℚ Et casu recusationis demandati predicti ꝛ alterius facta p pre
conem eius relationem vl facienti fidē p predictos deputatos ipse eorum arbitrio
penam facultatem eorum recusationis impia ibe
ad requisitionem predictorum deputatoz vel alterius eis aliud ipsorum sua benigni
tate immediate minorum assignando eum sua forma debeat facere ꝛ facienti facere et
eandem pena talem inobedientem pie penis mandatoz eidem ne sup. recusationis
inqual maneant ꝛ et nulla pena ipsis sit inobedienti defensio nec excusatio p
rem admittat nisi p predictos deputatos vl duos ipsorum ex aliquo iusto impedi
mento eis apparenti excusare. Nec talis inobedienti et rōnem reddere recusanti
in humilibz plenarie punitat. Primo et antecedenti adulteriosa pena cum p
cedatur exigant pene preceptorum sibi fiorum usq; ad humanam dnis marche.
deinde soluat dicti pensi denuo eidem recusanti ꝛ inobedienti hmōi similes pcepta
sub humilibz pena et hoc mandato reiterando ꝛ penas ipas exigendo, dum assende
unt ad humanam dem marchesium procedat incessanter pena cum sit inobedientem
donec inducta in obedientia et recusationis pleneman dnacz. Demum si bona ei
non inuenient ad faciendum predictoz execucionem capiat p dnum in plena
predicti inobedienti et detineat in carceribus. Donec p dnos Capitaneum ꝛ Con
silium dicte terre ꝛ tam alia pena cum prudum fuerit. Demo obseruando ad
antedictas admittationum rōnes ꝛ primo sup inuentarijs ꝛ alienationibz
dem steterint ꝛ steterunt. ℚ predicti deputati seu duo ipsoz de cum
cum de mente officio tenel ꝛ intelligibiliter sub pena dicti vl minoris iuramenti
teneant ꝛ debeant eisdē singulis quibus uidere circulare ꝛ sumari rōnes admittatas ꝛ

admonēdo

eos

num quarumcunq; materia ℞ tam gestar℞ q gerendar℞ quorumcunq; tutor℞ testamentor℞ datuor℞ nec non curatorum negotia curatorum semel rpluries calculando subtiliter ℞bn Cum actu reddendarum rationum predictarum ipi deputati debeant vocari et pntel hic teneant duos magos ydoneos et propinquos exutroq; latere patreno et materno eius Cumq; in administratione reddituri informatio de factis rnego ipi eisdem Cumq; ex utroq; latere hic non possint haltem de hiis propinquis ℞ affinibus ipius cuius hic ratio huiusmoi habeat al saltem unus adsit. Si no tal esset predictus Cumq; rō hic q absolute careat affinibus tunc eo casu predicti deputati secundum cor dispositionem huius qua poterunt informatione ℞ qua cius nata fuit varrannuciana ℞ bemuolis defuncti seu minentis eius Cumq; hic rō procedere valeant usq; ad oblationem eisdem faciendam rōnis. Hunc autem modum tenebo in recipiendo actibus audientie rationum nominatar. ℞ Primo namq; mucentarium videant ℞ examinent si bona eius rō agit omia eisdem stabilia mobilia sua actiones debita et credita ad plenum ℞ integre inse ptinent vel si in eo aliquid defectus commissionis appareat. Si autem aliquid de bonis predictis omissum fuit. Si negligentiam, integri ad ulteriora ℞ de actum dicte rōnis audiendo de forisfacto procedatur predicti aut deputati attendere debeat effectualiter ad supplementum seu reductionem vel emendationem mulctaq; faciendam eius qd omissum fuerit. Si aut pmaliciam si fraudulenter omissum fuerit de rebus quibus nemebant in inuentario apponenda de qua quidem malicia uel fraude comissis si dubium aliqs moueret. Veruntamen si omissi fuerint ul non plectat deputator seu duor exeuntes mediocrem relationem sine aliqua alia probatione faciendo quo casu idem talis fraudem ul maliciam aut dolum omisisse reputat pmatur p predicti dnoi Capitaneum ℞ illum secundum delicti omissi exigentiam Cui pmitioni pene Scripta pertinet capitaneo recidendum dictus deputati nemant applicande ℞ nichilominus predictam ad restitutionem seu emendationem vt s. repte omissoi Committens huiusmoi negotia mandate. Quo quidem inuentario mutilato aut pcipui substantie puritate p defectum ignorancie vl doli supplementum petor tunc ulteriora in dicte rōnis audientie ordine minime proxime declarato instante procedatur.

De receptor p administratores rationem huic gestionis reddere iustificator 51
em statuerunt ℞ ordinauerit. Quod subsequenter quidem predicti deputati audeant ℞ prospiciat, examinent sciantur rimentur omia eis ostensa et producta p administratores rationem reddentem recepta bona eius cuius administratio facta fuit predicta. Quod si aut reuenerint in dictis receptis aliquem apparentem defectum quem dictis processibus vt s. Si pmaliciam ul dolum processisse expte dicti administrantis fiat mee eau pmitte vt s. pmittit. Sino pigritiam negligentiam ul errorem pungerint aliqs defectus tunc predictus emendet et suppleat p eisdem administratorem de facto de plano ℞ hic aliqua mitiore mente punitione de quibus omnibus secum declarande relationem vt s. Quibus quidem receptis iustificationibus ut s. pmittit. Deinde procedat ad expensas audientiam

ad

[illegible] capitule [illegible] modus [illegible] dictum est de inuen
tario [illegible]. Ceterum tunc auditis iustificatis calculatis [illegible] reductis ad ueras summas omnibus bonis in inuentario contentis [illegible] cum exclusis suppletis bonis [illegible] cum emissionis affluent: atque receptis [illegible] Tunc scontando, iporum summis [illegible] cum actis computatis ad clarum reducat Vltimo loco Vtrum administrantis tunc restare debeat expedita administratione Vel si unus bona administrata fuerit a suo administratore rationem reddente predicto tunc relinquant [illegible] mutuoque casu quantitatem exprimendo expresse [illegible] etiam declarent in specie debita [illegible] credita eiusdem cuius bona administrant ac quibus [illegible] sit solutum quibus et in quo aliis teneatur. Insuper teneant [illegible] debeant predicti deputati omnia [illegible] singula bona quecumque eiusdem bonorumque redditus summas in esse fuerint de quibus ponderum aut estimauerint [illegible] que
[illegible] inde ne possint hortare [illegible] administratori seu administratoribus
quarumcumque rationem reddiderint ut [illegible] expresse imponere qua grauis temporibus utile distrahere
non postponant Alioquin pirent predicta iporum Debita rata soluto tempore fiendi [illegible]
Consilio per Camar' com' administratorib' administrand' bonor' rendis rebus et reditib' per deput' ibidem tunc fact'. 52.
[illegible] tenuerint [illegible] ordinauerint de hoc ut in uolumen non sit laberatus,
per ipos deputatos ad dictas summas ad audiendum. Quibus ipi deputati ut fal
tem duo iporum debito iporum sacramento auditis usis examinatis calculatis
tis [illegible] reductis fideliter [illegible] rationibus administrationis [illegible] ut solemnitatibus ordinamentis
precedentibus predeclarata de qua obseruatione liberali relatione dictor deputator
fienda Teneant [illegible] debeant in scriptis referre summas inuentariorum receptorum, expensarum
exactionum debitorum [illegible] aliter eorum quos audierint administrationum rationes
ad eos spectantium [illegible] pmentium [illegible] receptis reductis notatis diligenter ibidem pro
ducere atque relatum finale rotulum obligoni ut reddentem rationem ut illum emisse
rint finit ro debendum restum predem si quod fuit ipi reddenti rationem ut alio
creditoribus hoc omnia sic notata alicui prothonotario cui tradere debeant ut illa
queat sup quaterno in archiuio in hys deputate apud ce seruate [illegible] tenere nemine
Quibus quidem pdictis deputatis relatione facta [illegible] predicti prodicti [illegible] inscripta
tradita ut supra tunc solemni interuemente deliberatione decem dnorum Capi
tanei [illegible] scabinarii laudante approbante [illegible] ratificante dicta relatione [illegible] omnibus
in ea pmissis Cui relationi totaliter stari debet Camerarius dicte ville Comu
nitatis [illegible] qui pro tpre fuit ibidem statum [illegible] singule cum nolumine
Iussu [illegible] mandato predcor dnor Capitanei Consilii expresse eidem sententiam
volentium Iubentium [illegible] mandantium teneat [illegible] debeat ut [illegible] laudando [illegible] ratificando
de rem reddita p administratorem eius ipi deputati relationem fecerint
tinem remissionem absolutionem deliberationem [illegible] pactum de ulterius no peten
do facere eidem administratori qui relatum [illegible] predictos deputatos rem reddidit
Teneatque ipe camerarius de mandato ut de eundem administratorem sine fuit
tutor sine curator administrator creatus ul alie quouis officio negotio gestor eius [illegible] eius gestor
cui bides [illegible] bona rapiens bonor possessores absolue [illegible] totale liberum de omnibus
singulis [illegible] dm administratorem gestus [illegible] administratus pro de toto tpr ptre
Vsq ad diem solutionis dicte reddite rem[illegible] prout ipi deputati ipsa eor declarauer rem.

De phibitione ⁊ exclusione facti de nolentibus agere ꝓ illos qui ſua ꝛ-
diderūt ꝛenem .dmiſtrationis ⁊ abſolutionem a cōi ꝓſilio obtinuerūt. 52

Item ſtatuerunt ⁊ordinauerunt. Ne creditores obſcurum in importanti labo
riosam ⁊ultimam ſe dmiſtratorem uideāt ⁊ eorum mutuo ⁊ detentum nō impor
tune dcm ⁊ laudabile. Q- decreuerit huiſmoi tal time ⁊ abſolutos facte
quibuſcūq; dmiſtratoribus ut ſ in p̄mio p̄cedenti ordinatione declaratum
eſt ⁊ ſequant ⁊ teneant p̄ſentes ⁊ futuri q̄ eos ⁊ abſoluunt eundem dmiſtra
torem eius hedes ⁊ bona ⁊ bonoꝝ ſuoꝝ poſſeſſores totaliter ab oīm dmiſtratione ꝛqſti
me p̄cauſe deq̄ ut ſup̄ fuit facta relatione p̄fos deputatos. Et q̄dem dmiſtrator
ſine fuit tutor ſine curator time quouis alio offitio titulo de gestione plenam in ſup
dictis ordinamentis declaratorum dmiſtratore nō poſſit negotia ledi nec molestari
neq; in eum ⁊ hedes eius p̄fum eius bona dmiſtrancia ⁊ abſolutionem obtinuerit
ut ſ hedes eius ul ꝑ aliquam interpoſitam plenam eius ul eorum nomine agentes
nec ꝑ bonoꝝ ipſorum poſſeſſores ul eis tantes ab eo ul ab eius hedibus ul bonis
eorundem ꝑ se lozebit. Et ſi ſecus fieret. Contemnendo eundem dmiſtratorem
ul eius hedes ul bonoꝝ ſuoꝝ poſſeſſores ⁊ aduersarium atarent in eum habendo
pro ipſa cā ꝛenc ꝛcuate reddenda de qua abſolutionem obtinuerit ut ſ. Vel ꝑ aliquos
in ipſa cā ꝛenc reddita gesta. Q- uoluerūt ⁊ ſtatuerunt predicti dñi. Capitaneꝰ
⁊ ſalium quatuor q̄ſq; facit ſtrataceꝰ predal in huiſmoi ordinamentis de
laragio non audiatur nec ad agendum admittat in iudicio ul extra. Et mi
lommus ſoluit pene nomine pro qua atatione q̄ facere preſumpſit duc
marchal denar Aquilegē. Q- dño Capitaneo ⁊ medianam deputatis p̄dc
rum marcham reo ad petitionem ipius actoris pro predal ul aliquo p̄dcoꝝ
eundē atati. Hec autem pena exigat̄ tantū quotiens ſtatutum fuit dumō
de ut ſ. Q- hoc quidem ordinamentum uoluerit nullam ſe extendere ad futuros
dmiſtratores nec abſoluendos quos ⁊ tēpe audita fuit, eorum dmiſtrationis ratio
nes ⁊ ad quatuor dmiſtratores hinc finem ⁊ abſolutionem ſuchamentario eis
tam in ꝓſilio facto ordine in ordinamento declarato ut ſ ſuate ſeptēs ꝛtinet
manu notarii. Communis ⁊ nō alioꝝ notariorum ⁊ notitas in quaterno Communis ſup̄ hiis
deputato hoc ⁊ ſalue ⁊ accepto. Quod litigentes ⁊ eoꝝ dmiſtratores hedes
eorum ul bonoꝝ ipſoꝝ poſſeſſores agere ualent de dolo fraude ul falſitate commiſſa
in emiſſio dmiſtrationis ⁊ ſ. abſolutum in ꝓſilio ⁊ finem ⁊ remiſſionem lintem
ul de aliquo non ſtendi ⁊ ꝛtinere quouis eis ⁊ quolibet proteſtio ad hec actiones proſequendas
Actor quicūq; admittat ⁊ immodo ad ꝓponat in iudicio ꝓſilio Comunis dicti dñi
Capitanei ⁊ ſiliarum ⁊ nō alibi quo diffinitam indifferenter et determinatum fi
nali ꝓcul ſtendis in predicti ſtare teneat. De pena infringendi illa q̄ mutata
ruꝫ non fecerint bonoꝝ quoꝝ dmiſtrationem geſſerint. 53

Item ſtatuerunt ⁊ordinauerunt. Conformantes ſe ſtatuto gñalis collegij.
Q- quicūq; tutor teſtamentarius ul datiuus ſeu negotioꝝ curator minorum
gñale. Contemel mie gñale omia bona q̄ſ ul eoꝝ quoꝝ geſſit dmiſtrationē
nō fecerit infra xxx. dies cōputandos inclusiue a die ſuſcepti uel mel recipiendi eius
tutelle teſtamentarie ul datiue cure negotioꝝ aut ſolenniter in ſtrumento ꝛtento
dictante ſuota p̄ſentem nō faciens ⁊ facere debens Inuentarium huiſmoi pu
⁊ notarie ꝛtatur ⁊ recipiter nec in iudicio pro ſuis factis ꝓis ad agendum admittat
donec in ſilio de huiſmoi ſolle pungnat fuerit. Et ulteri ne de bonis eorum
ſtabilibus ⁊ mobilibus relatoꝛ dictorum de quatuor p̄cedente diligenti iquiſitōe facta

ipsi vl altero iporum ut ꝯ fecim facti exigentiam extiterit prouisum. // Et pe
ne qui tallierint intrantes dimdant & prestent ut ꝯ extraneo deputato
addicta officia vel aliqd de talario juramenti prouidendo mr taxacionem dictorum
dnorum Capitanei Consilii & deputatorz. De aur remedio & fauore dandi intra
bona dolositates decepciones & fraudes Q dati impotentibus & mentabilibus plenis. & —
Item statuerunt & ordinauerunt. — uod predicti deputati solicita cura diligenti
intendere debeant bona fide eorum proposse & debito officij que assumunt sacramento
amore & timore post positis adminiculandum expediendum & faciendum iuxta dolos decep
tiones subtractiones subductiones & corruptiones seu alia nequit huic dolose data facta
tractata & imposita seu quibus ꝑpetrata sunt p quasuis plonas alicui vl aliquibus pupill
pubertibus adolescentibus dementibus mentecapti furiosis muttis surdis indecrepita sta
tis prodigis & similr quibuscumq; alijs mentabilibus plenum effectum aliquem facientibus
in plona vl sensu que defectuose plone alieno indugent fidio & fauore & cum illam illas
vel illa fauerint & eorum claue noticiam pecierint ostendere statim debeant & teneant
publicare denunciare & demonstrare eisdem dnis Capitanee & filio & sotiis solicitos sup
plicare & instare qi incessanter donec prouisum fuit sup eis & omnia reuocent dolose
ꝑpetrata & inuenta & post & statum iporum reducant primum & locum & plonas vbi vl
plonis omm qua poterunt melioracione & remedio dandis operabimur Q nec p
ipos dos Capitaneum & Consilium bene sibi mentes indammabile & secre
dolositate & deliberata in bonos stabilium alienationibus illos quibus phibitis est absq;
Item statuerunt & ordinauerunt. Q hac solepnitate alienare. & —
in casibus exigentibus & occurentibus vbi de
necessitate tum pp onera debita & stanter apparentium tum pp casum fortuitum sue
subitus emergentem vel alia quamuis ca legittima penitatis urgente seu oportune debi
stabilibus eius cuius tutelle vl cure officium gerit vl administrat alterius plone quius
de iure adiectione statuto vl institutione qualis colloqui bonos stabilium prohibita
est alienatio non poterit nisi mediantibus & obseruatis solemnitatibus infrascriptis declaratis
Die seruetur modus. — Quam prime apparent alienare volentes Coram dno
Capitaneo iudicio & cum eo cogentem facere alienationem dare & expresse apparat. clarr
Et ibidem dicta ca expedita tunc sindr committat peindem dnm Capitaneum
predictos deputatos quatenus sub debite eorum officio sacramento exequant q in
huiusmoi casu dictus eorum officium. Supe quibus circa huiusmodi facti materia
quidem tria principalr p ipos deputatos venient videnda scrutanda bn & profunde
inquirenda. Primo si talis alienatio que petit fieri requirentibus cui legittimus
eidem deputatis clare constantibus est adeo necessaria q sine ea qui nisi fieri pot. Secundo
q res que alienari debet sit minus damnum cuius cuius sunt ipa res sine sit pupillus
adolescens dementi mentecapti prodigi furiosi surdus mutus aut indecrepita
status vl patiens diuturna infirmitate. — Tertio q res ipsa alienari debet vendat q ipse
dcetur p iusto & iuramenti pio // Et tunc per predictos deputatos huiusmoi predem
tibus diligenter informatione & inquisitione facta relato de inuentis coram dicto Clno
Capit. & consilio & dno dubi. — Et si predicti tres deputati vl duo ipoz retuleint eor
dante tria premissa sint vera ut supius declaratum & tunc ibidem cum laude & gra
& solitaria deliberatione approbantibus dictam relationem decernat & statuat sine aliqua inter
malla alienatio fiat penitus sibi illo tenore vt prout ipi qui absentes simul venerint, men
tionem in ipo instro per notarios publ. ipam scribentes faciendo fidem de relone et

concessione predcâ facta cum premissis Laudo firma & deliberatõne. De salario ipi de
putat debendo & phibitione solvendi dicta dicta p alios q̃ comunis notare. Cum
Item quia optat premium quisq; labor & etiam vt aliqualis orat inductiua ad
laboris dispositionem. Statuerunt & ordinauerunt q̃ cuilibz ipõrum trium deputa
torum pro qualibz q̃ fecerint & administratõis rõnem & eandem melio
rem habuerint & de ipis ut dictum ẽ subsequat absolute liberans de inclusis in ea admin
stratem predcm qui suam reddederint rõnem p̃cedat de uno florenis eisdem
deputatis soluendum & dando p̃dcm administratorem de bonis cuius anus gerit admin
stratonem: Spallis aũt administratoribus que fuerint modis valoris predicti depu
tati huiusmodi eorum salarium secundum eorum bonas & laudeas ab uno florenis
fra pro quolibz debendo vt s. minuendo sibi tenere valeant respectum bites adeorum
dem facultates. Ceterum de omnibus & singulis actibus in munciis ordinamẽtis
precedentibus mentis fuit hac materia deliberatum apud cõe & eius cameram s. in cancellis
& archiuio dicte plee certatis sunt Quaterni spaliter deputati inquibz predicta
omnia debent scribi & notari ppetuam & expressam seruandamq; rei memoriaz. Et ne
ipi aut eorum successores quos pus tangit negotium Et quez administrationes
& gubernationes gerunt. Quia ipo jure naturali debent esse ignorantes de dictis
suis & quibus vtiliter & euidentissime p predictam pactam memoriam subueniat omni
molestie notarioz cessante & de ipis premissa habeat notaria vt ignorantiam extinguen
do indammabile continuent predicta dñi Capitanei & sindici vt s. statuerunt & ordina
uerunt. Item de certo pacto tertiis & alijs duo consilibz & notarij cum eo certa
tis antedictis qui pro tpe fuerit & existentes dicta officia debeant & teneant dicti
eorum officij sacramento scribere distincte in quaternis eoz adhec deputatis. Et diligẽ
ter notare dictoz officialium electiones in quibus & de campis plenaz defectus significa
tum deputationes autellas & negociaz anus bonoz interdictiones earum publicationes
administrationum reddituas rõnes & inuentariorum receptoz & expensarum insuficiatois
p deputatos administratoribus fiendas inmissiones & impositiones earum reddendarum
rationum fines & absolutiones & Comune facendas relationes eorundem p̃dictos
relatas & recipere nolentibus vtra absolutos predictos prohibitiones exclusiuas & odem
nationes fiendas vtra eos & illorum qui inuentarium non fecerint p̃sationes autellaz
& annuaz arcationes iuriz & annatoz dolositatum & deceptionum restitutiones
in alienationibus bonorum stabilium adhibendas solemnitates & interdictiones & alienati
ones quascunq. Et generaliter omnia alia & singula in predcis & pro predictis & circa pre
dicta ptinentia emergentia & consequentia annexa & quolibet dependentia. Et si aliq
expressis & spaliter tutelle circa absolutiones & administrationum & relationes
deputatoz & bonoz stabilium alienationes & solemnitates que circa ea requi
runt & bonorum interdictiones alterius manu Notarij q̃ manu predcorum in
um notioz Comunis. Vel aliarum ipõrum apparuerint ille seu alia totaliter reuocan
tur & in iudicio nec extra admittant. inde ac si nunq̃ facta fuissent. Et pre
Ordinamentum quantum circa fines & remissiones administrationum reddituarum
& quibus facte fuerint relationes in ipo officio p deputatos p̃dictos non tolum &

extendat ad futura. & etiam ad preterita facta ul' ordinata / tempore edita / pstituto
rum q̃dalis colloquij cuiu. Et hoc ordinamentum in omnibus suarū generaliter
supradictis totaliter se extendant: Cetera noluerunt / statuerunt. Qi predicti no
tarij coīs pro instrumētis que fecerint / publicauerint ad dictam materiam ut ꝑ. p
tinentia pro eorum salario acapte teneant / secundum tayationem in pstitutione
generalis colloquij ptentam / ultra eam aliquid habere non ualeant.

Et maior fr̄ nō possit alienare de bonis stabilibus / p̄iudicium minor / pstituto q̃dalis colloquij - 60

Item Ordinatum fuit / firmatum in generali coloquio. Qd maior frater siue admis frater dom̄us indamnium / p̄iudicium minor fratrum non possit nec debeat impignorare Vel modo aliquo alienare bona sua seu de bonis stabilibus / possessio nibus communibus. Et si pro euidenti Vtilitate / urgente necessitate ipm̄ oportuerit debeat Comm̄bo ipōrum Impignorare Vendere ul' alienare. hoc facere debeat pro laude / sua auctoritate / decreto dom̄us inter nobiles. Et inter Burgenses / alios inferiores auctoritate dom̄i seu rectoris terraz in quibus bitant. Et nō aliter maior frat faceret hoc in suum p̄iudicium. & non indamnū / p̄iudicium pupillorz / minorum tedundet de bonis Aut mobilibus / fictibus eōrum frater maior possit administrare / facere bona fide pro necessitate / utilitate ipōrum fratrum / domus eorum / Et sicut debent fratribus minoribus hiis eorum fidei missariis / ammis q̃ frater maior seu admis frater domus m̄ms bene administret et Vtiliter gerat negotia res et bona ipōz mobilia communia / facta denominatione dō Capitl hiis ipōrum dōe appellatur ma ior dare seu assignare minori seu minoribus siue fratribus seu nepotibus partem con / tingentem de bonis eōrum. Itaq; decreto frater maior siue admis frater domus - nichil possit facere indamnium ul' p̄iudicium alicui.

De auctoritate Camerarij coīs Vtum in expendendo pro Vtilitate comunis siue aliqua deliberatione: 61

Statutum fuit ordinatum / reformatum q̃ quilibet camerarius Coīs / tm exan etetur siue officij pro euidenti necessitate / Vtilitate communitatis eiusdem tre pore aliqua deliberatione cuiuscumq; regiminis ipius terre possit / ualeat expendere quocienscumq; eius talis necessitatis / Vtilitatis euidentis emerserit usq; ad hūam Vnius marchi denariorz in hoc plecenta sua onerata remanente cum p̄sensu tamen unius expresse ratoribus, communis / cum eius p̄silio. Et unde nō supra expendam de bonis dicti coīs absq; deliberatione p̄silij ul' deputatorum ad regimen ipius terre nullatenus facere audeat. Et si in hoc p̄ta factum fuerit totum expensum cedat in damnum ipius Camerarij / itaq; nullam a communitate refectionem p̄sequatur Et postea talis expensa / a calculatoribus communis reputat.

Qn̄ quotiens in anno Camerarius teneat̃ reddere rōnem sue adm̄ strationis / determinate / Et q̃ calculatorz / camerll ius. 62

Ut autem ratio ambiguitatem remouet / p̄sequenter caritatem p̄stat. hīc est q̃ protollendo ambiguitates quas nasci p̄spectum erat circa reddition rōnum communis / Camerariorz Coītatis tre Vnum quo m longum minimum tra bebant. Statutum ordinatum / reformatum fuit Et q̃ quilibz Camerar' dicte communitatis singulis / sexmensibz anni sui officij debeat rōnem sue Camerarie

ad̄mnistracion̄ tam introytuū q̄ expensarum ostendēre. Calculatoribus rōnum
communitatis qui fuerint electi sub sua Camerāria. Et si defecerint pro ipo Camerāio
in non ostendendo dictam rōnem tpre debito maneat penam xxv. lib. solidorum
Et nichilominus tunc appellet̄ p̄silium ad reddendum rōnem tpre suspecto sub
maioribus pen̄is p̄ ipm̄ p̄silium terminandum & imponendis Salvo semp legitime
impedimento p̄ipm̄ p̄silium approbando. Et ad hoc ut calculatores sint soliciti ad
audiendum dēas rōnes. Statutum fuit q̄ quilibet ipōrum calculatorum pro quali
uice dict̄ tempor̄ pro singula rōne hr̄ debeat unum ducatum a Communitate &
Cancellarius si pro eo defecerit aliquo ipōrum. Salvo legitimo impedimento vt s̄.
soluere debeat eōi duos ducatos. Et cancellarius si pro eo defecerit [illegible] ducatū
oīmode exigendum. Et insup statutum fuit & ordinatum. Q̄d septem deputati
teneant̄ dinante eorum officio facere fieri rōnem ip̄ius Camerarij de sua admnistra
tione sub pena trium ducator̄ pro singule ip̄or̄. Et nichilominus nō possint exire
de ip̄ōrum officio nisi redditis & factis rōne p ipm̄ Camerarium. Salvo legitimo im
pedimento & excusatione p̄ p̄silium approband̄. Quam penam dn̄s Capitaneus
& successores ip̄or̄ officio dn̄orum septem deputator̄ exigere teneant̄ sub de
bito sacramēto nom̄e Communitatis predicte. De qua pena dominus Capitaneus
hr̄ debeat a singulo contrafaciente denarios quadraginta vt soliciatur hoc excep
to predicto.

Q̄ Camerarius teneat̄ facere scribi introytus & expensas quas fecerit
singul' octo diebus p̄ nūm̄ cancellarius communis. 62

Statutum fuit & ordinatum q̄ quilibet Camerarius singulis octo diebus ut in
fra singulos octo dies omnia & singula recepta ac omnes & singulas expensas
que & quas ipm̄ facere & emgerit teneat & debeat scribi & notari in Quaterno rema
nendo in Cancellaria Communitatis p̄silando ad ꝑpetuam memoriam q̄sterum
sub sua camerāria p unum ex cancellarijs p̄silij qui ad hoc sibi deputatus fuerit
Cui singulis octo diebus semel saltem teneat̄ ostendere ipm quaternum receptor̄
& expensarum dom̄is septem deputatis Et hoc sub pena xl. denarior̄ quilibet vice
qua contrafactum fuit. intelligatur penam incidat cancellarius si pro eo defecerit Salvo le
gitimo impedimento approbando vt s̄. Quam penam dominus Capitaneus
& dom̄i deputati oīmode exigere teneant̄ Cuius pene tertia pars sit dom̄i
Capitanei & reliquę communitatis.

De pulsatione p̄silij. 63

Item Statutum & ordinatum fuit. Q̄d in electione & oppōne dn̄or̄ & septē
deputator̄ tercia pars tm̄ sit & esse debeat in faciendo pulsari Consilium
dicte terre ꝑ tres ictus stratibus ip̄ius terre.

De Consiliarijs nō ueniendis ad p̄silium. 63

Item firmatum fuit & ordinatum quod quicunq; ex p̄siliarijs [illegible]
dies fuerit & hora p̄silij nl' pulsari audient ad hoc aut̄ p̄dictum venire aut
requisitus cessante tm̄ legitimo impedimento ad p̄silium nō ueneri[illegible]
[illegible]dat unū grossum venetum eōi applicandum & partiter sub[illegible]

exigatur teneantur.

De non audentibus loqui in ꝓsilio aim pentʒ arramarca. 66

Statutum fuit reformatum sup loquentibus ꝛ garrulantibus in ꝓsilio quando petitur p Camerarium uł̄ pañatorem aut alium de Consilio aremunquaꝫ Q̄ nemo audeat loqui ꝛ eo q̄ impediat loquentem in bamo soldoꝝ duorum pro qualibet vice ms̄ necessarie ꝛ locum deputatum ad proponendum. Salvo si clam ꝛ omittendo aurelianis loquentē aim ꝓsono ne sit mortis inquo bamo st militel Capitaneus ꝛ Camerarius exr̄ ꝓtan

De quadris Communis exigendis ꝓ provisatores 67

Statutum ꝛ ordinatum fuit. Q̄ quilibet ꝛ singule quadre debite comm predicto exigi debeant decreto singulis tribus mensibus p unum paña terem. Et p reliquis provisatorem tribus mensibus loquentibus sub pe na xl. soldorum. Cuius medietas sit domini Capitanei ꝛ alia cōis. Et sic de tribus in tribus mensibus. Et q̄dicti provisatores ꝓsignari teneantur ꝓcu riam p eos exactam Camerario Communis Q̄ tim antedicti.

De diminuentibus sibi ad invicem in ꝓsilio. 68

Statutum diffinitum ꝛ deliberatum fuit. quicunqꝫ in ꝓsilio tene tim ul̄ regimine aurifanaꝫ ꝛ de nocte existens intulerit aliquam injuriam ul̄ ultrajum alicui ꝓsone in ipo ꝓsilio. ꝛ in menacando p guttam ul̄ alium maceriem ꝑcussam faciendo ul̄ inferendo ul̄ regimini verbo vel facto subito tali injuriaꝫ ꝛ dat imperam. xxv. libras soldoꝝ irremissibiliter exigenda que dividat in tres ptes. Et prima pars applicari debeat dne capitanee. ꝛ alie due Communi tam nostre tim.

De revellantibus ꝓpositos ꝛ deliberationes statum publicum tangentes. 69

Statutum fuit ordinatum ac reformatum. nec alicui ꝓsiliarꝫ audeat quomodo publice ul̄ occulte directe ul̄ indirecte revellare consiliaꝫ delibe rationes seu propositiones ꝛ ꝓsilio plenarii ꝛ deputatorum factas. Communitatez nostram seu bonum ꝛ statum publicum ipius terre tim tangentes ꝛ specialē alicui quas fuerit preceptum ei tenuī debeat sub secreto. Et hoc sub pena xxv. libroꝝ soldorum, toties exigenda quotiens contrafactum fuerit. Et ulterius q̄ talis revel lans debeat publicari alta voce per tota sup scalis pro pena de qua pena dentur Capitaneo ꝛ beate Marie duas partes soldorum residua fisco.

De revellantibus deliberata ꝛ siliarias ꝓdata ꝓsonas tangentia ꝛ pena: 70

Statutum fuit determinatum ac reformatum. nullus ali[illegible] audeat revellare aliquam deliberationem ꝛ siliariam singulares ꝛ pri ꝓsonas tangentes. Et ultra quamꝫ ꝓsonam ferentem quod fuerit deliberatum fuit [illegible] nullum [illegible] nec etiam [illegible] evidentiam [illegible] ꝛ deinde talis fuit ibi [illegible] Et hoc sub pena unius marchi [illegible]

de qua pena dñi Capitanei hẽat solidos quadraginta ⁊ reliqua sit eoꝝ.

Quod electi de consilio ul' officijs communis teneant̃ acceptare officium sub pena xxv. ducat̃ ⁊ de auctte dñoꝝ septem deputatorum. 71

Statutum autem fuit ordinatum. Quod quilibet electus in pleno mengo Coil tenet̃ ⁊ teneat̃ motione ul' de ꝑsilio eoꝝ ul' minꝰ de dictis septem deputatis ac decem teneat̃ ipm officium acceptare. Sub pena xxv. ducatorum Cuius ⁊ tam applicandorum ⁊ irremissibiliter exigendorum. Et q dominj septem ⁊ decem deputati eligendi ꝑ ꝑsilium hẽant illam auctem in regimine tenẽ ⁊ teneat tam quam habet totum ꝑsilium.

De facientibus se caput ad brigas ⁊ dissensiones. 72

Statutum ordinatum ⁊ reformatum fuit. Quod si aliquis se caput fecerit ad causam ul' querelam faciendam pro rumore seu briga aliqua faciendo. Cadat pro qualibet vice qua hoc fecerit in pena quinquaginta libr' sol'oꝝ. Et mobilem minꝰ primat̃ sine ꝑsiliariam deliberationem ⁊ teneat̃ remanere carcerale huiusmodi. Quod si no ad alicuius causam seu querelam caminet̃ ⁊ cum armis lapidibus lanceis fustibus siue alijs quibuslibꝫ rebus offendendo alios Capitaneum mili hil pretij heremi Vl' nec capitaneum et quilibet de septem deputatis ad regimen tre ⁊ tam. qui pro tpe fuerint possit ⁊ valeant omnes congregatis ad causam ⁊ querelam sup̃a dictam mandatum facere q̃ precedere debeant omni mora post posita in pena ⁊ banno predicto ⁊ si traxerint in rumore animo faciendi rumorem cadat in penam xxv. librar' solidorum. Et primat̃ ⁊ sedm ꝑsiliariam deliberationem ⁊ ꝑ dictum est. Si no aliquis banna huiusmodi soluere non posset ꝑ menerib' donec de huiusmodi bannis satisfecerint debeat detineri. Cuius bam medietas sit Capitanei ⁊ alia eoꝝ. 73

De eis tibꝰ ad faciendo rumorem pensato animo.

Item statutum ordinatum fuit. Quod si quis deliberate seu pensato animo ad faciendum rumorem incidat ⁊ tam. Cadat in penam quinquaginta librar' solidoꝝ. Cuius pene terna ꝑs applicent dñe Capitaneo ⁊ reliqua Comun. Si no intra prima platee declanta ꝑ insignia armoꝝ ipꝰ Comunitatis incipiat rumorem ante pensato ⁊ ꝑ dictum est cadat in pe nam Centum librar' solidoꝝ applicandoꝝ ut s̃ ꝑ terna ꝑs Capitaneo et reliqua Comunitati.

De his qui traxerint arma. 74

Ordinatum Statutum ⁊ Reformatum fuit. Quod si aliquis traxerit ul' euaginauerit ꝑ patrem ꝑ ventrem in alicuius lanceam seu gem uel ordinauerit ꝑ ipsum diuturnam grauem Rouerium lanceo feriens

[illegible] arma offensibilia [illegible] aliquem. Qui primo traxerit [illegible] vnius marche denariorum. Cuius arma per applicentur [illegible] Communitati. Illi uero qui scienter in eius primo [illegible] inuenerint arma suprascripta quotquot fuerint eadem per singulo [illegible] marche denarior que pena dimidiet vt s. Ille autem qui ad in defensionem [illegible] inuenerit penam suprascripti armi nichil soluat. Qui autem infrascripti [illegible] receperint tam de iacentibus aliquem penam suprascripti armi [illegible] fuerint qui liber esse in penam xl. denar. que pena applicet vt s. Et si [illegible] suprascripti non esse soluendo fuerint in carceribus infrascriptis diebus videlicet [illegible] vna marcha. vel decem denarios media marcha. v. dictus denarius [illegible] de hijs qui sunt dicti capitanei liberi recipiet sine solutione pene [illegible]

De sapientibus [illegible] inuentum in platea. 75

[illegible] ordinatum confirmatum fuit. Quod si aliqui inuenerint vel [illegible] quia per singulos armos suprascripta Communitas eligant [illegible] sapientum videlicet tres vel duos vel inclinando [illegible] duos [illegible] tres talionum seu quemlibet alia arma offensibilia per [illegible] aliquem qui primo traxerit vel inclinauerit. Cadat in penam quolibet [illegible] denar. Que pena applicetur dicto Capitaneo. Residuum communitati [illegible] de quolibet inuentum traxerint seu inclinauerint arma suprascripta quotquot fuerint eadem per singulo in penam xxv. lib. denar. applicandam ut [illegible] Et quilibet dictorum sapientum teneatur dicto Capitaneo [illegible] aliquem dictum sapientem suprascripti armi nichil soluat. Qui autem infrascripti quos se defendendo traxerint vel inclinauerint aliquis [illegible] suprascripti armi cadat in penam xl. lib. denar. quotquot fuerint pro singulo applicandas ut s. Et si aliquis expresse eius non esse soluendo fuerit mercatoribus tribus mensibus [illegible] pro. l. lib. duobus mensibus pro xxv. quatuor mensibus pro xl. Et si aliquis suprascripti delinquerit tam [illegible] cadet in penam dupli applicandas ut s. secundum distinctionem suprascriptam.

De pugnentibus cum pugno vel alapa infra platea. 76

[illegible] statutum ordinatum confirmatum fuit. Quod si aliqui aliquem pulserint [illegible] platea declarata in suprascripto ordinamento cum pugno vel alapam [illegible] suprascriptam cum sanguinis effusione. Cadat in penam xxv. lib. denar. [illegible] per [illegible] publicetur dicto Capitaneo cuilibet eorum. Sine effusione sanguinis cadet in penam [illegible] marche applicandam ut s. Dicto vel alia persona [illegible] applicanda ut suprascriptum est.

[illegible] verba clamantibus ad iniuriam [illegible]

[illegible] clamabunt seu cholsa [illegible] vel [illegible] lapidem ordinatum [illegible] Capitanei [illegible] dictum Capitanei alteri Communi.

Quod possit pignerare pro suo pacto uno. 78

[illegible] pignerari [illegible] quilibet [illegible] impune pignerare possit

quemlibet forensem pro suo pane vino/ caseo/ carnibus vel alijs rebus acceptis adhuc/ de quibus sibi soluere denegauerit. s. eadem die qua accepit aliqd depredic.

De accipientibus pilium uel capuciū violent. 79

Item statutum & firmatum fuit: Q; siquis quemq; acceperit pilleum ul' capuciū alterius/ uel rem aliam & querela nō fuerit deposita Capitaneo pdoc mchil soluat. Si uō querella deposita fuerit Capitaneo ipe capitaneus sibi conquirenta/ plenam faciat rōnem prumendo ipm secundum sentenciam a sanctum.

De passionibus alterius sine sanguinis effusione. 80

Item statuimus/ q; si aliquis passerit aliquem Vicinum/ Vtim unico ictu preter sanguinis effusionem soluat xx^ti^ solidos. Si edictas quorum dño Capitaneo & alia cōi cedat. Et passo iniuriam cum sacramento. Salua taxatione dñi Capitanei/ cum consilio bonorū Virorum Vtim soluere et satisfacere teneatur.

De passionibus alterius ultra sanguinis effusionem. 81

Item statuimus & firmamus. Quod si aliquis uerberauerit aliquē ultra dig ictus sine sanguinis effusione/ medium marcham soluat/ Cuius medietas sit dñi Capitanei. & alia cōis/ passo iniuriam cum sacramento/ & alia taxatione dñi Capitanei cum consilio bonorum Virorum Vtim soluere et satisfacere teneatur.

De percussionibus alterius cum sanguinis effusione. 82

Item statuimus & ordinamus. Quod si aliquis vulnerauerit aliquem sanguinis effusione aliquem manus Vtim seu forensem cum ferro/ ligno lapide aut pugno Vnam marcham soluat. Cuius pena ita sit domini Capitanei & alia cōis/ passo iniuriam eius Sacramento/ & alia taxatione dñi Capitanei/ cum consilio bonorum Virorum Vtim soluere & satisfacere teneat.

De tractibus lapidum ad rumorem? 83

Item statutum fuit & firmatum. Q; siquis ad rumorem alienum dedicti Vtime traxerit lapidem ul' lapides/ penam Vnius marche denar' tenebrat. Cuius pena ita sit domini Capitanei & alie cōis. Siquis aut traxit lapidem ul' lapides ptra aliquem cum aggredientem/ cum armis/ lapidibus lignis fustibus ul' alio offendiculo nichil soluat. Si uō talis habens lapides ad rumorem alienum/ ul' ad suum ppium rumorem/ aliquem percussit cum sanguinis effusione/ uel sine aut interfecerit aliquem uel aliquos/ time primitus mee culpe que delinquent penitende. Et nichilominus in iuriam passo inferat de/ aut interficiendo secūm formam Statutor' vulnerationis percussionis aut homicidij sup ist editor'. Denicte uero soluat penam dupplicem talis habens. Q; siquis etiam repertus fuit portare balletas plumbeas/ ferreas lapideas uel alias

metalli sine rei sup se pterea. Vtm vnus ul' forensis de die cadat in penam xl^ta denar' q^z dundenda vic' ptinetur. Et si huiusmõi ballottas transierit stra alt quem etiam nõ ledendo Cadat in penam vnus marche denar' applicandum vt^s. Si nõ talis habens preximã dictus quenq^ pausserit vulnerauerit aut int' fecerit tunc punit' secundum formas ordinamentor' sup parcentibus vl' nerantibus aut interficientibus editor'.

De homicidijs

Tem statuimus firmamus declaramus ordinamus. Q si quis interfecerit aliquem & captus fuerit sup malefacto cuius defensio audiat'. Et si legitime probare poterit q^ hoc fecerit se defendendo. Itaq^ videatur videlicet vnus vicecomes' ul' maior pt' ipor' eligendus sup hoc p dnm Capitaneum & Consulum ul' p maiorem ptem ipor' coz nõ attineat alicui pcam pdcam Caput eidem non amputetur vmo libere absoluat'. Si nõ legitime probare nõ poterit q^ hoc fecerit se defendendo sibi statim & sine sua amputetur caput ado q^ moriatur. Si aut dictus homicida accusatus ul' denunciatus capi non possit sup malefacto proclametur idem omicida voce preconia ut idem homicida psonal' debeat comparere infra quidem dies. Coram dño Capitaneo sup hac sua innocentia ostensurus ee existente in põtate dñi Capitanei & remanse te dimisso fuerit accusatus pdcnatus ul' absolutus nõ obstantibus aliquibus psuetudinibus. Si nõ nõ cparuerit psonal' in põtate dñi Capitanei existente tunc dictus homicida voce preconia sup platea. Vtm infra nouem dierum tantum domum habitationis ipius homicide in Ramo Communis Vtm proclametur / eiusq^ districtus & nulla defensio audiat' ipius homicide ex quo in Ramo p clamatus fuerit dictus homicida sic q^ mulligatur & obtinere debeat roboris firmitatem etiam inter vianos interficientes & interfectos de cetero extra Vtinum eiusq^ districtum rubiamq^ locor' p quos aliquos forenses interfectos vianor' terre Vtm predicte. Et q^ nulla defensio homicide proclamati ad excusationem faciendam p procuratorem suum excusatorem aliquem etiam cum Juramento excusatoris nec defendentis modo iure causa ul' oratione audiat' nec admittatur. Preterea si deficeret querella propinquor' interfecti sup proclamatione fienda aut in prosecutione fienda, aut in plecutione iusticie secundum formã ordinamenti aliquo mõ nec causa. Tunc dñs Capitaneus nec eius nuncius qui p tpõra erit sup predictis habeat facultatem & exequi ac facere proclamãi & als in iure procedere ex suo officio modis omnibus teneatur. Q si negligens foret capitaneus in premissis p octo dies elapsos a die mortis interfecti. Tunc Camerarius nec prouis comunis Vtm qui pro tpõre fuerit aut alius ipor' predicta iniungere domino Capit' et ei supplere ut prefata exequat effectualiter omodo teneãt' ipor' officij sacramento. Q ordinamẽtum extendi valeat solum ad futuros homicidas tantq^. Si nõ aliquis nec

aliqm asſabunt homicidē patiendo mulnerando nel tenendo psumptuose pena si
mili punīt uīz. Ceterum si aliquis accomodauerit equum alicui homicidē nl
patienti interfectum/sine tenenti/ut dictum est in auxilium fugiendi pena
pecuniaria punīt. s. Quinquaginta libre pnci Xoncn. Cuius pene terciā
pars sit dñi Capit. et alie communis. Item Nulla quoq; pax propinquioꝝ
interfecti nec cum ipō mulnerato anteq̄ moriatur cum ipō homicidā nec
p eorum dñs profit homicidē quin decapitet oīm exceptione remota. Dictum
etiam Ordinamentum non solum ad masculos sed etiam ad feminas se extendat. Et
pnīs ordinamentum sit duraturū perpetuis temporibꝫ nō obstantibus ordinamētis
aliis factis sup predictis que etenim nolumus Statuimus q̄ ordinamus esse
cassa/uana q̄ nullius ualoris/uel momenti.

De interficientibus pecto uel facientibꝫ interficere. 85

Item ordinatum fuit q̄ Statutum. Q̄ si quis Vicecomes nl ſcientis pro pecto
premio nl promissione interfecerit uel interfici fecerit aliquem Vicecomitem tre
Vicecomitatus in Vicecomitatu q̄ extra Vicecomitem sine forensibus in Vicecomitatu q̄ eius destructu et
legittime probari poterit, et captus fuit p terram Vicecomitatus transiuerit p terram
et ultimo decapitet adeo q̄ moriat. Q̄ si capi nō possit huiusmodi malefactoꝝ
tunc proclametur in bannio ppetuali uīz et proclamatum dictum est. Interfici uō facies
si captus fuit pena simili punīt. Si autē capi nō poterit huiusmodi facinus fieri
homicidium proclametur in eisdem pena q̄ bannio ppetuali. Cum autē ad manu
datum alicuius sine postam Vicecomitatus in Vicecomitatu sine extra, sine pecto nl premio
interfecerit si capi poterit capite punīt adeo ut moriat. Si autē capi nō possit
tunc proclametur in bannio ppetuo de capite uīz. Ille autem ad cuius postam hoc
ad eum fuerit ppetratum eisdem penis bannj et forisfactionibus arceatur et ne
mat puniendus. Quōd ordinamentum habeat locum tā extra forense
q̄ uicinos quoscunq; et pax nl perdonum pro parte offensi uel remissio dom
ni nulla prosit.

De interficientibus homicidas. 86

Item Statutum fuit. Q̄ si aliquis aliquem homicidam proclamatum
in bannio totius Capitaneatus terre Vicecomitatus interfecerit nulla pena
teneat, assecutus ipe interfectus tantum nec punitus ualeat p dñm uel eius cum
nec etiam p Capitaneum aut Comune Vicecomitatus. Et q̄ nemo propinquus
interfecti amicus nl affinis teneat facere nec pelli possit p dñm facere neu
qual homicidā in bannio proclamato. Et si que treugue fierent nō obtineāt
robur neq; firmitatem.

De pellendis offensis ad iurandum de sua iniuria. 87

Item firmatum fuit Vicecomitatus. Q̄ si quis iniuriam sibi uel ſcripto
uerbo uel opere uel facto Capitaneus rōnem facere teneat ei qui iniuriā

receptr/ secundum sua & consuetudines antiquas. Di querelam deponere voluerit et emendum seu ꝺdemnationem recipere

De offensa fcta officialibus cōis

Item firmatum fuit & ordinatum. q̄ si aliqua ꝑsona diverit vl' fecerit seu i
tulerit injurias alicui ubo vl' facto alicui officiali communis Vtim ꝺmn
sint in officio ꝓhibiti & tm̄ vel etiam post cessatione dicti officij puniri debeāt
pena secundum determinationes ꝓsilij et injuriam ꝑti offense solvere teneat̄
juxta taxationem dīn Capitanei & Consilij si acceptr voluīt.

De furibus & eorum pens

Tantum & ordinamus. Q. si qui fuerit furatus intra Vtim seu districtu
& juridictione Capitaneatus eiusdem tene Vsq; ad sūmam & valorem sep
tuaginta libr̄ solꝺor̄ tunc furat' suspendat̄. Si uō infra dictam sūmam &
valorem qui furatus fuīt in dicta tra seu districtu & jurisdictione Capitaneatus
predicti. Vsq; in sūmam & valorem triginta quinq; libr̄ solꝺor̄ tunc fustibus
cedat̄ et fronte signet̄ seu auricule amputent̄. Et nichilominus in etīnum
exilium a dicta terra Vtim et eius districtu ponat̄ & bannat̄. Si uō infra dictā
sūmam & valorem triginta quinq; libr̄ qui fuīt furatus in terra seu districtu et
Capitaneatu predict̄ ultra in sūmam et valorem Vnius marche solꝺor̄ tunc
solum fustibus cedat̄ et in etīnum exilium ab eadem terra & eius districtu
ponat̄. Si uō infra sūmam & valorem Vnius marche solꝺor̄ qui furatus
fuerit in dicta terra seu districtu & Capitaneatu eiusdem tunc ꝑ silvam de
ligationem & diffamatorem puniatur. Et nichilominus in casibus supradictis
talis furtum facies ad restitutionem seu refectionem eor̄ que furatus fuerit
teneatur. De robariis non vendendis infra tertiam diem.

Tantum & deliberatum fuit q̄ quicunq; tam forensis q̄ Vicinus aut stipen
diarius vel de familia locatenentis qui proprio arbitrio vel de mandato
alterius depredatus fuit. aliquid predam humanor̄ usq; ad tertiam diem ꝑ totas
diem & die prede ꝑ eum vl' eos fact̄am aut̄dine teneat̄ & eam nō vendere nec di
stribuere quoquo modo & eam equotat̄ si dicta preda vel ꝑ ipius esset alterius
Vicini vl' Vicinor̄ aut sequatium terre Vtim predicte & si reperiet̄ vel ꝑtes
ipius esse dictor̄ Vicinor̄ vl' sequatium q̄ illatum restituat̄. Et si humanor̄
depredatores ipsum facerent, q̄ compellant̄ cum ꝑsonis & bonis ad redimendum
& restituendum ablata. Et q̄ nullus debeat de dictis predis infra dictum tem
pus aliquid emere vel si emerit & reptum fuerit esse Vicinor̄ predictor̄
aut sequatium eor̄ q̄ restituere teneant̄ sine aliquo precio.

[illegible] & extinctarum ꝑ eorum debite & liberam in simul ha
bentes treguas. &c

Item Statutum & ordinatum fuit ad obuiandum fraudibus que committi
tur cumulose p nonnullos deceptores & malignantes tenantes euitare pe
nas treuguar domine & parti mucate applicandas & facientes scandalose
eorum intencones pauas & committentes iniurias & rixas ipromptas. Qui decetero
non intelligant nec sint treuque facte inter quascumq; plonas et sub quibuscunq;
penis manerii obligatorum huius forme dictorumbus existerent extincte expi
tate / ul' q' euanescerent pp bibere ul' comedere mutuat semel ul' pluries hntes
treuguas ad mucem / nisi pax inter ipos habentes treuguas sponte & expresse
& non tacite ac probabilis interueneunt inter ipos hntes s. facta inter pntia bo
norum virez testificantium q' annuat repausatis & no iniurie / neqs p ali
quam calliditatem facta fuerit.

De plonali nocte custodia: 92

Item firmatum fuit q' quilibet an custodia noctis fuerit ordinata plure
illam facere aut alium bonum uiricum loco sui nutrire teneat. Et q
Capitaneus decene debeat prout moris est pugiles ordinare & eam sua decena
esse indeme cois hora debita et committere aliem expugilib; huiusmodi ut exer
ceant officium / qd Capitaneus exercere deberet Et facta huiusmodi ymisi
one possit recedere & imuno sit custodia huiusmodi pugilesq; debeant exercē
officium suum bene & recte. Et qui grauerent soluat decem soldos dno Capiti
applicandos. Si aut Capitaneus decenam suam ut moris est neglexerit ordi
nare, ut supius tenet soluat .xl. soldos. Cuius medietas sit Capitanei & alia
communis. Si aut aliquis manus paup infirmus / uel extra terram fuerit et
ad custodiam no uenerit in bannum huiusmodi non incidat / Cum; pauperes
Juuati uidere habeant.

De suspectis euntibus p terram post sonum Campane terarum: 93

Item q' Nullus de que suspicio mali haberi possit ne uideatur Capitanee
et Consilio post terarum sonum Campane per terram nisi cum lumine nec cum
lumine nec sine ix audeat sub pena .xl. denar. Cuius medietas sit Capiti
et alia Communis.

Deno euntibus denocte sine lume post tarum sonum Campane: 94

Item ad tollendum materiam delinquendi sub nocte silencio et ad obuiam
dum furtis debitoribus et aliis excessibus fiendis in nocte. Sequende et
reformando antiqua statutum & ordinamentum. Statutum reformatum &
ordinatum fuit. Q; nullus suspectus amasiamq; adictionis existat audeat de ce
tero uel presumat sic denocte p terram nisi post terarum sonum campane
ignis usq; admatutinum sic mane maioris sine lumine & qui preuenerit cadat
in penam .xl. denar. cuius medietas pene sit dni Capiti & alia communis
Item q' nullus amasiamq; adictionis existat post dictum sonum Campane

ignis vsq; ad dictum matutinum audeat vel presumat ne p dictam terram V tini
cum armis offensibilibus / et qui p̄trafecerit & inuentus fuerit cadat in penam
centum solidor̄ applicandam et diuidendam ut̄s / Et si dominus Capitaneus
vel communitas fuerit negligentes / in exigendo dictas penas / tunc dominus
loci teneng qui pro tp̄re fuerit possit & valeat dictas penas exigere nō obstan
te supradicto statuto / Pena aūt Stipendiariorū nostr illustrissim dn̄i p̄n̄a
facientium tota applicet̄ Camerar nr̄i dn̄i.

De ludentibus post tertium sonum campane. 95

Item firmatum fuit q̄ nullus post sonum Tertium campane de Ign in aliqua pte
V tini audeat ludere ad tavelles vel de alium ludum. Qui aūt p̄trafecerit impe
nam infrascriptam incurrant. vz ludentes in penam. xl. denar̄ / astantes & mutuantes
in penam. xx. denar̄. Hospes aūt in cuius dome ludus fieret in penam xl. denar̄
Di pro lumine & tavillis denarios accipat / alter aūt non. Bem nō homines ei⁹
dem pro uno p denarios ludere possint impune. Cuius bōn medietas cedat domino
Capitaneo & alia Comunj.

De astando capitaneo in rumoribus. 96

Item q̄ ablit statutum fuit, q̄ si Rumor aliquis seu briga infingeret / V tin
omnes & singuli qui sonerint exurtute & forma sacramēti p eos p̄stiti teneam
tur & ire debeant ad Capitaneum / et sibi astare toto posse p̄sidio auxilio et fauore
ad tollendum brigam seu Rumorem huiusmodi.

De trasgressoribus muri vel fossati terre. V tini. 97

firmatum fuit / quod quicūq; transiuerit murum tre V tini & Burgo. vs
cadat in penam. V solidor̄ marche. denar̄ / nisi transiuerit ad assistandum p̄sidio
pericul in quo casu determinatum p̄sidij sit tenir de quo plena fides exhibeatur ac
culator si fuerit bone fame. Cuius deposito fiat eciam Capitaneo & duobus de p̄si
dio / et teneat̄ mandatum. Cuius bona terrena p̄s fit Capitanei & alia communia et
terrena accusatoris. Demittentibus scallas / ad cancellos p̄p maceriam tollendas
vel alia occasione quacunq;. 98

Ad ubi prouisione. Statutum & firmatum fuit ut totaliter malefactoribus
inditta & iniquos conatus in totum. Qz siquis V tinus vel forensis in V tino
scallas vel aliud edificium posuerit ad cancellos sue finestras et domos alienus
p̄sone de V tino p̄p maceriam tollendam vel alia occasione quacunq; preter
voluntatem & mandatum dn̄i dn̄i de quam predicta posita fuerint / ca
dant in penam quinquaginta lib̄r̄ pnor̄. Cuius pene terrena p̄s fit Capitanei
et alie Communi / et p̄manere anno uno in carceribus / pena peccuniaria sit firma
pena de carceribus / mittendi / nolendi p Capitaneum & p̄silium.

de Rumore Ignis. 99

Item firmatum fuit q̄ quocūq; Rumor ign in V tino insurrexerit omnes
ad defensionem Ign ire teneant̄. Siquis aūt ad defensionem ign ipius

Scalam Calceiam uel secum amouerit. Camerarius Comunis cuius facto qui
perdiderit sibi predicta satisfacere teneat. Cessante nō Rumore quicunq;
scalam uel calceiam uel secum aut rampigonem uiuit alienam indomo cuius
signare teneat sub pena .lx. denar cuius medietas sit Capitanei alia Comunis.
De his autē occultatus stetuit sacramento accusatis si fuerit bone fame & fuerit
depositio coram Capitaneo & duobus de Consilio et teneat in credentia. Qui
si soluere nō possit ponat ad bertinam p diem integrum manifestum. Accusator
habeat tertiam ptem banni. Et proclametur p preconem causa pp quam
punitus est.

De pena illoz q furant aliqd de domb comburunt. 100

Tem firmatum & ordinatum fuit. q nulla p̄sona que traxerit uel extraxerit
ad ignem quicunq; exiret de aliqua pte Ville uel Burgoz. qd deus
auertat audeat uel presumat res aliquas de domo seu dombus que ardunt
uel extinguuntur accipere uel portare extra illam stratam Ville res quas accep
erit uel portauerit signare teneat bonis hominibus de strata sup electis et
eligendis p Ianatos qui nunc sunt, uel pro tpe fuerint ibi in strata. Et sibi
non essent ponere rei illas in ipa strata in loco securo ab igne. Saluo q quelibz
psona bone fame possit portare de rebus huiusmodi quecunq; uolūt de assensu &
uoluntate eoz quoz fuerit res ipe. Et qui strauerit accipiendo uel exportan
do de rebus huiusmodi aliter q dictum est & eas occupauerit teneatur sicut ipe q
accepit uel exportauerit fuerit ualoris minus una marcha denar debeat
fustigari p terram Ville tam & banniri prout uidebit dōno Capitaneo su
dicibus & Consilio. Et si uel ipe descenderent ad maiorem ualorem unius
marche solidoz minorem in sexaginta libz solidoz. Tunc talis malefactor fusti
getur p terram Ville tam & bullet in fronte ac ppetuo bannatur a terra et
Capitaneatu Ville tam sub pena furche. Et si tales res sic accepte ascende
rent ad maiorem ualorem sexaginta libz solidoz tunc talis malefactor
furor suspendat ita & talis q moriatur.

De officio Iudicum & Iuratoz. 101

Tatutum & ordinatum fuit. Quod omn anno in mense in Ecclia maio
ri celebrate eligantur tres boni sufficientes viri de quorum Iudicum
et Iuratoz qui teneant & debeant Iurare sacramentum presentie. Quoniam
singula eoz officia iuste recte bona fide & sine fraude eoz officium
et omnia contenta in eo exercebunt operabunt & implebunt. Delinquentes
quoq; iuste punient recte nullumq; scelerum fraudulentum seu mandz
eoz officii et stentoz in eo aliquali facient uel machinabunt et eoz officium
durat spacio sex mensium.

Item q̄ possint valeant ⁊ debeant quascūq; q̄ones quocūq; & qualiter cūq;
emergentes de finibus requirend⁹ ⁊ audiend⁹ seq̄tur & finiend⁹ ordinum di
uisionum possessionum ⁊ aliar⁹ quar⁹cūq; ad huiusmodi spectantium ⁊ pertinentiu
am ꝑ filios bone & integre dicte terre tam ⁊ secundum eor⁹ bonam opinionem
et rectam ⁊ram non ducendo ipas q̄ones p̄ fiduciatores dilationes p eor⁹ ul'mario
ri ꝓut ipe sue finem diffinire ⁊ determinare

consilium bonor⁹ virorū. consilium d. capitanei interpretata est consuetudo, q̄m in ipsius ē parata officiū cū ipsis iudicibus exercere ut infra f° 19. capitulo 20.

103

Item q̄ sententie diffinitiones ⁊ determinationes ip̄or⁹ vel maioris pt ip̄orum iudi
cum teneatur ⁊ sit standum illa sua diffinitio ⁊ determinatio executioi *executor⁹ ratū d capitaneū*
prout antiquius est ꝓ hactenus etiam in casu in quo duo tm ip̄or⁹ iudicum possent hīi
liant sepius solet ꝓtingere Et hoc si nulla appellatio interuenisset. Si aut appellatio
interuenisset p aliquam ptem tunc appellari debeat ad ꝓ filium terre. Et de mus
appellari possit ad X Cagnianam dñm loantenentē⁹ qui pro tp̄e fuerit.

104

Item q̄ debeant et teneant⁹ om̄es ad brauium equester ⁊ pedester cūrentes
fideliter tempore quo curretur debito tempore ad curiendum relaxare
mouil' est

105

Item q̄ possint valeant ⁊ debeant om̄es & singulas mensuras. vz Congios
vini. bucatas ⁊ medias bucatas. starioria quarteria passonalium tam bladi
q̄ salis & alias mensuras inferius cum predicta vbicūq; ac om̄es & singulas
mensuras olei mittere tabule rabinde offici scatarum molendinarior⁹ sallederias
macias pannos lanę cum cenas afferuere ferimas coppos
⁊ modeos mensuras vendentium annona ⁊ passum foraneum et quascūq;
alias mensurandum cum diligentia ⁊ cura debita reducere ⁊ reduci facere ad rectas
iustas ⁊ legales mensuras omnium⁹ rum ac bulla eis predictas quamplures
bullare seu bullari facere

106

Item q̄ possint valeant et debeant omnia & singula pondera cuiuscūq;
dictionis existant vz ducatos florenos similiterq; marchas tam in
apotheciis speciariis q̄ furandariis vendendum bombatum ad pondus
bellantie ⁊ alias quascūq; res que ad pondus bullantias vendunt⁹ necnon
stadenas cuiuscūq; dictionis existant. Et generaliter quecūq; alia pondera
tam bullenas q̄ stadenas cuiuscūq; dictionis et q̄lis & nature sint re
ctum iustum ⁊ legale pondus ꝓfectum Comunis dicte tre Vtim ponere &
reducere seu pon⁹ reduci facere ipaq; pondera bullare seu bullari facere bulla
Comunis dicte terre vel alia bulla que eis melius & vtilius videbit⁹ expedire. 106

Item q̄ possint debeant ⁊ teneant̄ semel ⁊ plures ⁊ quotiens eis videbit expedire inquirere fore p̄tere ⁊ visitare aurifices ⁊ campsores dicte terre Vrbis. Et si ip̄i aurifices seu Venetes ligam laborant vel libram unam aliquibi detrahant aut fraudem aliquam in eo⁊ arte committunt/ recenter si bullanas ac pondera justa recta ⁊ bullata h̄nt aut si ip̄i campsores recta tenent ducatos et florenos pondere justos ac bullanas bullatasq; bullata aut si plus uno pondere in emendo ⁊ vendendo ducatos ⁊ florenos tenent vel si fraudem vel falsitatem in ipsum misterium exercendo committunt contrafacientes n̄o aliqualiter impediti delinquentes nulla h̄ita remissione puniri debeant secundum ⁊ juxta dictum ⁊ statuta dicte terre Vrbis.

8 105

Item q̄ possint debeant valeant ⁊ teneant̄ portonarios portarum terre Vrbis intrinsecos ⁊ extrinsecos mandare q̄ portas claudas teneant diligentes custodiam faciant ac insufficientes. Portonarios d̄no Capitaneo ⁊ sibi denominare ut de sufficientioribus provideant Claves ab insufficientibus recipere ⁊ alijs sufficientioribus dare primo tam d̄no Capitaneo et Consilio notificando impedim̄ omnia singula facere ⁊ exercere ut antiquitus est usitatum.

9 106

Item q̄ possint valeant et debeant facere fieri treguas inter quoscumq; rumorizantes infuribus ubi se invicem fore p̄tes in pena et pena mandando juxta morem ⁊ stilum dicte terre Vrbis diutius in actu treguarum fiendarum obstinati et postmodum d̄no Capit̄ terre Vrbis aut pro tempore existenti intimare.

10 107

Item q̄ possint valeant debeant ⁊ teneant̄ quicumq; marrim aut pullabit ad stilum terre Vrbis advenire stilum legitimo cessante impedimento et sup̄ predictis in eodem stilo bona fide bene stare et ea pro posita dicta et stilata sub secreto tenere.

11 108

Item statutum ⁊ ordinatum fuit q̄ possint valeant ⁊ teneant̄ quaslibet mensuras annonas quascumq; dictionis existant. Vg ogios unius bucie medie bu-
nas/ staios/ quartas ⁊ ipsenalium tam bladi q̄ salis ⁊ alias mensuras ad ta-
ndera usualium ac olei mellis ⁊ alias abinde infra scriptas videlicet mez-
zaffos/ mezaderias/ marias/ pamez/ lame ⁊ alias eorum ⁊ formas bollas/
coppas ⁊ modios/ passus ⁊ scias ⁊ mentinas pendentium amodo ⁊ quo-
libet alias mensuras visitare fieri ⁊ inquirere sepe et sepius teneat⁊ quotiens
videbit. Et ad rectam mensuram eor̄ Vrbis sunt mercatores si[illegible] sunt
bullate. Et si quas mensuras [illegible] bullatas [illegible]

ad rectam mensuram communi & tam p̄ inde scriptos iudices & terminalibus non re
ductas esse reperiunt illas possint et debeant ibm̄ subitto facere et tenentes
ip̄as pro omn̄i vice, qua invenerint ac eis intentes dempnare in xl. denar. Cui
tercia p̄s sit dn̄i Capit̄ et alie due p̄ces Juratoz & ip̄as dempnationes factas et
qualemq; facient dn̄o Capitaneo qui pro tp̄re fuit notificare &c

Item q; possint valeant et teneant similr quecumq; ponder̄a cuiuscumq; con
dicionis existant Vz bellancas & marchoz tam appothecarioz & specialioz
q; cerandarioz bamberium ad bellancas pondus vendentium & aliaz quaz̄cūq;
rerum que ad pondus bellancaz vendunt nec nō ponder̄a staderiaz cuiuscumq;
dicionis existant & ꝯualiter quecumq; alia ponder̄a tam ballentiaz q; staderiaz
cuiuscumq; generationis & nature sint eam omnibus huiusmodi dependentiis spectare
& p̄tinere inquirere & visitare ac scire sepe & sepius prout eis videbitur expedire
& rectum Justum & legali cōi Vtam pondus sint necnō si billa eoz̄ Judicium
sint bullata & si ip̄a pondera vel aliqd ipoz̄ bullata esse nō inveniunt Vt pre
fert ad rectum pondus Communis tenet Vtam p̄ supradictos iudices nō reductas
esse reperiunt illa possint & debeant mangere et tenentes ip̄i ac eis intentes
pro qualib̄ vice qua invenerint dempnare in xl. denar̄ Cuius tercia pars
sit domini Capitanei & alie due p̄tes Judicium

Item q; sepe et sepius et sp̄aliter admunis ter in eisdem loda possint vadeāt
et teneant Vtam & pan̄s mensuras & ponder̄a inquirere et visitare datas
mos̄ p̄ ipos̄ pan̄s ponder̄e delinquentesq; punire sit moris est &

Item q; possint valeant & teneant appothecarius bertandarius textores et
alios vendentes pannum lineum mercatores et alios quoscumq; cuiuscūq;
dicionis existant qui publice vendunt fabricant et negotiant p̄ nostrum
decretum Statutum cum omnibus ip̄oz̄ laborerij et artis dependentijs inte
grali p̄tinere visitare inquirere & scire sepe & sepius prout eis melius videbit et
vtilius expedire si Appotecarij Candellas piperatam & alias mercoz̄ Stationib̄
vel existentes vistas rectas & non fraudatas aut si dicti bertandarij secundum
ordinem & mensuram p̄ Statuta terre Vtam stabilitos laborant vel si ipsum
pannum lineum cum recta & stabilita Latitudine vendunt necnō si alij p̄fati
vendentes fraudem aliquam in ip̄is rebus vel in ipsa vendendo p̄mittunt & si
quos p̄tractores vel delinquentes in predictis vel aliq predictoz̄ invenerint
possint valeant ip̄os punire ut moris est &

Item q; ad rem publicam & communem utilitatem debeant et teneantur
solicite et attente providere Vt ad expedicionem Stratus Crucis

letaminis lignaminis immundicie aquisaminis in rovi ul inquibuscunq; aque bibe
dis et que dubium sunt bibendi labentis ul' disaurentis & quascunq; immundicias
et solennit' portiam aras cassis naus tabulas disas scamn' & alijs quibuscunq;
Impedimentis occupatas / lendas & rectos domorum possones & dantes pucas
occupacionum commitiacentes uo & delinquentes puniri ut mos est. 116

116

Item q; similiter quecunq; intrinsece & extrinsece in burgis & subburgis
occupata subtracta & ad spalem & primatam utilitatem usurpat' & reducta
possint & valeant & teneant ad pucam & communem utilitatem et proprietatem
redire et redita facere / ac relaxare & relaxam facere et delinquentes i predis
ut mos est punire. 116

117

Item q; debeant possint et teneant durante eor officio saltem bis vs m'pna
pro eorum offic' et in medio et quotcunq; eis videbit' inquirere & inquisita fa
cere vastam terre vtm que incipit inferonono et finit in burgo quatorn & &
alias quascunq; vastas intrinsece & extrinsece in terra vtm existentes / si aliq'
privata in & sup dictas sint vastas edificata vel si aliq' adest obstaculum pp q'
aqua non bene possit labi / illa privata obstacula habere & instituentes punire
juxta formam consuetudinis vel statutor' dicte terre vtm 117

117

Item debeant & teneant semel eorum durante officio omnes & singulas
decenas extrinsecas & intrinsecas terre vtm & burgorum ipsius
facere sine renovare. 118

119

Item q; possint valeant debeant et teneant om die sabbati / et quotcunq; eis
videbitur expedire / inquirere & perscrutari solicite & caute in foronono et
alibi ubi bladum mensurat' / si bladores mensuratores pro mensuranndo bladum
aliq; recipiunt / vel mensurent aut si ultra debitum pretium p statut' terre
vtm aut explectudine stabilitum recipiunt, et si aliquos bladum pmensuran
do vel ultra pretium debitum stabilitum / ut dictum est reperiat invenerint
punire & punire valeant et debeant secundum consuetudinem vel statuta
terre vtm. 119

120

Item statutum fuit & ordinatum. p majores sine judices & quemlibet
eorum simul & divisim prefatum eor officium ac omnia & singula
ad eorum officia pertinentia exequi & exercere ac operari possint prout antiquit'
est consuetum. Et q; dict' Capit' vel eius vice posset cum ips' judicibus vel duob'
vel uno saltem dictum officium exercere / posset etiam ipe Capitaneus vel ince
ps' formam alterius precedentis ordinamenti requirere predecos judices.

NO HOC CAPITULUM ET SEQUES AD LIMITATIONEM ET
declarationem totius tituli et statutor' de officio
judicum et juratorum, titulus incipit sup folio 17
ET ADDE & JURATI simul et divisim tenet ad req-
-sitionem d. cap' exercere eorum officium et delinquentes
recidivare seu d. cap' denunciare, sub pena £l. den'
cui applicanda. ut infra f° 25. ideo stat' 164

jurati in exp' vel vi' aire

et Juratos seu quemlz ex ipis ut in pena xl. denar. pro quolibet debeat secum
nel cum vice i committua me ad exercendum dictum officium Salvo in legitti
me impedimente quod licet ipoz[illegible]

121

Item qd si aliqua obscuritas in aliquibus auctoritatibus et baylis datis
et attributis p Nos officialib supradictis vel si aliq denovo appareret eis
et cuilibet eorum attribuendis dandum vel minuendum hoc maneat et sit in dispo
sicone plena et ordinatione ac mera declaratione domini Capitanei et ejus tene
ntium qui pro tempore fuerint. 122

Item qd si aliquem omm supradictor officialium in aliquem celebrata fieret p
electos contigerit ipe eorum officia de hoc seculo transmigrare aut aliqualit
firmam qd absit vel absentiam vel aliquo impedim obstaculo quo pretatum offi
cium no posset exercere possint valeant debeant et teneant dns Capitaneus
et alium tenentium qui pro tempore fuerint alium loco ipius defuncti vel
absentis subrogare residuo ipius illius anni quo idem defunctus fuerit electus
duraturum nec non loco illius infirmantis aut absentis seu aliquo impedim ob
staculo. Similiter alium subrogare donec ad valescentiam idem fuerit infir
mitatis vel absens reversus seu impedimentum cessaverit occurens in ipso
p duraturum officio. 122

124 quis teneat ponderare cum recta Statera 123

Statutum fuit et ordinatum secundum pondus de Venetijs, tam de stu
ra qd de bellancia in terre debeat ponderari cum recta Statera et recta
Bellancia et recto pondere sicut qui contrafecerint et p sumptos et tractando rep
tus fuerit cadat in tantam penam quantum erat pretium pro vendente sine recta pe
sacta p venditorem dictum penam sive non [illegible] vel alteram juxta dei ar
bitrium [illegible] qualiter fuerit predicta contrafactio ordinata Statera vel bellan
cia no adequata ut premittit vel non recta qualitercumque domino repta addat i
penam xl. denar. pro qualibz vice et singulat Statera seu bellancia minus rec
te pro qua fiant Statere / quaz una sit ponderis libre et alie una et
xx. ex alia. Et qd alis qui cum Statera voluit ponderare illa cum Statera vsu
debeat adequare / Cuius banni medietas sit domini Capitanei et alia
Comune Qd nulli [illegible] cui unqs minutis: 10 124

Rotulum sive Statutum qd bella p m vsus audeat tenere
nec emere seu vendere cum aliqua Statera que sit minoris ponderis cum
uncias mi libram secundum modum Statere[illegible] Omnis vsus tam qui vad
pondera de Venetijs sub pena xl. denar. [illegible] dno Capitaneo et alis
juratis comuni Vsus et quilz juratoz possit et debeat inquirere et [illegible]

Statuta edita inuenta Et edita de hiis que ibi fuerunt 125

De nõ ponderando aut stateram nõ bullata bulla signata

Item Statutum fuit q̃ Nemo vendens nel emens ad pondus audeat uel presumat uendere al' q̃ stateram vel bellantra bullata bulla. Judicium et signatum in pena xl. denar. imponendis uendentem uel emptorem. s. ei cum Cunus Statera vel bellantia fuerit defectum. Et intelligatur sua etiam si ab alio habeat cõmodatum / Cunus pene medietas cedat dñe Capitõ alia cõ ẽdificiend' Et Nichilominus Statera sine bellantia q̃ signatos tamgatur. fa 6

104

(cap. Mudwins.

Q̃ quilz teneat mensuram ad Brazolarius de mercatis.

Item q̃ Quilibet mensurare debeat ad Bracolarium seu mazam de Venys bulla Vrbis bullatum sin q̃ qui defecerit in vendendo uel emendo cum huiusmodi brazolario / reputus fuerit in fraude / Vs q̃ Brazolarium sit maius uel minꝰ q̃ debeat' solnat denar. xl. Cuius medietas sit dñi Capitanei alia communs. Et q̃ Mercatores bullatos habeant brazolarios cum bulla Communs / sim antedicti vt supra. De ponderatoribꝰ farine bladi & bedarie infrande tuentes fa 7

106

Item ordinatum fuit / Statutum. Q̃ siquis exponderatoribus farine bladi Bedarie imponendo carnes minus bonas pro bonis inuenti fuerit in fraude aut non manifestauerit illum qui emerit seu vendiderit ablatis siquatione seu aliam fraudem q̃ dolum farine et bladi exercuerit / huiusmodi officio esse ppe tuo sit priuatus / Et nichilominus solnat denar. xl. quoz medietas sit Capit' et alia communs. Insup ad subsequentium officialium correctionem eius dolus et culpa proclamet' pu'ce q̃ plateas. Et nichilominus eligant duo tpre huiusmodi officialium mutationis bon' vir de terra / sim / ul' plures dinatum q̃ singulos quatuor menses ut officiales predicti qui denuntiare teneant sue sacramento / dñis Capitaneo q̃silio delinquentes taliter in predictis q̃ terra in debeant secreto.

106.

Mod. C.

Dent. Sir.

De fraude farine 107 128

Item firmatum fuit q̃ siquis molendinarius retinendo talem fraudem emisit ut pote q̃ aueng uel auenam / uel alia [illegible] apparuerit. Et farinam vel sacum habuerint. Vel dixerit [illegible] commiserit tenus tal fauris punitur.

De ponderatoribus bladi farine 129 107

Item firmatum fuit q̃ pro Communi mine ponderatore eligat' unus cõis Bladum huiusmodi ponderare teneatur diurnum / officium p dicto p. minum mine cum alio deputato secundum gluetudinem huius obseruatum.

De residentia ponderatoris ad pesam 130

Item Statutum fuit ordinatum / q̃ ponderator bladi pro tpre qui extiterit nuo sine fraude / manere debeat etiam residentiam facere in die apud pesam bladi a mane / usq; in horam gluetum. Quoq; prequalibet quarteria quarteria fuit

p dñm Capitaneum / sine exquisitus ad dictam pesam / sibi reptus nõ fuerit / ea
dat in penam .x. soldos dño Capitaneo predicto. Salvo tñ mihi cãm legitimam
absentie posse ostendere / qd tunc penam ipam minime soluere teneatur

De farina uel blado restituenda 110 / 131

Item firmatum fuit qd ponderator bladi statum facto pondere farine, si in-
uenerit aliquam qntitatem farine deficere alicui statum restituti id qd deficit
facere teneat̃ / assignari a molendinario qui bladum huiusmodi ad molendinum
prout deficit de ipa farina in pena / tarmo .xl. denar̃ Cuius medietas sit dñi
Capitanei / alia communis.

De restitõne bladi ad pondus 111. 132

Item firmatum fuit qd quilibz molendinarius humanum restituere teneatur
ei cuius bladum fuerit ad pondus. Et si restituere nõ uellet id qd deficeret
et obhoc querela fieret Capitaneo penam .x. solidos emendat / farinam
nichilominus restituere teneatur. 133

De pondere panis pro tempore 112

Item provisum statutum / reformatum fuit / qd iurati debeant facere fieri
pondera de ferro seu metallo de tot unciis qd cc debet panis qui fit adueniẽ-
dum in terra V tini uel eius pmentis incipiendo ponderis a xiij. denar̃ stara
frumenti. aliud ad .xx. denar̃ stare / aliud ad .xxv. denar̃. stare / aliud ad
xxx. denar̃ stare / et aliud ad xxxij. denar̃ stare frumenti. Et deinde alter
deinde usque quolibz ponderis .xij. denar̃ pro stara cõmuni / computando in ponde
rum huiusmodi salaria fornatorũ / data communis / necnon et mercedem
seu lucrum fiendum decenter / et iuste p uendentes panem. Et ipsa
pondera dare debeant fornatoribz qui nunc sunt / et qui pro tpe fuerint et muta
re pondus de septimana in septimanam et de mense in mensem et plus / et min
secundum qd frumentum plus / et minus uendet̃ / uel secundum qd eis indebit̃ iuerit. Que
pondera stare debeant penes Camerarium cois V tini / et Camerarius soluat
de bonis cois pondera supradicta. 134

De nõ facientibus panẽ ad pondus. 113

Item qd quelibz psona faciens panem in V tino uel eius pmentis aduenendu
teneatur facere panem ipsum ad pondus datum tunc tpis p iuratos cois
tini / pena et bannio .x. soldorum pro qualibz vice / Cuius pene dimidia pe
dño Capit̃ / et alia iurat̃ credat pretatis. 135

De breparijs tenendis p iuratos coz offino: 114

Item qd quilibz iurator cois hñt debeat suas bellancias cum ponderibz expe-
rimentis et omes insimul et quilibet pte possit / teneatur inquirere ponderibz
et accusare dño Capitaneo quoscunqz culpabiles / et sibi credatur sicut si omes
quatuor essent simul / et p eorum medium quem crediderint fore utilius pro justi
cia obseruanda possint / debeant inquirere de predictis. 136.

De pane venali bulando et bullis dandis p iuratos 115

Tem statutum fuit & ordinatum / q̄ ꝑ Juratos qui sunt. vl̄ erunt ꝑ tp̄ia ex
pēn̄ comunis fieri debeant bulle signate singularit̄ aliqua litterarum alphabe
ti que assignari debeant fornatoribꝫ ꝑ Juratos predictꝫ ad panem uenalem bulla
dum. Q̄ fieri faciens panem grauemēre si presumpserit cadat īpenam .x.
solidꝫ dundenda utꝫ proxim̄.

De fornatoribus qui nō signant panem 116 137

Tatutum & ordinatum fuit / q̄ de cetero / quilibꝫ fornator qui fecerit panem
uenalem teneat̄ ꝑ sacramentum dicere datarijs q̄ntatem & quibus
ꝑsonis ipm̄ panem fecerit / Et qui grauefecerit cadat proqualibꝫ uice īpenam
xl. denar / Cuius pene Medietas sit domin̄ Capitanei & reliqua coīs. Et
nichilominus ille qui fecerit panem teneat̄ soluere datum.

De fornatoribus 117 138

Tem statutum fuit q̄ fornatores & alij uendentes panem possint facere
panem pro duob̄ punis pro mj. punis pro sex punis, pro uno solido. Si
autem aliquis repiatur & ui facere huic statuto in quab̄ pte primat̄ pena .xl.
denar / Cuius medietas sit dn̄i Capit̄ & alia comunis. Et nichilominus
amittat panem. 139

Q̄ fornatores nō possint facē telas ad uendendum. 118

Tem statutum fuit / q̄ fornatores ad uendendum telas facere nō audeant
nec prolē, nec pro alijs in Vienno sub pena .x. solidꝫ pro qualibꝫ uice.
Cuius medietas sit dn̄i Capitanei / et alia Comune. 140

De fornatorib̄ nō bn̄ ponderantibus panem 119

Tatutum & deliberatum fuit. q̄ quicūq̄ fornarius nō bene ul̄ minus
sufficient̄ coxerit panem uenalem pro qualibꝫ uice & pro quolibꝫ furno
cadat in penam .xl. solidꝫ puoꝫ Cuius pene tertia ps sit dn̄i Capitanei
tertia Juratoꝫ & reliqua coīs. Et utrum bene uel male sit coctus panis huius
modi remaneat in arbitrio dispositione & cognitione Juratoꝫ tre Vienn̄.

De fornatoribꝫ dealbantibꝫ panem 120 141

Tatutum fuit & ordinatum q̄ quicūq̄ fornator terre Vienn̄ ꝑ cuius culpa
dealbauerit panem alicuius hiatoris terre Vienn̄ in male uel minus
ponderē, uel alr ꝑ cuius culpam cadat in penam .x. solidꝫ Cuius medietas
deueniat dn̄o Capitanee terre Vienn̄ et alia coī. Et q̄ stetur indispensate
dn̄i Capit̄ et duorum Juratoꝫ uel saltim unius ex eis. Et nichilominus teneat̄
ad satisfactionem dāmn̄ panis.

De datio panis sup fornatoribus: 121 142

Tatutum & firmatum fuit / q̄ quilibꝫ officialis ad fraderas bechariaꝫ & ad
carnes ponderandum deputat̄ anno / quolꝫ a coī Vienn̄ pro suo salario bezat̄
marchas duas pro inita tpīs. ut mutari debeat de quatuor in quatuor mensibus

Item q̄ aūs libet uadiū .x. solidoꝝ. vel̄. denariꝝ. Item .xl. denar' dicti officiales et eoꝝ quilibet qui suam accusam̄ ꝓsequi aliquem bechariū iniuriauerit male pōderantem carneq; hīc debeat dimidietatem dictiꝝ uadiiꝝ pro eōi quas idem commune deberet hīc Alia medietas' addom̄ Capitaneum deuoluat̄. Abinde supra .s. .xxl. denarius supra mchil amplius ad Officiales predictos pīneat quoquomodo.

Statutum et firmatum fuit ad hoc, q̄ panis indatio panis nequeat ꝓmittiq; quilibet fornator teneat̄ cum datarius panis uadiat explorando de ipō datio denunciare suo sacramento teneat̄ de die in diem q̄tam q̄ntitatem panis faciat aliquibus forensibus cuiuscunq; ꝓditionis existant pro frumento eis dato uel pro pecunia ul' p aliud quodcunq; prorsum. Et teneat̄ ipe fornator seu fornatores reddere datum de dicto pane et ꝰsoluere dacarijs predictis de ipō dato. Et si aliquis dictoꝝ fornatoꝝ negligens fuerit in hoc soluere teneant̄ de bonis suis datum huiusmōi duplum. Et si de fraude ꝓcesserit uel ꝓbitatem dicere p sacramentum suum et hoc fuerit aliquali reptum. Similiter teneatur soluere datum duplum et penam maiorat Vnusquisq; pro qualibz mora qua infraudem fuerit reptus. .xl. s. fulach. aquilegū monetis medietas cuius sit dom̄ Capitanei et Reliqua coīs. De fraude uō huiusmōi stetur sacramento datarij ul' dacanoꝝ. Vel unius bom̄ sui et fidedigni

Item firmatum fuit q̄ quilibz ponderator deputatus p ꝓsilium et cūe ad aliquam bucharam ad ponderandum debeat et teneat̄ hīc copiam ordinamentoꝝ de bucharia et ponderatoribus et siquis ponderator inuentus fuerit infraudem dependere ul' negligentia officij in nō denunciando ꝓuenta formam ordinamentoꝝ supradictoꝝ cadat in penam .xl. s. denar' aquilegū Cuius medietas sit dom̄ Capit' et alia Comunis.

Item siquis ponderator uel officialis bucharie dimittendo uendi carnes minus bonas aut nō manifestando illum qui eas ceciderit seu uendiderit absq; obligatione aut alia reptus fuerit infraudem ab officio ponderis huiusmōi penitus sit priuatus cuiuscūq; dolus et fraus ꝓ plateas pu[bl]ice proclamet

Quod bechari nō audeant pendere carnes alibi q̄ in macello.

Firmatum fuit q. Nullus bucharius carnes alibi q̄ in macello audeat incidere et excoriare in domo nec illas extra macellum audeat apportare sed de ipis omnibus petentibz dare pro precio ordinato in macello et uendē. Siquis aut contrafecerit ꝓdat. xx. solidos medietas sit dom̄ Capitanei alia ponderatoribus. Et carnes aūt sint ponderate bucharie. Insuper aut carnes domū ualeant apportare et pūtare cū ponderatoribz supradictis et pena predicta cum casu predicto ad macellum Vitulos edos et agnos emptos mortuos a forensibus impune

possint uendere in macello.

Q bochariꝰ teneant dare unã lib ... carnium aliqꝫ petent 127

Statutum fuit ⁊ ordinatum q; Quilibz bocharius de carnibz quascunq; manencz fuerit / quilibz petenti unam libram ⁊ plures pro precio ordinato ut ordinando p tpia dare teneant sub pena .x. solidoꝝ denꝫ puc Cuius medietas dño Capit cedat ⁊ alia ponderatori p tpia deputando.

De uendentibz siatis ad pondus ⁊ alia mẽbra aĩalium. 128

Item Statutum ⁊ firmatum fuit. Q; nullus bocharius de Vtino sine alia psona exercens artem bocharie vel faciens exercen In Vtino nõ audeat uendere siatim aliqd carnes mortuas sine pedes cuiuscunq; aĩalis ad pondus / cum aliis carnibz uendat pse ⁊ nõ cum aliis carnibz / Qui aũt contrafecerit lẽbuat .x. solidos medietas sit Capit alia ponderatori.

De ementibz edos ad agros ultra ⁊timã. 129

Item firmatum fuit / q; nullus bocharius / aqnum ad dom audeat emẽ in Vtino ultra pontem Rage porte de Glemona et extra merchatum nouum. Qui aũt contrafecerit pdat .x. sol. quoz / terua pars sit Capit alia comunis ⁊ tua actoris. Denuo ãto stat Capit ⁊ duobz de cõsilio.

Sup eodem 130

Statutum ⁊ firmatum fuit q; nullus uocatus bocharius in Vtino alibi emere audeat agnos et edos q; infra ⁊tines deputatas in ⁊ta Vtini alibi extra terram Vtini eos in tenimenta in macello exonare / et omnia facere ⁊ fieri dem uendere ⁊ dare quilibz petenti pro precio q petenti ad ordinando / Et ipsi uendere alicui sine dilatione ut mora illis carnes domus ut agninas / exportaꝫ fuerit Et dare q; alicui uendere essent carnes agni ⁊ edi ⁊ ut pdo fuerint in macello q; ipas carnes quilibz petenti uendere debeant ⁊ teneant bochari dicte terre pro eo antedicto. Item q; uendere nõ possent usq; ad noctem / q; cũ ad denum appropinquatas de nocte de mane repertare ad macellum predictum debeant ponderatoꝝ pro tempore pitare omnes teneant ⁊ eas ibi uendere Et iam dictum est sub pena .x. solidoꝝ Cuius medietas sit Capit ⁊ reliqua ponderatori cedat cuiusq; pro tempore fuerit deputati. Ordinamentis aliis supedis ⁊ agnis ⁊ super Bocharijs in sua pmanentibus firmitate.

Q; nullus ceruis uendendi audeat emẽ agnos uel edos nisi fuerit bocharius 131

Item q; Nullus in Vtino nisi bocharius fuerit. Agnes uel edos causa uendendi audeat emere sub pena .xij. sol. Cuius medietas sit uestr pximi dñi Capit et alia Comunis. Nullus etiam hoc pro bocharijs audeat facere sub pena prefata. 132

De hijs qui ducunt bestias extra terram uel exportant 133

Tem q̄ bechar̄ius non audeat in V̄tino uendere edum agnum uel alias
bestiam unam nec extra V̄tinum ducere seu exportare unam ul' mortuā
Qui aūt p̄mafecerint pdat .x. solidos & mercatum Cuius bānī medietas Capit'
sit alia accusatoris. Boues aūt ad macellam bene possint uendere & ducere Capras
et hircos ad mercatum & festa. denunciatio fiat dn̄o Capitanie et duobus
de consilio. De ducendis bestiis extra. 132 153

Tem firmatum fuit & ordinatum q̄ quicunq; bechar̄ius seu alter V̄tinus uel hīta
tor terre V̄tin burgor & sub burgor emerit seu emi fecerit aliquas
bestias grossas uel minutas causa revendendi seu faciendi carnes ad macellum
et que nō sint de uida ab infirmis & frimbis acta. Vz a tulmino Montefalcone
linquenta et Carnea nec nō a quatuor milliaribus supra Corneam tendendo
versus ferrumfulij. Extra illas interim V̄tin ducere uel duci facere teneat.
Et extrahere illas non debeat de terra V̄tin nisi causa pastolandi & tunc p duo aut
tria milliaria longe a terra V̄tin eas in V̄tinum reducendo die eodem sine licen
cia dn̄i Capitanei & regimini terre V̄tin. Et quicunq; p̄mafecerint pdat bestias
illas & bannum maiorat de quinquaginta libris pro quolibet vice.
Cuius bānī tertia pars sit dn̄i Capitanei tertia communis & reliqua tertia
sit accusatoris. Et quilibet possit accusare & capere bestias que p̄ter dictum ordi
namentum & statutum extra ducerent. Denunciatio fit Capitaneo & duobus
de Consilio. Rochos aūt bene possint impune emere ducere & tenere ad pa
scendum quo voluerint usque quo erunt sufficientes pro Carnibus. 154

Q̄ nemo bechar̄ius audeat tenere agnos ul' edos nesciros. 133
Tem firmatum fuit q̄ nullus bechar̄ius Agnos nel Edos postquam
excoriati fuerint audeat tenere V̄estitos cum pelle nisi ea die qua ex
coriati fuerint. Sub pena .xij. solid̄. Cuius medietas sit dn̄i Capit'
alia ponderatoris. 133 155

Q̄ nullus bechar̄ius audeat incidere carnes ante primam 135
Tem ordinatum fuit p eosdem. Quod nullus Bechar̄ius V̄tin audeat
incidere carnes ad uendendum in bechar̄ia ante primam & q̄ quilibet be
char̄ius illas ponderatori consignare teneatur anteq̄ medat eas. s. Carnes
castratinas pro carnibus castratis & carnes petudinas pro carnibus petudi
nis & illas carnes pro his que essent & pro preco constituto uendere ī penam
xl. denariorum. Cuius pene tertia pars sit dn̄i alia communis V̄tin
et tertia ponderatori. 134

Q̄ nullus Bechar̄ius audeat uendere carnes petudinas pro carnibus
castratinis & alias pro his que nō essent. 135 156.

Tem ordinatum fuit. Q̄ si quis bechar̄ius V̄tin uendiderit carnes

pecudinas/ pro carnibus ſalsatis/ aut alias carnes pro his que non eſſent in dat
in penam .xl. denar. medietas cuius pene ſit domini Capitanei et reliqua
ponderatores bedrie pro tpre deputandos. Et de hoc ſtetur ſacramento illi
qui acuſauerit eum ſi fuerit bone fame etiam ſi nō eſſet officialis. Denima
tie Capitanee & duobus de ꝯſilio fiat & penam predictam incurrat. Si no
tificantem & minimantem pueuerit ad dominium ſupradictum. 135

157
Q. Bechariꝫ teneant beſtias oſtendere ponderatoribus. 135 136.

Item ordinatum fuit & firmatum q quilibz bechariul V tm qui ubicūq
emerit beſtiam aliquam illam dicte ponderatori communi infra teneatur
diem poſtq eam emerit oſtendere & ꝓſignare teneatur Juſto tn impedimento
ceſſante/ q ſit indeliberatione dnoz Capit & Conſilij. Et qui ꝓtrafecerit
cadat in penam V miſ marche denar & de hoc credat ſacramento illius
qui acuſauerit eum ſi fuerit homo digni fide Cuius pene tercia ps ſit do
mini Capitanei. tercia communis & reliqua ſit acuſatoris. fiat denūciatio
Capitaneo & duobus de ꝯſilio.

158
Q. quis teneat carnes p ponderatorem facere ponderari. 136 137

Item ordinatum fuit & firmatum/ q quilibet V tantus V tm vel macepa
ſius alterius aut hitator, qui emerit carnes a bechariis V tm illas dicto
ponderatori communi ſtatim deferri ſi requiſitus aut necatus fuerit ꝑ ponde
ratorem predictum & ꝓſignare teneat. Et qui contrafecerit cadat in penam
.x. ſoldorum. Cuius pene medietas ſit domini Capit & alia ponderatoris

159
Q. quis bechariꝰ teneat inficere carnes ad mam tm ponderatoris. 139

Item firmatum fuit q quilibet forenſis & vicinus qui emerit carnes a
bechariis V tm teneatur quotiens fuerint requiſitus a ponderatoribus
communis V tm dicere dictis ponderatoribus veritatem de precio dictarū
carnium. Et qui ꝓtrafecerit vel denegauerit dicere veritatem decem
ſoldos pro qualibet vice ſoluere teneatur Medietas cuius pene ſit domini
capit & alia ponderatoris

160
Q. nemo bechariul audeat carnes excoriatas portare ad macellum 140

Item ordinatum fuit & firmatum/ q quicunq alius expenderatoribz man
daverit aliau ex bechariis predictis vt occidat de beſtijs in V tm i
quas ipe bechariꝰ habuerit de illis tot quot mandauerit eidem ipe bechariꝰ
ad cuius mandatum ſtatim occidere teneatur. Et qui contrafecerit ca
dat in penam .xl. denar. Cuius pene tercia pars ſit domini Capitanei
alia communis/ et tercia ponderatoris. Et de hoc ſtetur ſacramento dicti
ponderatoris.

161
Q. nullus bechariul audeat tenere armarium vel tractatum: 141

Tatutum ordinatum fuit q aliquis non audeat neq; ꝓſumat por
tare vel portari facere carnes alicuius dictorum in bechariis alibi q in

bedarius excoriatus. Item q̄ q̄ inuenerit caddat in penam xl. denar. Cuius pene
tertia pars domino Capitē alia communar & tercia ponderatori.

Q̄ nemo bedarius audeat accipi facere rugnones. 142 162

Item firmatum fuit q̄ si aliquis bedarius animalium traditum fecerit in be
deria, caddat in penam xl. denar. Et nichilominus p̄ dominium destruat
Cuius pene tertia pars Capitē alia communum deuenat & reliqua tercia
ponderatori. Q̄ nemo Bedarius presumat plures carnes tenē i vno codēq; die 169 143

Item firmatum fuit q̄ si aliquis bedarius acceperit uel accipi fecerit de
aliqua bestia Rugnemum / ul' pinguedinem siue grassum de carnibus
acceperit caddat in penam x. solidor. Et nichilominus p̄dict carnes Cuius medi
etat sit dominj & alia ponderatoris / exceptis Boubus

Q̄ bedarij teneant & appellant satisfacere uenditoribus bestiar 164 142

Item firmatum fuit & ordinatum, q̄ quilibet bedarius tenē V tum / qui
do habet in macello de duplia manere carnium / uel plurium. s. Castratiaz
Molter / pecudiaz / ul' aharum / q̄ illas carnes mesedare / & mixte madere non au
deat adinuendendum in una eademq; tabea si ipas madere / & uendere debeat qual
libet deplē induerlis taleris. Et qui fecerit caddat in penam xl. denar / me
dietas Capitē & reliqua ponderatoz carnium ad bedarios deputatoz si de hoc
notificauerit dño Capitaneo.

Q̄ Bedarij teneant & exonare aliqua p̄ precio petenti. 143

Item firmatum fuit q̄ quamq; bedarius tenē V tum qui armentas bouis
pecudes & quecumq; alia animalia emerit. siue a forensi siue a viano di sol
uendis fuit bedarius qui predicta animalia emerit compelatur p̄ dominum Capitē
solutionem integram facere venditori dictoz animalium / cum bonis suis sum
mane & sine strepitu judicij. Et si soluendo nō est in plenam capiat & tandiu
in carcere detineatur p̄ dnm Capitē q̄ dm venditori predicto de suis animalib
integre satisfecerit. Et nichilominus caddat in penam xl. denar Cuius medie
tas sit Capitē & reliqua Communs.

De Bedarijs nō audentib ponere pironum i carnibus. 166 144 145

Item firmatum fuit q̄ bedarij tenē V tim qui alias soluerunt exona
re / pro precio tenantur & debeant exonare edol aquos & lepores pro pio
ordinato. s. pro sex pullis / Anitulo aūt pro vno solde. als caddat in penam qui
libet pro qualibet vice decem soldoz domino Capitaneo et ponderatori eq
nabiliter applicanda.

De vendentibus carnes ad minutum 167 148

Statutum & ordinatum fuit q̄ Nullus bedarius audeat uel presumat
ponere in Carnibus que venduntur p̄ ipos bedarios aliq; pironum uel spe
cidum ponderum. Et qui fecerit caddat i penam x. soldoz p̄ qualibz vice Cu
ius bañ medietas sit dñi Capitē & alia sit ponderatoris

Tatuum & ordinatum fuit q̄ nullus Cīnis habitator uel forensis audeat uel
presumat vendere carnes [illegible] nisi fuerint aliquæ
ex bochariis deputatis p̄ villam. Et si reperiatur aliquis fecisse primatur
in una marcha solidor. Cuius terciā p̄s sit domini Capitanei terciā Comūnis
et tercia accusatoris

De carnibus aligrandis dictarius 147. 168

Tatuum & firmatum fuit q̄ quilibet bocharius terre V̄ tim cum excoriauit
seu excoriari fecerit bestias cauā uendendi Vz Castratos moltonos pecudes
porcos & boues seu uaccas aut manzas illas bestias Vz castratos moltonos
& pecudes anteqū incidant in quartis porcos boues seu uaccas mangos & manzas
postq̄ male fuerint in quartis & anteqū uendantur ad minutim Vel grossis
assignare dacariis teneant̄ et notificare eis uel eorum nuncio seu nunciis de
putatis ibi ad datium colligendum quantū ponderis erat unaquaq; dictarius
bestiarum ad hoc q̄ datium non recapiat fraudem Et qui contrafecerit p̄ q̄
libet uice soluat datium duplum & penam mancusse ex. denar. Aquilegie
monete. Cuius bānī medietas sit domini Capitanei et reliqua Coīs
Et q̄ de hoc stetur sacramento dacariorum Vel eorum nunciorum depu
tatorum ad datium colligendum si fuerit requisitum aut ponderatorum & offici
alium deputatorum ad ponendum carnes ad macella p̄dicta.

De Piscatoribus 140 161

Tatutum & firmatum fuit Q nullus piscator de V̄ tino caulā retinen
di audeat emere pisces qui deferunt̄ de Aquilegia uel de marine
alibi q̄ in dictis locis aquilegie et Marani. Et qui contrafecerit perdat
xl. denar. et meratum. Cuius pene medietas sit domini Capitanei
et alia Comunis. 170

Q̄ piscatores teneant̄ portare pisces sup̄ foronouo aduendendum

Firmatum et ordinatum fuit. Q quicumq; piscator condiuerit seu por
tauerit aut portari fecerit pisces recentes in V̄ tino debeat illos porta
re seu portari facere de mane sup̄ foronouo & ponere illos sup̄ dictum mullos
dimittendo seu tenendo in alne sup̄ foro nec ad domos eorum time ad hospi
cia portare & uendere possint pisces quos ad eorū uoluntatem Pisces uero ul
tra medium libram teneantur uendere in quadragesima tribus soldis & reliq̄s
tempore duobus denarijs usq; ad horam qua pulsatur nona ī hyeme & este
te autem usq; ad tertiam pena & bannum medie marche denar. & pisces
alitet inuentos. Et hoc ad si pepercerit pulsate dicte Campane dominus
Capitaneus teneatur facere medi caudis omnibus & q̄ nullus piscator aude
at amplius pisces p̄dictos aduendendum portare sub eadem pena Cuius medi
etas sit dñi Capit. alia Coīs

Q nullus piscator audeat extra Vtinum portare pisc recentes ad candu

172

Tem ordinatum fuit q nullus piscator piscs quos portauerit seu portari fecerit in Vtino aduendendum audeat portare uel mittere extra Vtinum nisi fuerint cum cauda incisa penam banno predicti.

Q nullus piscator forensis audeat hospitari in mercato ad piscibus.

Tem statutum fuit q nullus piscator forensis audeat uel debeat hospitari in mercato nouo Vtini nec in aliqua domo alicuius alterius nisi cum piscibus venalibus. sub pena banno medie marche denar. Aquilegen. Cuius pene medietas sit ut supra in proximis precedentibus ordinamentis. Venditas aut piscibus hospitari ualeat ubi et apud quem uoluerit non obstantibus supradictis.

Q nullus vicinus audeat cum forense piscatore ptem hre.

Tem statutum fuit q nullus vicinus terre Vtini possit hre uel audeat tenere societatem cum aliquo piscatore forensi nec emere aliquem piscatorem forensem aduendendum pisces suos quos portauerit nec ab eo emere ad reuendendi aliquos pisces recentes pene medie marche denar. p diacone piscium qui reperirent fore inobedientia contracta uel aliter contra presens ordinamentum. Cuius banni medietas domino Capitaneo cedat et alia comuni.

Q nullus hospes audeat emere pisces ad meridiem vltra quos denar.

Tem statutum fuit q nullus hosterius de prui hosteriis. nec aliquis alius pro eo audeat emere pisces recentes ante horam terciam ultra xv. soldos. Hosterij autem magnas hosteriarum tenentes signa et dantes comedere ad pastum emere possint tot quot uoluerint pro usu suo et hospitum suorum forensium tm impune. Decernentes tm q nullus hosterius de magnis nl prui hosteriis audeat emere uel em facere pisces recentes alibi q sup forenouo tm. Saluo q m Aquilegia et mariano sub pena medie marche soldor et perditione piscium. Cuius medietas cedat domino capitaneo et alia comuni. Et qui sint magni hospites fiet determinatio et declaratio per Regimina terre Vtini.

Q nullus hosterius uel vicinus audeat pisces vendere crudos.

Tem statutum fuit q nullus Vicinus uel Hosterius utinj audeat uendere pisces crudos nisi illos pscnalr. nel p minorem suum emerit in aquilegia uel Mariano. Et q tunc uendere possit sup forenouo Vtinj. vt in ordinamento fieri proceditur pena et bannis prouisis. scriptis Cuius banni medietas sit domini Capitanei alia medietas sit Comunis.

Deuendentibus caseum adminutum : 1471 176

firmatum fuit q̄ quicunq; caseum ad minutum vendere vol̄ erit de
ille dare teneat̄ pro precio ordinato/alibet petenti m̄edietatem integram
et integram/et inde supra et caseum qui minus fuerit ad vendendum si
ne/magnu fuue pus fuerit in tabula tenere teneatur/vendit̄ postq̄ m
alis fuerit. Q̄ si autem p̄trafecerit p̄dat. s. solidos vic̄ pueris dum
dendum vt supra.

177

De forensibus vendentibus caseum 158

Tem firmatum fuit q̄ nullus forensis audeat vendere caseum ad
regalem in Vtino ad oculum & ad stateram bene possit vendere/ser
vire suam stateram/soluendo datium & fluenum/vz parmule ℔ pro
centenario. Et si vendident integrum teneatur ponderare ad stateram
Comunis Vtini. et qui p̄trafecerit p̄dat caseum & xij. stateram. Cui
medietas sit domini Capitis alia comunis. Saluo q̄ quilibet Vicinus Vtini
caseum/quem/emerit a/caminell/vel alis plenis vsq̄ ad .xxv. lib̄ cum
propria statera valeat ponderare. Item etiam q̄ Vicinus caseum/quem
emerit a/sclauis vel ab alis plenis torquor fuerint sua propria statera
impune valeat ponderare.

178

De caseo nō emendo alibi q̄ in platea aīo revendendi 159

Tem firmatum fuit q̄ Nullus causa revendendi caseum audeat alibi
q̄ in platea fori nisi emere negotiandi seu forū facere. Et qui p̄trafece
rit p̄dat. vel. solidos p singulo foro. Cuius siquid banni, tercia pars sit Capi
tanei tercia Comunis. et tercia accusatoris. Saluo q̄ quilibet Vicinus
Vtini impune possit emere caseum pro suo vsu tantum/dz non ca
revendendi infero in burgis Vtini. Denunciatio fiat Capitaneo et duo
bus de p̄silio.

179

De Caseo non portando extra terram Vtini p forensem 160

Tem firmatum fuit/q̄ nullus forensis extra terram Vtini vltra .xxv.
lib̄. casei audeat exportare sub pena .xx. solid. et eius q̄ superauit
de dicta .xxv. lib̄. casei. excepto die Sancti Canciani Cuius tocius banni
medietas sit domini Capitanei et alia Comunis.

180

De Caseo nō exportando p Vicinum 161

Tem q̄ nullus Vicinus Vtini extra Vtinum caseum ad vendendum
audeat exportare. Saluo q̄ quilibet Vicinus ad mercata & festa p̄nci
palia vsq̄ ad centum lib̄/valeat apportare. Siquis aut̄ p̄trafecerit p̄dat
.xx. solidos & vltra plus q̄ portauerit extra ad centum lib̄ supra Cui tocius
banni medietas sit ubi̅ proximo.

181

De Ponentibus aquam cum Cistern̄ i Vegetib; Vtini 162

Item q̄ nullus audeat a me austerio uel alio modo vinum positum ad spinam detractare uel aliter ad implere uas vinū. et siquis contrafecerit p dat vas vin q̄ applicetur dētur hospitali sce marie magdalene. Et nichil̄ nisi̅ soluat datum duplum. Item quicunq; vendiderit vinum ad furcham et fuerit accusatus p aliquem hominem bone fame pdat medietatem marcam. Cuius tercia pt̄ remanet Capit̄ alia tercia accusatori et reliqua tercia dñi comit̄. Et nichilominus datum duplum totiens quotiens solvere teneatur. et q̄ mittatur pro eo qui unum emit huiusmodi. Cum frumentum deteriatur p Capitaneum si vinum emerit antedictum. Et nichilominus pdat nisi vinum. Cuius tercia pars sit domini Capit̄ tercia communa et reliqua tercia sit accusatoris. Item q̄ datarij teneant̄ imponere super quolibz vase pelliam cum billeta sua p quanto vinū vendatur.

De tabernarijs vendentibus vinum ad spinam. 1 67 182

Item statutum et ordinatum fuit q̄ unusquisq; tabernarius vendens vinum ad spinam annuatim q̄ maneries debeat extrahere vinum in buccis et capa bucca dare petentibus de ipso vino. secundum q̄ hactenus in curia est observatum tenendo tabernas et dimittendo introitum omnes volentes emere de ipso vino. nec debeat aut presumat aliquis tabernarius nō alicui tenere vinum in bochalibus. nisi facere prout supius scriptum est. et utrisq; observatum. Quem autem contrafecerit sciat se in penam xxti̅ solidos quorū tercia pt̄ cedat domino Capitaneo. alia Comuni. et reliqua tercia accusatori. que pena toties q̄ totiens irrogetur quotiens fuit contractum.

De tabernarijs nō tenentibus plenam buttam. 1 67 183

Item ordinatum et firmatum fuit. In gñali arengo ppli et communis terre. Q̄ tabernarij vendentes vinum annuatim q̄ maneries et ꝓdictum suū cepti fuerint ter̄ in die male tenere. post mensuram ordinatam minus plenam exquisitione facta his q̄ officialis communis quibus primet exquisitio ut p̄dicitur condemnari debeant in una marcha denarij Aquilegēsis monete si fuit soluendo. Cuius pene tercia pt̄ sit domini Capit̄ alia accusatoris. et reliqua tercia sit Communis. Et nichilominus vendens et malentiens si in fraudem inuentus sit vendendo vinum in vino pt̄ ad spinam privatus p annum. Si autem huiusmodi male tenere inuentus dictum est non esse soluendo tunc diebus tribus stet ad Berlinam. et q̄ jurati simul cum dominis ad requisitionem Capitanei seu ꝓnotarij teneant singuli diebus exercere officium et delinquentes quoslibet ꝓdem nare sine denunciare q̄ si neglexerint Dominus Capitaneus ipos possit

et debeat facere pignerum p̄ denarijs .xb. pro quolibet sextario. Que pe-
na sit ip̄sius domini capit.

De vasis in taberna tenendis que tint recte mensure 154

Statutum firmatum fuit. Q̄ nullus tabernarius alius q̄s obtus. muxellos
seu cantos nec alia vasa tenea vitrea, aut lignea / ad portandum vinum
teneat audeat in taberna nisi ip̄a vasa teneant bucam plenam / sub pena xij.
denar̄ totiens quotiens p̄missum. Cuius banni medietas sit domini Capit.
et alia Juratoz / hujusmodi. aut vasa bucam nō tenencia quilibet Juratoz
possit distringere et Inquisitionem facere de eisdem / et aliqua alia p̄na q̄nāq;
dictis Juratis videbitur expedire.

De tabernarijs tenere debentibz vasa ul' cantos tenen- nentium: 155

Simil firmatum fuit. Quod Tabernarij qui vendunt vinum quum
aperint vendere tam cantos q̄ alia vasa p̄tencia hīt debeant usq;
ad .xvj. tencia bucam sub pena .vj solidoz / Et q̄ nullus aperiat de vi-
lis hujusmodi pena p̄dēa. Salvo q̄ si aliquis ime tarde rumper et nichil
solvat preter extimationem vasis fcti. / ip̄m tabernario satisfaciens ad̄
querelam, nichil solvat domino. Cuius banni medietas' sit Capitanei
et alia Comune

De nō vendendo vinum ultra Impositionem n̄ cū mensura: 156

Item firmatum fuit. Q̄ omnes qui vinum vendere voluerint ille
secundum Impositionem tūc vendere teneant / Et q̄ nullus donec
alterum unum sub ip̄e bindi alicui p̄mium, nec alienet aliquo modo ultra
Impositionem / et qui contrafecerit. cadat in penam vicis maioz denar̄. Cui
pene medietas' sit domini Capitanei et alia comunis. Si quis aut ultra
impositionem vendiderit Credatur Sacramento illius qui emerit si fuerit
bone fame totiens cadat in penam quotiens contrafecerit. Vinum etiam
ad bucam seu mensuram Comunis ad hoc deputatam / non dī bodial' seu
dium mensuram vendere teneat' sub p̄dicta pena / tabernaz tenere aptaz
sub p̄dicta pena. Denunciato fiat Capit / duobus de Consilio

Sup eodem: 157

Rotulum / ordinatum fuit. Q̄ statutum de vendentibz vinum
ultra impositionem / sine mensura Comunis / sum fiat ita p̄mum
est obtineat firmitatem. Hoc addito q̄ dīs Capit cum Juratis comune-
quemcunq; vendentem vinum extra Impositionem. possint et teneant' sacra-
mento ante latenem cogere eum ad vendendū / dandum ip̄m unū pī. omnibus
nolentibus sēm Impositionem tam. Et penam tunc Imponere possint de
el' denar' de quolibz precepto q̄d fieri faciant. Et medietas pene ip̄ius ordi

namento contente et ena preceptorum fiendor cedat domino Capitaneo et alia juratis. De tenentibus tabernam aptam post tertium sonum 188 169

Tem firmatum fuit q nullus tabernarius post tertium sonum Campane de igne in mercato r burgus vtam in taberna audeat vendere vinum nec tabernam tenere apertam sub pena vel denar. Cuius pene medietas sit domini Capit alia Communis. Hec addito q dare possit vinum in vasis apportando ad domos sua non juxta tabernam. Et si dederint vinum alicui bono viro extra in apud tabernam vel in taberna q sit in arbitrio Capitanei et Consilij.

De ponentibus lumen retro in rabiolo. 189 170

Tem firmatum fuit q omnes r singuli vendentes Rabiolum jurent non apportare vel apponi facere lumen de Rocco in ipo rabiolo nec in aliquo alio vino. Q juramentum defini debeat de quarto in quartum mensem p dominos Capitaneum Camerarium et provisatores eois aut alicui ipsorum predictis venditoribus sive mercatoribus hujusmodi vini. Et ponentes accusatorem de facto vel de auditu. Et si contrafecerint p juris notam in avere et ultra id solvant marcham vnam denar. Cuius pene tertia pars cedat dno Capit tertia accusatori r reliqua tertia comuni. Denunciatio fiat Capit et duobus de Consilio. 190

Q nullus audeat miscere terragium cum Rabiolo: 171

Tem ordinatum et firmatum fuit. Q nullus vicinus vel habitator vni audeat miscere vinum terragium cum Rabiolo de collibus vel de hystria nec Rabiolum de collibus cum rabiolo de hystria nec aliq vinum extraneum sub pena et banno medie marche denar. Cuius pene tertia pars sit domini Capitanei tertia Communis r reliqua tertia sit accusatoris vel eorum qui ad hoc sunt vel fuerint deputati. Denunciatio fiat Capit et duobus de Consilio.

Q vicinus emens vinum a forense illud in alium campum transferre teneatur: 172 191

Tem ordinatum fuit r statutum q Nullus forensis audeat vel presumat vinum in vino vendere admixtum ibidem in cantinarum

Item q nullus vicinus vrbis alicui forensi emere audeat vinum in cantinarum sub hac spe falsitatis vel fraudis vt vendat dictum vinum nomine dicti forensis vel forensium ipo hinc precium p vendatur ad immixtum. Si si emerint vinum admixtum vicinus ab aliquo forense sine dicta falsitate vel fraude ut de hoc sit in arbitrio pulsi terre vrbis. tunc illud vinum p vicinum emptum. Et ibi id vinum vendere impune possit. Alioquin si vicinus aliqua predicta fecerit cadat in penam vnius marche.

Scelus est furi axe falcem
Et dare campo potest sex
mensis —

denar/ Aquilegēñ. Cuius pene terrā ps cedat/ domino Capitaneo. terra Comun. et reliqua terrā iuratus. Et nichilominus Vnum totum/ cum tote uale amittat et perdat/ diuidendum et applicandum predictis personis Vt superius dictum est. Item si forenses aliqui uendiderint ad minutum in terra X tim. cadat in penam Vnius marche. prout quelibz uale applicandum Vſ.

De mensuratoribz Vini et eoz salario. 172. 173.

Item statutum et firmatum fuit. Q mensuratoz Vini qui fuerit p Comun deputatus p tempora hre debeat de quolz uale q mensurauerit a sex ꝑcis infra soldum unum. Et abinde supra soldos duos. Si nō mensurauerit banha/ tunc pro quelibet barile hre debeat quilz sex. Et si mensurator plus acceperit/ puniat pena x. soldoz p qualibz uice domino Capit applicanda.

De Aquimellatoribus. 174. 193

Item statutum et ordinatum fuit q nullus audeat aliquos aquimelāc aut ludere cum taxillis fricatis/ longetis/ mespuentis/ plus punctis/ de plumbo/ plumbatis/ de gropetto/ uel ad alium ludum taxilloz falsorum seu alterius gnis aquimellationis uel predictos taxillos aut gemis aliqs ipsorum/ uel alterius generis aquimellationis/ ipse portent. Siquis aut ꝓtra predicta fecerit/ uel aliqs predictoz/ cadat in penam vnius marche denarō/ Aq legēñ. Cuius terra ps sit dñi Capit. alia accusatoris/ et alia Comunis. Et nichilominus teneat restituere peccunias uel alias res ꝑ talem ludum extortas. Hoc addito q septem boni uiri alis sup hiis et aliis deputati p sindicum possint et ualeant contra delinquentem sup predictis uel aliquo predictorum p probationem uel sacramentum ꝙquerentis seu presumptionem alia iuxta declarationem ipōz diffinire et terminare Vtrum aliquis deliquerit ꝓtra predicta uel aliqd predictoz. 194

De ludentibz sup rebus alienis manepastis. 174

Item firmatum fuit. Q quicunq; luserit sup rebus alienis manapastis de utuno seu mutuauerit sup ipis aut eisdem impignere accepit aut emerit ultra quinq; solidos illis domino manepastis saluis predictis quinq; solidis sine pretio restituere ꝙpellat de manu/ in manu/ uendendo ad illum qui lucrit res huiusmodi exceptis aliis qui ꝙcedunt nundinis/ emūt et negotiant pūc hoc tn salvo q huiusmoi manepastis sic ludens sup bonis domini sui uel ea pignerans plenarie p dñm Capit debeat detineri non relaxandus donec passo dampnū integre diuerit p soluendum.

De mutuantibz mli ad certas imprestancias. 175. 176. 195

Item firmatum fuit. Q quicunq; mutuauerit super ludo, quomodocunq; aliter
q̄ ad vectas impreſtanaas Va. q̄. pro .vj. ſoluat ille qui mutuauerit .xx. ſolidos
et etiam ille qui mutuum accepit .xx. ſol. Et ille qui receperit mutuum habens
aliter q̄ dictum eſt reddere non teneatur. Et pactum aliq; ſup ludo aut de ludo facti
quocunq; modo aliter quam dictum eſt non ualeat neq; teneat neque etiam pena ſi
qua appoſita fuerit in eodem ſub pena predicta. Cuius pene medietas ſit domini
Capit̄ alia Comunit̄.

De quartarijs vendend̄ Salario [illegible] - 177. 196

Item tantum fuit firmatum Q quilibet uendens bladum in mercato de bus ba-
tanis huc ſit memor. Cuius uel habitator huc ſit forenſis teneat̄ ſoluere de
tanto quartas parnulos .iij. pro ſingulo ſtario. Et ſi menſurauerit bladum cum
peſinali minus quam ſum̄ medium teneatur ſoluere puulos duos pro ſingulo peſinal
Iriam autem uendentes bladum uenis extra dies Sabbatinos mobil ſoluant ipſi
dataino. Siuere vendiderit forenſi extra dies ſabbatinos. forenſis emens ſoluere
teneatur dataino quartas parnulos quatuor pro ſingulo ſtario. Et non poſſint
menſurare niſi ſolum cum quarta Comunis bullat̄ bulla Judicum. Contrafacien
tes autem cadant in penam .x. ſolidos pro ſingulo ſtario et datum duplum ſoluere
teneatur. Cuius pene medietas ſit domini Capit̄ alia Comunis. Dicunt aut
quartarium non poſſint nec debeant dare aliquam bullam Conducentibus bladum
extra terram. Sub pena .xl. denar̄ applicanda vt̄. Sz libere poſſint extra ducere
blada niſi euenerit caſu p Conſilium z regimen aliter prouideretur.

Q nullus quartarius ul' alius audeat emē aliq̄ remanēte bladi. 178

Item firmatum fuit q̄ Nullus quartarius p te uel aliquem alium, cum au
deat emere uel em facere aliquid remanentem bladi in terra V̄ra cum cauſa
reuendendi ſub pena .xx. ſolidor̄ et reddatur Sacramento denunciantis ſi fuerit bone
fame. Cuius pene medietas ſit domini Capit̄ et alia accuſatoris.

Sup eodem de quartarijs. [illegible] 177 195

Item firmatum fuit z ſtatutum q̄ Nullus quartarius V̄ra uel alia p ſo
na audeat uel preſumat emere bladum Cuiuſcunq; condicionis exiſtat.
in V̄ra uel alibi cauſa reuendendi dictum bladum. nec illud ſuper mercato uen
dere eadem die nec poſt emendi facere illud. Et qui contra fecerit cadat in penam medie
manche denar̄ pro qualibet vice et amiſſionis bladi. Cuius pene tertia pars ca
dat domino Capitaneo alia cōi et reliqua tertia accuſatori. Et accuſator tenebit̄
in ſecreto. Et fiat denunciatio Capit̄ et duobus de Conſilio. 199

Q nullus poſſit vendere bladum alcum z cepe [illegible] 180

Item p nullus in mercato V̄ra una et eadem die poſſit uel audeat emere
bladum cepe uel alcum. et ea ibidem vendere. Q̄ ſi autem contrafecerit
perdat mercatum z .xx. ſolidos. Cuius totius banni tertia ps ſit Capitanei.
alia Comunis z tertia accuſatoris.

200

Q Nemo audeat menſurare ni cum recta menſura bullata comunis. 181

Item ordinatum fuit q̄ nullus Vianus uel forensis emens uel Vendens cum aliqua mensura audeat mensurare in terra V̄ra nisi cum mensuris cōib⁹ dicte terre cum bulla legali & sigillo communi predicta bullata. Et qui p̄mia predicta facere fierent ad inventus & fraudem p̄mittebat / cadat in penam xl. denar⁹ Cuius pene terra pars sit domini Capitanei / terra communis & reliqua terra aculatoris / et fiat denunciatio Capit⁹ et duobus de p̄silio.

201

De uendentib⁹ sal sup curribus in mercato

182

Item firmatum fuit q̄ de cetero / nullus audeat uendere sal in mercato nouo V̄ri super curribus seu grettons. Sub pena xl. denar⁹. Cuius medietas sit Capit⁹ alia Communis. diebus aut sabbati quicunq; uoluerit possit sal uendere circa puteum in mastellis. seu urnis. Sub pena predicta.

202.

De uendentibus sal in platea fornoui.

183.

Item q̄ nullus in platea fornoui audeat uendere sal alibi quam unctis seu mentis patet in loco V̄bi sibi p̄ iuratos fuerit deputatum. Et qui p̄mia fecerit cadat in penam xij. solid⁹. Cuius medietas sit Capit⁹ alia Comunis.

De fornelariis sup vendenda calcina.

184 203

Item firmatum fuit & ordinatum q̄ omnes fornelarij qui morant in pertinē tijs V̄bis debeant mensurare / et uendere calcinam ad p̄sum huic centam cōis V̄bis. Ad p̄sum cuilibet fornelario dari debeat p̄ camerarium Communis et V̄bium saluari pro Comuni / et fiat bullata bulla communis / et dare et uendere te neantur ipi fornelarij centam predictam calcinam de comis Communia pro sold⁹ decem. p̄duct⁹ sup laborerio. Alijs autem Curribus & Vianis pro solidis decem. apud fornacem. forensibus uero pro quanto uoluerint. Ita tn̄ q̄ primo teneantur filare cuilibet indigenti. Denunciato possint et teneant uendere singulam centam solidis octo / quibuscunq; Vianis et non ultra. Et firmatum pro sold⁹ quinque. Curribus autem possint uendere Curribus et Vianis pro solidis. xxxij. et non V̄bi. Sz forensibus pro quanto possint Item Comunis medianis pro solidis indecim conducti ad laborerium. Sz curribus et Vianis pro solidis. xj. apud fornacem pro singulo centenario. forensibus autem pro quanto possint et uolunt apud fornacem. Ita tamen q̄ teneatur primo filare cuilibet indigenti. Sub pena. x. solid⁹ pro singulo capite applicanda V̄rī.

204 205

De textoribus & demensura ad quam fieri debeant tellam.

185

Item firmatum fuit et ordinatum q̄ textores pan̄ lini in V̄bio et eius pertinentijs p̄morantes non audeant aliquam tellam facere seu texere cuiusq; alterius p̄sone / que tella non sit latitudinis mensure communis scilicet inter Eccl̄iam sancti Johannis de platea V̄bi tm̄ pena & banno. xl. denar⁹. Cuius pene medietas sit domini Capit⁹ et reliqua Comunis V̄bi tm̄. possint autem in p̄mis. Curribus texere pannum lini de media tella petita licentia a domino Capitaneo / et fidelibus. p.

De Speciarijs nō occupantib⁹ mercatum

186 206.

Tem q nonulli stationes hites ima publicas impediunt q quas aurifices et homines quiq comode pcedere non possunt maxime mercimonia sua tenentes ultra debitum stationum suaz. Statutum et ordinatum fuit Quod nullus stationem hns sue porticum ultra domum stationis possit habere alum dilatum uel tabulam q tabulam domus nec dicta mercimonia appendere extra stationes pfatas ultra predictam tabulam sub pena xx. sol. Cum medietas sit domini Capitis et alia Comunis. Habentes autem stationes cum porticu hitationum suaz. Vt possint tabula domus et tabula porticus dimmo uter sub porticu transeuntibus remaneat expeditum. Contrafacientes autem pene subiacent antedicte.

Super eodem de Speciariis 107 206

Tantum fuit ordinatum q siquis speciarius uel mercator seu alia quecunq psona inuentus fuerit uendere laborerium cere ueteris pro nouia cera, cadat in penaz xl. denar pro qualibet vice. Cum medietas sit domini Capitanei, et alia Comunis. Saluo q siquis de sua cera ueteri uellet facere uel fieri facere laborerium hmodi non ea uendendi possit facere impune. Possint tamen uendere ceram veterem pro veteri nec ea tam sub pena predicta. Et facere teneantur tales uendentes in omni laborerio cere ab una libra infra stupinos de bombace et non de alia re in pena predicta. Preterea siquis fraudem uel falsitatem miserit in aliqua ul aliquibus ex meribus speciarie uel ypotecarie, cadat in penam unius marche denariz applicandam et dividendam ut dictum est. Et merces hmodi comburi debeant totaliter p dominum in platea Tori nom omni exceptione uel gratia remota.

207

De mercatoribus quibus et cor quatenus fides adhiberi debeat. 1388

Tatutum et ordinatum fuit q de cetero mercatoribus cum quaternis cor inquibus ymeatur debitum noratum q petunt ordinate et disposite ad milho et die et inserta causa pro quam petitur debitum. Creditum dicto mercatori prestito corporali sacramento ad instanciam ptis se defendentis et mandato domini solum usq ad quantitatem unius marche denar Aquitanie monete et non ultra. Et hoc si debitum q petit fuerit ytractum ab uno anno citra. Et sic instituo debeat obseruari q solum detur actio petentis p unum annum ytputandum a die ytracti debiti usq ad diem petitionis judicialis facte. Et in hoc ordinamento includantur et inclusi esse intelligant dispensi hites et tenentes stationes pro cas de drapis laneis uel de tollere et grisi. Appotecarii speciarii marcarii bercandarii et plone pro ea vendentes aurum et argentum hites et tenentes stationes. Alii uero artifices et casarii penitus intelligant esse exclusi q petra aranea suarum et aliorum debent recipi in prompta pecunia, aut facere fieri sibi obligationes speciales solemnes pro arduis cor siquas cedulas fecerint. Et pus ordinamentum noluerunt et affirmauerunt q locum habeat solum in futurum et non in preteritum nisi ab uno anno citra.

limitat ... exim ... obtin

unius marci
ab uno anno citra

respiciendo tempus debitum contracte quo petitur et tempus prius ordinamenti.

De Iudeis feneratoribus elapso quinquennio non petendis. 189 108

Item quod Nullus fenerator publicus vel privatus possit petere vel uti instrumentis fenerationis elapso quinquennio, nisi illa debito modo fuerint prosecutus placitum petendo super debitum auctoritate domini post terminum appositum in instrumentis debitoris.

109

Quod nullus fenerator audeat tenere duos aut plures libros mutuorum. 190

Laudem et honorem omnium rerum, opibus et virginis matris eius et ad exaltationem status terre Veritatis et depressionem malorum factorum et operum. Statutum ordinatum, quod nullus fenerator seu prestator sine publicus vel occultus fuerit niteria predicta Veritatis audeat vel presumat plures quaterni tenere et illis uti eisdem continentie et tenoris. Salvo quod unum de cartis seu instrumentis unum de pignoribus et unum de nominibus debitoris hic habeat et tenere. Et qui contrafecerit cadat in penam L. librarum veronensium pro qualibet vice. Cuius pene medietas sit communis alia domini Capitanei.

Quod nullus fenerator audeat tenere pro abbacum. 191

Item firmatum fuit quod nullus fenerator huius publicus sive privatus fuerit de cetero in libris suis audeat tenere literam pro abbacum. set talem quod quilibet eam literam legere et intelligere possit diluide dare in pena et bampno predictis plovienda ut supra scriptum est.

110

Quod quilibet fenerator pignerari teneatur polizas pignerum exhibere. 192

Item quod quilibet publicus imprestator et fenerator cedulam omnibus pignerantibus petentibus et non petentibus de sua manu cum die et millesimo et cum nomine pignoris sub pignerati et ne etiam quitatem mutui exhibere omnino teneatur. sub pena xx. solidorum pro qualibet vice. Cuius medietas domino Capitaneo cedat. alia Comuni predicto. Et nichilominus restituat debeat pignus illi cuius fuerit omni exceptione cessante.

111

Quod feneratores non audeant diebus festivis stationes tenere aperta. 193

Statutum fuit et Reformatum ad laudem omnipotentis dei et sue eius quod Nemo fenerator publicus stationem suam in Verona audeat diebus infrascriptis videlicet nativitatis domini et Ephyfanie resurrectionis et pentecostes. Veneris sancti et in festis beate marie Virginis. Et festis omnium sanctorum tenere apertam mutuando. vel dando pignora hominibus volentibus sua pignora eorum Impune possit quilibet aperire stationem suam quam tamen statim restituus pignoribus claudere teneatur. Contrafaciens autem cadat in penam et bannum xl. denariorum aquilegien Cuius medietas domino Capitaneo cedat et reliqua Comuni predicto. totiens puniendus

quocien datum [illegible] in predicto

De falsificantib⁹ bambasium: 194 211

Item statutum fuit & ordinatum q̄ nullus de cetc̄ audeat uel presumat falsificare bambasium cum Garzatura stuppa nec cum aliqua alia falsitate nec uendere bambasium falsificatum pro puro: neq̄ ponere bambasium falsificatum pro puro· neq̄ ponere bambaxium falsificatum in aliquo laborerio nena hi infra idem illius anni fuerit laborerium. Et siquis p̄trafecerit et inuentꝰ fuerit Cadat in penam vnius marche solidoꝝ totiens p̄mittenda quotiens contrafactum. Cuius pene tercia pars sit domini Capitⁱ tercia Communis et tercia Judicis & Juratoꝝ.

De fere p̄signando datariis. 194 213

Statutum & ordinatum fuit q̄ quicunq̄ venius diuerit uel duci fecerit terrum in terra Vtini q̄ teneatur ipm consignare datariis si ipm uenderit in Vtino aut ipm miserit uenetias uel ad alium locum. Et q̄ soluere teneatur pro quola centenario in maxilla pinolos sex. Si uero uendiderit in matta soluat pinlos xij· pro quolibet centenario. Et qui p̄trafecerit cadat in penam [illegible] denariorum. Medietas Comunis cedat et alia [illegible]

Item eodem: 196 214

Item Statutum et ordinatum fuit q̄ si homini aliquis diuerit aut duci fecerit interram Vtini uel ad alium locum pria decem miliaria de marcilla uel de macys illud terrum anteqū fuerit diffrangatum consignare datariis teneatur sub pena [illegible] denar. Medietas domino Capitⁱ et alia medietas cedat Comuni. Et si illud uendiderit uel uenerit mistr aut ad alium locum diuerterit Vtinum teneat datum soluere p̄fatum [illegible] mutuum datum. Et si contrafecerit cadat in dicta pena. Et nichilominus datum duplum quod [illegible] soluat predicto terre datariis illis in quibus uenderum fuerit. Si uero non soluerint predicta datum predictum minime teneatur soluere si mutuum.

De Berchandis bullandis. 197 215

Statutum & ordinatum fuit q̄ de cetero quicunq̄ fecerit fieri Interra Vtini pecia Berchami uel paltrembuli teneat̄ petiam quamlibet signare cum signo ut cognoscatur cuius fuerit opus ne datum de cetero Et si contrafecerit soluat datum duplum pro ipa pena nō signata Et quilibet mercatus soluat domino Capitⁱ soldos pro quale pena decem. 216

De cinerib⁹ pullos Capones gallinas intra p̄mária uendendis.

Item firmatum fuit q̄ nullus audeat uendere in villa nec intra fines terre Vtini nec iuxta portas burgi aliquas gallinas uel pullos aut Ca

[illegible] vel anseres et anates [illegible] mercatum. Dapius autem mercatorum pdat [illegible] solidos et mercatum. Cuius liquidem bānn terra pe[illegible] pir reliqua communis et terra accusatoris. Siquis autem predicta emerit pro eis vel ea vendere vellet eadem cadat in predictam penam et pius possit accusare

De oui gallinis pullis ⁊ ceta nō exportandis: 99 ~17

¶. Item q̄ Nullus inemus Vtin vel forensis extra terram Vtin causa vendendi ova gallinas pullos Capones anseres anates aut alia animalia ⁊ legumina audeat apportare nisi de Cantarem Venetiar Cui autem contrafecerit pedat viginti solidos et mercatum Cuius liquidem terre bānn terra pris sit Capitanee reliqua Comunis et terra accusatoris.

~18

Q̄ nemo Vianus vel forensis audeat vel presumat pullos emere vel emptum nec extra portas terre Vtin Vz intra ptima vineta

¶. Dobuandum seu repugnandum malis ⁊ fraudibus subterfugis aliquas psonas que luci pretii defectum mercatis mercatoribus et rebus inducunt pplo Vanetij prin ordinamento in violabiliter obsinan de. Statutum fuit et firmatum q̄ nemo Vianus terre Vtin aut forensis audeat de cetero emere vel emptum fr. pullos extra portas terre Vtin Vz intra ptima vineta et deputata Vz in terra ut merul est pena ut supra adnidenda. Vis. Nullus quoq; Vianus vel forensis presumat duc tabatinū pro le vel nomine alterius emere aut emi facere in Vtino nō et causa revendendi vel extra portandi quomodolibet mercēs. Alij vero diebus cuilibet sit attributa facultas

~19

Q̄ nemo audeat emere cazolas nec ass̄es ante meridiem 2 1

¶. Item statutum fuit ⁊ firmatum q̄ nullus in Vtino aliqua die nisi die Sabbati preterita hora meridiei causa revendendi audeat emere ligna assites latas decurrendes spanezū cazolas vel alia ligna nec etiam lapides. Et qui contrafecerit pedat xl^ta^ solidos Cuius bānn terra pe[illegible] sit Capitē reliqua commune et terra accusatoris. forensis aut causa revendendi nullo modo nec aliqua hora possit predicta emere nec extra portas deduce sub predicta pena Nullus etiam Vianus pro aliquo forestē sine licentia Capitē ⁊ iudicum assites audeat emere sub predicta pena.

De capientibus domos cum scandalis: 1202. 20

Item firmatum fuit q̄ nullus de cetero intra muros mitescos vel Vtin domos vel alias habitationes quascunq; tam hominum sacras vel sacendas

cum scandulis uel alibus uel palcis copire uel coperu facere audeat sub pena xl. denar. Cuius medietas sit Capitanei alia Communis. Et predlominus teneatur talem copturam destruere.

Vide reformationem facta in Cons die 9. oct. 1486.

Qd quilz possit laborare sup muro vriam sui. 203

Tem statutum fuit q si aliquis uoluerit in v. tine hedificare uel laborare sup muro vriam sui q possit no obstante tradictione predicti vriam dummo solidat medietatem muri quod extimabit p judices terre Vtim etiam si laborando offuscaret lumen eiusdem sui vicini. 202

De no audentibz scampare terrum stram/ bedechas/ frascas uel forgalia. 204

Tem firmatum fuit q nemo vicinus uel forensis terrum stramen/ bedechas/ fraschas uel forgalia in mercato vtm. Vs infra muros vrbis audeat mchanciare sub pena viginti soldor. Cuius pene medietas sit Capit alia Comunis.

Qd nullus audeat i via pu infra vrbem mutilera facere fraschanos. 205

Tem firmatum & statutum fuit q nemo vicinus uel habitator terre vtm infra muros intrinsecos audeat in via pu facere fraschanos ex capris berberis furatis qui in coz macellis facere possint sub pena xx. sol. totiens exigenda quotiens p factum fuerit. Cuius pene medietas sit de/ mun Capit alia Comunis.

De impedientibz vias pu ex muros domoz 206

Tatum fuit et ordinatum q nullus in vrbe audeat extra muros do merum lignum impedim vias cum lignis lapidibus cementis terra fi alis q que impedim eundi/ aditus reddit accessus & egressus. Contra uenientes audeat in penam .x. soldor medietas eedat Capit & alia furatis

Detinentibz fustes tangentibz homines non impedientur in plateis et stratis. Dom[illegible] ambitio domin[illegible] et meroz' terre Vtm Q in pre tempore fuerint valeo ip[illegible] faciendi permittere uel laborare impune possit tepore pfecta pro dispositionem & ordinationem Capitaneor et Jura torum predictorum.

De pyacentibz scalas stratis pu. 207

Tem firmatum q nullus audeat pro via pu scalas nec aliam turpi edificium facere in stratis publicis uel mercatis nec p cancellum seu stramen uel hedificium quamcumq sub p[illegible] eorum sol' utq p soluenda dequibus ex[illegible] ipsum plene plenarie uel parcim fuo juramento utq deposito fiat per Capitaneos et Anchianos de consilio & eedat in credentia.

De proyectibz super domum stratis 208

Tem firmatum fuit q̄ quicumq; in die turpitudinem uel aquam quācūq; infectam proiecerit p̄ cancellum fenestrarum aut hostium soluat .xij. sold. Cuius medietas sit Capitanei alia Communis. Et de hoc ūm̄ sol. vno bone fame exhibeatur plena fides. Cuius depositio fiat coram Capit. et duo/bus de consilio. et teneatur in credentia. Postq̄ autem pulsatum fuerit hora nice sonum Campane de Jane quilibet possit proicere aquam mundam sine fetore ut sibi placuerit. Set et si post dictum sonum aliquid turpe uel fetidum proiecerit puniatur et habeat locum totali ut̄ dictum est.

De proicientibus inmundicias in die uel de nocte.

Item statutum et ordinatum fuit q̄ nullus in plateis seu strate extra domum suam mollis mastellis aut alijs rebus stercora audeat proicere uel fremere de die uel de nocte sub pena .xij. solidos de quo credatur uni bono homini bone fame Cuius deposito fiat coram Capit et duobus de Consilio et teneatur in secreto. Cuius pene tercia p̄s sit Capitanei tercia Communis et reliqua accusatoris.

De proicientibus turpitudinem in puteis vtm̄.

Tem firmatum fuit q̄ quicumq; proicerit turpitudinem aliquam in puteis domorum et sub monte, et alijs puteis et cisternis soluat unā marchā denar̄. Qui autem ipām turpitudinem fecerit uel proicerit ultra ferramenta putei et aliud eorum circumstancias et ferramenta Cysternarum soluat denarios .xl. Et de hoc credatur uni soli uno bone fame. Cuius banni tercia p̄s sit Capitanei reliqua communis et tercia accusatoris. Depositio ut̄ fiat ut in supradicto ordinamento ponetur. Et si proiectores huiusmodi non habeant facultatem soluendi dictam penam capiatur et stet in carcere donec p̄ Capitaneum et consilium deliberatum fuerit qua pena puniri debeat.

De tendentibus sup muros ostreas seu puteos.

Ordinatum fuit et firmatum q̄ nullus audeat tendere panni pel les pelliaas coram lectos filatum uel aliud turpe siue proicere dictis atribus passibus Communis distantiam circa quemcumq; puteos Nam factos et faciendos sub pena .x. solidos. Cuius pene tercia pars sit Capit reliqua Communis et tercia accusatoris et fiat deposito ut̄.

De pellib̄ nō tendendis in strā mānsecā.

Tem ordinatum fuit q̄ nullus sit ausus neq; presumat deinceps tendere

[illegible] pelles de qua cunq; de multuacõ in aliq̃ loco terre intrinsece. q̃ si quis fecerit cadat in penam .xl. denar̃ quotiens dicta premissa fierit con tra factum. Cuius pene medietas sit dominj Capit̃ et reliqua Communis Et predicta habeant locum solum duobus mensibus anni. videlicet Julij et augusti.

De piscentibus forciam in Royã. 213 231

Item firmatum fuit & ordinatum q̃ nullus Caligarius Vicinus terre Vtim nec forensis nec aliquis alius audeat forciam proycere nec congregare neq; pelles neq; aliquam aliam turpitudinem facere sup Royam Burgi Jupiens nec tendere pelles et aliam turpitudinem aliquam facere possint. Item similiter q̃ nullus Seglario seu Seglarijs utatur pendentibus et deaurentibus sup dictam Royam in pena & bamno .xl. solidor̃ medietas sit dominj Capit̃ & reliqua communis. Et hoc idem sit et intelligatur sup royis et quibuscunq; aquatilibus quibuscunq; terre Vtim in pena & bamno p̃dict.

De Seglarijs stropandis 214 232

Latum fuit et reformatum q̃ Quilibet habens seglarium tendens sup unam pũcam adie Cide nunciationis vel mandati ademm̃ pueniet̃ et facet illud infra octo dies teneatur stropare. Jta et taliter q̃ tedium non pariat neq; turpitudinem sub pena .xl. denar̃ q̃ solvenda Vt proxim̃ dictum ẽ.

De Sternentibus in Stratis 215 233.

Item firmatum fuit q̃ nullus audeat sternere in mercato vel in Burgis intrinsecis Vtim excepto q̃ die veneris et die Sabbati. Et quicunq; sternerit illud die Lune recolligere et die martis sequenti extraducere teneatur. Et hoc locum habeat a festo sancti Georgij usq; ad festum sancti michaelis. Dicunt hyemis & alio tempore anni illius quilibet extendere et recolligere possit impune. Si autem recolligerit illud q̃ stratum fuerit alia die sequenti extraducere teneat̃ sub pena .xij. solidor̃. Cuicunq; collegerit fimum in stratis alicui q̃ dictum est illud infra quatuor dies extraducere teneatur sub pena .x. solidor̃. Et q̃ juran hoc videre debeant vel dñs Capitaneus. Cuius pene medietas sit dñi Capit̃ alia jurator̃.

Denõ tenedo musulmos letamñ in stratis pubc̃ 216 234

Dentando equitantium [illegible] de nocte et die turpitudinem aq̃ quibus Vtimur et letamñ q̃ fieri solet in stratis Vt ceformatũ et Statutum fuit. Quo nemo in Vtimo vicinus vel forensis sup vis magni sui letamen seu fimum aut musulmos tenere audeat nec presumat Contrafaciens cadat in penam .x. solidor̃ pro qualibet vice medietas

eadat dño Capit' et alia medietas juratis. Et pñt' ordinamentum locum habeat solum enstratis magis mtriscis. Non autem mstratis extrinsecis.

De fimo fiue Letamine non sternendo 217 235

Tem firmatum fuit q nullus in mercato nel burgis mtriscis vmi fimum de Stabulo extractum in strata publica audeat sterneire a festo sancti Georgij usq; ad festum Sancti michaelis sub pena x. solidor. Siquis aut fimum huiusmõi extra preiecerit illum extra terram ordiare seu ordiari facere teneatur eadie nec etiam audeat tonegs tacere de letam ante domos proprias sub pena predicta / et tempore quocumq; in pena pdca Cuius pene medietas sit Capit' alia juratorz.

De nõ tenendo fimũ circa gurgites. 218 236

Tem firmatum fuit q Nullus audeat tenere fimum stratum ul'in mustulinis circa regias / et gurgites vmi. Nec audeat nel presumat dimittere lubi aquam de curys suis in rias / p quas facilter labi possit in gurgites fiue Reyas. Et qui contrafecerit cadat in penam xl. denarz p quali uice medietas sit Capitũ et Reliqua Communis

De reparandis Stratis pũ; z nõ sternendo ieus: 219 237

Firmatum fuit / q dñs Capitaneus et Juratj Communis vmi sub ca sacramento semel in mense debeant ire p terram vmi z burgos et sup uidere stratas pũcas tam interiores q in burgis vmi z ordinare q quilibet aptet ante domum suam et vbi uiderit q cõe bñt reaptare Camerarius faciet aptari. Et nullus in stratis huiusmõi pũ; debeat sternere p inhibitionem predictorz Statutorz. Et quilibet teneat facere aptari secundum ordinationes predictorz. Pena z banno. x. solidorz pro quolibet uice qua sternerent et pro quolz precepto alicui facto sup aptationem Stratarz p dños Capitũ Camerariorum et juratorz qui pro tempore fuerint Cuilibet quorum medietas dñi Capit' fratia Communis predicto cedat. 238

De poyolis nõ faciendis sup foro z strat pũ 220

Tantum ordinatum fuit p dñm Capitaneum z totum terre vmi q de cetero nullus qui hereditamerit domum al domos in tra vmi audeat nec presumat facere aliquem poyolum sup foro vmi et Stratis pũcis z q illi qui habent uel fecerunt illos poyoles delalare z dilacerare eos teneant debeant z q p dñum mandet ipsis in pena xx. sol'. q hinc ad festum sancti helam ipi poyoli sint omes destructi. 239.

Q Castellani nõ capiant in cines: 221

Vm alis diu ordinatum fuit Statutum z firmatum p totum tre Vmi q Nullus Castellanus seu psona aliqua huius prem in castris aliquis ex in

Patria forisfuly deberet nec posset ꝑpetualiter recapi municionum dicte terre Vtim
Hanc uero ꝓgregato Consilio dicte terre sup domo Consilij de solum Campane
more tehte Ad euitandum ꝑpetuo maxima pricula & damna que accidere possēt
ipi Comuni terre Vtim. Statutum & reformatum fuit q̄ de cetero imp
petuum nullus Castellanus seu aliquis his ꝓtem in Castris Patie forisfuly pos
sit effici Vianus in tota Vtim nec aliquis qui fuerit pro tempore de Con
silio ipius terre Vtim Possit eundem Castellanum seu Castellanos in
suos uianos accipe. Et ideo ad maiorem Cautellam et firmitatem Omes
predicti de Consilio Juraverunt ad scā dei Euangelia corporaliter predictam
reformationem ꝑpetuo ad Implere & obseruare Dahuc nūl ipi Castellan
uellint ꝑpetuo habitare Vtim Locor foco cum eius familia quia tunc pos
sit acceptari in Cives sicut & alij homines municus ꝓdictor.

Q̄ nulla mulier seu domicella sui iuris existens extra terram
Vtim maritetur 249 222 290

Statutum fuit & ordinatum q̄ nulla mulier seu domicella sui Juris exist
Ciuis seu districtualis terre Vtim que tantum in bonis seu facultā
tibus suis habuerit q̄ ultra preparamēta sua sibi ꝓstitui possit dos que ultra sum
mam seu ualorem Millehēz solidoz ascendat ꝑ se uel alium quomodo
maritari possit nisi Cum eiusdem terre et eius districtus. Q̄z si secus ꝓfactū
fuerit tunc talis ꝓfactens ipso facto incurrat penam Mille ducatoz auri
applicandoz nostre Communitati Vtim expendendoz in & pro reparatione
et ꝓstructione muroz edificioz & municionum pribilate nostre Comuni
tatis Et si talis ꝓfactens soluende non fuerit tunc ipo facto maneat
penam ꝑpetui Banni & exilij ab eadem terra Vtim et eius Capitaneatu
Et indilomnius in carceribus p quinquennium detineatur. Volumus
in & ordinamus q̄ talis Ciuis uel dicta mulier seu domicella fuerit nupta
collocata p quinquennium ad dictum matrimonium contractum in dicta
terra Vtim Cautelatem fecerit Addentes q̄ si talis qui p quinquen
Cautelatem fecerit aliquam ex predictis in aliquem [illegible] illatem
presumat neq; possit se a dicta terra Vtim & eius districtu tomodaliter
absentare uel remouere neq; Cautelatem remouere Sub pena Mille
ducatoz auri memorate communitati Vtim applicandoz alterius. Sub
quibuscūq; etiam q̄ siquis huius tante temeritatis qui aliquo tempore inter
cederet aut quoquomodo ꝓ huiusmoi ordinamenti formam insurget aliam
regnum uel ꝓsilio ipo facto cadat in penam ducentoz ducatoz auri
applicandoz ut Et quanq̄ ꝓdem ordinamenti huius hactenus ꝓtractus
Volumus in & ordinamus ipm de certo inuiolabili obseruari debere in forma qua
iacet & nullatenꝰ ꝓ ipm Vltius fieri posse Sub pcis et Banis predict.

De plcis nõ capiendis p dñm in vtro:

Eformatum fuit Statutum & ordinatum. Cum hiis capiendis plcis
medius debitus uxta vtum antiqe Consuetudinis nõ seruetur. Q
nemo Vicinus unus / aut hitator eiusdem cum dominio, uel forensis demm
catus uel accusatus modo aliquo seu occasione quacũq; p dominum tre vtm
capi & carceri manupari valeat in vtro quocq; modo. Sz duci debeat coram
dño Capit in judicium sup denunciatione uel accusatõe facta & tra eum hmõi
exclationem faciendis. Et si prout uidebitur sapientibus terre ad hec pmo
candis uxta posse. tñ temporis abilitatem / idem detentus uel capiendus
securitatem prestare poterit de parendo juri & facti causa exigente sub cautte
dimittatur abire nec ad carceres deducatur: Publicas homicidis furtibus
predemb; malefactoribus et ceteris iniquis & tra quos fama pclara pũ, labora
ret duntaxat ceptus. Et si quem & tingerit mitti in carcerem pret debitum
juris / vt offensa non precedente. vt prudentibus uisum erit / tunc de cippo uel
compedibus aut carceratione nichil soluere teneat.

De plcis & massis forensiũ capi i vtro nõ permittendis:

Item Reformatum fuit ad augmentum terre vtm / et ordinatum atq; so
lemiter deliberatum q; nullus homo de masnata uel massarius alicuius foren /
sis aduenens in tram vtm p quemq; dominum suum / eum repetente in ipa terra
Vllatenus capi permittat de cetero: Set probante dnõ q suum dicet hominem uel
massarium hmõi homo / uel massarius / tunc licencietur / ac tra vtm infra
dies xv. quo voluerit recedendi: Et si lis aut questio insurgeret inter dominum
et hominem appellatum de masnata uel massarium Coram dño Capitan, sit
securus talis homo massarius lite durante prefata. 7.

De albuentibꝫ in royſ

Item firmatum fuit / q; Nullus uicinus / uel hitator audeat albuere pũos la
neos / nouos tinctos / uel filatum / aut tellam lineam tinctam de nouo / ul aliq
turpe provere in Royſ labentibus p terram vtm / mina terram vtm uel extra
sub pena xl. solidor. Cum pene tercia pt sit dñi Capit tercia Comums et alia
tercia accusatoris: Bechary autem & Hosteri non audeat albuere uentres i ipis
Royſ aporta sci / Quorũ usq; ad pontem lapideum intrinsecum burgi superiꝰ
sub pena predicta. Et siquis becharius vel hosterius nolũt lauare uentres in
burgo de puscellem in ipsa Royã hoc facere teneat a / ponte lapideo infra. Et i
Royã forte Cuntat etiam a ponte lapideo infra. et similiter in burgo Aquilos
a / Ponte lapideo infra. Et siquis contrafecerit cadat in penam predictam
dividendam vt supra. ~

De tabul' porcor' sub tabul' nō tenendis 226

Tem firmatum fuit. q. nullus in mercato ul' burgis unum tabulum ad porcos sub tabulis uel alibi extra domum propriam tenere presumat sub pena xl^ta^ solidor'. Cuius medietas sit Capit' alia Communis.

De porcis alibi uendendis q' in mercato nouo 227

Tem Statutum seu reformatum fuit q. nullus in diebus Sabbati et festi Cana am porcos in grege uel armenta in mercato nouo Vrbis audeat uendere. Sub pena xl. denar'. Cuius medietas sit Capit' alia Communis. Predicta autē in diebus Sabbati predictis a festo Cananam Vendi possint Infirmata seu via pertinentium Vbi uendit Rabiolum. et data firmar' usq; ad plateam Vrbis.

De nō audentibz porcos de grege uēdere ligatos inforonono: ~~227~~ 228

Tem firmatum fuit q. Nullus cuiuscumq; habitator aut forensis audeat in tota Vrbe inforonono uendere ple uel alium porcos de grege etiam si sint pingues ligatos sicut uendunt porci nuturi in ouilibus sub pena .L. solidor'. Cui pene medietas sit dōi Capit'. alia Communis pro singulo porco.

De seroffis nō tenendis cuiusq; p stratas 229

Tem firmatum fuit q. Nullus in ciuitate mercato et burgis Vrbis audeat tenē emtos p stratam seroffam fetum. ferentem uel alia predictam nutrientes sub pena .xx. solidor' quotiensumq; inuenta fuerit in strata p dōm Capit'. Cuius medietas sit Capit'. alia Communis.

De porc' nō tenendis. ~~228~~ 230

Firmatum fuit q. Nullus cuiusq; abbatia muros terre Vrbis tenere audeat a Kalendis Iunii usq; ad festum Sancti michaelis anno quolibz porcum nec por .m eorum p stratas sub pena .xx. solidor' pro qualibet uice qua inuentus fuerit Vel inuenta p dōm Capitaneum. Cuius medietas sit Capit' alia Communis. In casibz tamen et causis de non sub tabulis possit porcus a porcar' impune licebit retineri.

De filandris pirpe fructū siue poma ~~229~~ 231

Tem firmatum fuit q. nullus uendens poma seu fructus lac et herbas nuta eas filare audeat sub pena .xij. denar'. Cuius medietas sit Capit' alia Communis. Et fiat depositio terciam Capitanei. et duobus de Consilio et habeat terciam partem.

De fuzentibus sepum intra Vrbem ~~230~~ 232

Tem firmatum fuit q. sepum nullus audeat fuzere in Vrbe nisi post tertiam sonum campane mapiendo usq; ad maturinum maioris Eccle Vrbis sub pena .L. solidor'. Cuius medietas sit Capit'. alia Communis.

De Combustibz polentam. ~~231~~ 233

Tem firmatum fuit q. quelibz pollentam habere uolentē illam cum ramo tu uel alio tali. nō alibi habere teneatur. Et hoc a festo sci Martini usq; ad festum Carniprivii. sub pena .xxv. lib'. Cui tria pt sit Capit'. alia tria Communis alia accusatoris

De cane alieno nõ occidendo 234

Tem firmatum fuit q̄ quicunq; canem alienum interfecerit fraudulenter seu furatus fuerit soluat denariõs .xl. quor medietas sit Capitī. alia com. Capitaneus autem ei cuius canis fuerit rõnem de iniuria & extimatione canis facien teneatur. Salvo si occidat sine fraude de qua fraude questio per Consilium decernatur.

De palumbis domesticis nõ occidendis 235

Tem firmatum fuit & Statutum q̄ nullus audeat capere uel occidere palumbos/ palumbes seu palumbinos domesticos alterius in vno uel suis premen tys pena Banno .x. solidor pro quolibet. Cuius pene medietas domino Capitī alia communis cedat. Et nichilominus teneatur emendare dampnum indupplo ei cuius fuerint palumbi cuius dampnamento. Salua taxatione dñi Capitī cum consilio boneri in vnoq; terre predicte.

De trahentibus cum scloppo & huic similia: 236

Tem firmatum fuit q̄ Nemo de cetero audeat trahere pilotum magnū cum misterio ferri. nec cum ea seu cum ligno ad illum modum facto sclopum seu terremotum alīq; facere sub pena .xl. denar. Cuius medietas sit domini Capitī et reliqua acusatoris

De precentibus lapides cum fundar balotta in/muros vrbis: 237.

Deprecationem maximam pueror. Statutum fuit & Reformatum q̄ q̄ nemo infra terram & tm fuse muros vrbis seu ab extra terram infr fossata muros lapides cum funda seu fundibulo proicere audeat seu trahere per cum balotta infra predictum fossatum seu muros terre trahere presumat. Et qui p̄trafecerit cadat in penam .x. solidor p̄ qualibet vice delicti. Cuius medietas dicte Capitī. alia Comunis predicto cedat.

De animalibus mortuis extra braydas vrbis exportandis 238

Ordinatum et firmatum fuit q̄ qui amp[lius] quam bouem vel alium animal quadrupes eadie qua mortuum fuerit extra braydas vrbis nō ferrent appor tari solvat .xx. solidos quor tercia pars sit domini Capitī alia Comunis & tertia acusatoris super quo dum vivo bene fame det plena fides. Canem uō & multipu lam extra tollatum bunger fuaat apportari mortuum talione

De Capris nō ducendis cum pectinibus ad pascendum: 239

Tatutum et ordinatum fuit q̄ nullus audeat ducere et ducia facere caprās cum pectinibus ad pascendum. De quib cum hic patiere ducia facere ita q̄ qui p̄trafecerit solvat pro quolibet vice denarios .xl. Quicunq; autem Capra tollatum bunger animalia pascentia aut frondes ferentia solvat .xx. solidos Cuius banni vna pars sit Capitī. alia Comunis & tertia acusatoris. Cuius denū natie sit domine Capit & duobus de Consilio. De capris alienis nō mulgendis:

Tatutum ⁊ ordinatum fuit .q. nullus ciuis uel Vrbana aut forensis de cetero audeat mungere uel nomgi facere capitem uel capras alienas sine uoluntate earum fuerint ipe capre uel capra. Et qui contrafecerit solvat xx. s. pro qualibet uice solvat. Cuius banni medietas sit Capit̄ alia Communis.

De Portonerijs portaz / q̄ nō dimittant portare fassiculos. 241

Tatutum ⁊ ordinatum fuit q̄ Custodes portarum teneā Vrbis in pena .xx. solidoz pro qualibet uice in qua reperiatur. Cuius pene medietas sit dñi Capitanei. alia Communis nec permittant aliquem ducere uel portare in fassiculis barattones uel alia ligna domestica de braydis ⁊ campis Vrbis. Salvo tñ q̄ si aliquis forensis illos uel illa duceret ad uendendum dummodo non essent de braydis.

De Vuaytis 242

Tem firmatum fuit q̄ Vuaytę que stant ad portas pro Comuni nō audeant nec debeant / nec alium loco sui ponere sine licentia Capitanei legitime impedimento cessante. Sub pena xl. solid. Siquis autem hospitabit̄ alibi q̄ sup̄ porta seu bastredo sine licentia Capitanei solvat denarios xl. Cuius medietas sit Capit̄ alia Communis.

De custodibus braydaz ⁊ tabelle fiue campoz 243

Firmatum ⁊ ordinatum non reuocando pp hoc ordinamenta prius facta sup̄ braydis prati ⁊ Campis. Q⁹ eligant̄ octo boni Viri de quali decima burgorum Vrbis ⁊ aliqui de terra Vrbis p contratas qui fuerint accusare domino Capit̄ quos inuenerint damnum dantes in Braydis Campis prattis ortis et bayarijs cum bestijs ⁊ sine bestijs. Et credat̄ eorum Juramento ⁊ cuilibet ipsorum Juratoz eligendoz. Et quicunq; accusatus fuerit de damno dato p aliquem ex juratis Cadat in penam medie marche denar. Cuius medietas dño Capit̄. Et alia commune predicto cedat. Et nichilominus satisfacere damnum duplum illi cui factum fuerit teneat

De Payfatoribus 244

Tatutum ⁊ ordinatum fuit q̄ p tres menses Vr madij. July. ⁊ Aug. nullus Vrbanus nec forensis / pedes neque eques de cetero audeat ingredere campos blauatos in prumentis tene Vrbis ad payfandum. Et qui contrafecerit pene pro qualibet Vice qua reptus fuerit denar. xl. medietas cuius dño capitaneo deuenat. Reliqua uō comuni. Assecurantes uō dictum payfatorem nl payfatores quotquot fuerint. de campum blauatum huiusmodi intrauerit solvat denarios Viginti. modo predicto. ⁊ q̄ de predictis credatur sacramento dom̄ possessoris nl alterius fidedigni.

De intrantibz braydis cā dandi dammiz. 245

Tatutum fuit ⁊ ordinatum ⁊ firmatum q̄ nullus intret braydam aliquam que sit clausa et habeat portam uel non cā faciendi dammum cum bestijs nl

sine bello absq; voluntate eius cuius fuerit brayda. Quicumq; autem p̄trafecerit ca
dat in penam .xl. denar̄ & dampnum satisfaciat illi cuius fuerit brayda et
eius credatur sacramento vel eius familiare si fuerit campos mentis ad̄s
ramentum prestandum vs si querellam deposuerit dampnificatus h̄eat leuz
hoc damnum. Cuius nō bann̄ medietas d̄no. Capit̄ alia comūi cedat.

compos

De mittentibz equos extra de nocte. 246

Ordinatum & statutum fuit atq; firmatum q̄ nullus de vtmo sine
hospes h̄uit sine alia queuis p̄sona in vtmo hitans audeat mitt̄e in no
cte eques armentas somarios et alia quecunq; animalia in brayes vel prati-
bemmum vtmentium ad pascendum sub pena .xl. denar̄. pro quolibet equo
armento somario vel alio animali inuento in predict̄ dampnum facere. Cuius
medietas sit ut̄s proxim̄

De dāno dato p̄ stroffas in brayes alienis 247

Firmatum fuit et ordinatum q̄ si aliquis stroffa vel porcus in brayes vel
campo seu orto alieno dampnum dederit. Is cuius stroffa vl porcus fuit
dampnum huiusmodi emendare teneat̄ et .xx. solidos. Cuius medietas sit do
mini Capit̄. alia communis & debet ad hoc habeat̄. Fides vs de inuentione stroffe vl
porci et eius dampnum datum fuit vel suo familiari ut̄s.

De mittentibz brayes vl̄ campos alienos 248

Item firmatum fuit q̄ nulli brayam alienam vel campum nō fossatum
et portam non h̄entem eum alia vel sine causa faciendi dampnum mitta
re audeat. Siquis aut̄ p̄trafecerit vs preter voluntatem eius cuius fuerit
brayda vel campus solvat .xij. denar̄ quor̄ medietas sit Capitanei alia
Communis. Et dampnum illi cuius fuerit tenuta satisfacere teneatur. Et
hoc si querela Capit̄ facta fuit tenuta aut saltor̄ burgi seu familiares
dampnificati predicti.

De mittentibz brayes. 249

Statutum fuit & reformatum q̄ nullus audeat mittere brayem
ortum vel campos fossalatos intra tabellam et p̄sumā terre vtm̄ causa
accipiendi vuas bladum vel alia poma: Quicumq; aut̄ p̄fecerit in duplum domo
vel d̄no brayde satisfacere teneatur. Et in dulorum denar̄ aquilen̄. xl. Cuius
medietas h̄abeat̄ pecunial̄ sit d̄ni Capit̄. alia Communis. Et q̄ de huiusmodi
damno illato credat̄ sacramento illius cuius erunt campus vl̄ brayes fuerit
sine eius familiare vel facto custodum vel alterius amicorum bone vite cui
dominus brayde vel d̄na. duxerit committendum et se p̄misisse suo juramen
sacramento. Et hoc intelligat̄ si querela deponet̄ dominō.

De dāno dato in brayes. 250

Item firmatum fuit ordinatum q̄ quicumq; in Vino fuit cum tabellar
p̄mentis damnu[m] n̄ dederit faciendo herbam in camp[is] Communis ten
Hanante solvit xx. soldos. Cuius medietas sit Capitanei alia Communis. Et
Communum satisfaciat illi cui fuerit tenta.

De arbor[um] amputation[e] in Brayd[is] camp[is] & pratis alienis 24

Item q̄ quicumq; intrauerit brayd[as] campos vl prata aliena & in ip̄is me
dent aliq̄ am arborem vel autem C̄dat in penam [illegible] libr[as] cuc[um] fi ol
nendo fuit. Si aut̄ soluendo non fuerit tunc tallagetur p̄ tenam. Preterea
quod accepit Hadrum fuerabalos seu mamp[u]los in Camp[is] vel brayd[is] alie
nis cadit in penam predictam L libr[as] pueri & talliatur. Et siqu[is] ali
mitteret puerum vel puellam suos in brayd[is] vel Camp[is] alienis ad faciendu[m]
aliq̄ damnu[m] predictu[m] similimode & pena plectatur. ut qualitas de [illegible]
[illegible] requirendum. Et nichilominus in capitulo quolz Communis p̄sit sanctio
teneatur talis delinquens l. si soluendo fuerit. Cuius pene pecuniarie [illegible]
sit dn̄i Capit[is] et reliqua Communis.

De faciendo herbam in pratis alienis. 24 2

Item firmatum fuit q̄ nullus audeat faciendi herbam in pratis alienis
de [illegible] el de nocte extra portus Vrbis exire audeat nec cum equis ne
cum plaustris. [illegible] faciendo herbam aut ip̄am
exportare de alienis p̄ratis ad mentus fuerit p̄dat x. soldos pene nomine
dicto dn̄o Capit[is] totalit̄ implicande et dampnum passo soluat. Si si cum plau
stris in pratis alienis herbam faciendo aut exportando fuit aliquis adimplent
sol[idos] x. soldos pene nomine. Cuius medietas sit Communis. Alia ꝯ dn̄i
Capit[is] p̄fatis et dampnum passo soluat. Denunciatio fiat dn̄o Capit[is] et
eorum de consilio.

De accipiendis volent[es] poma forentibus. 24 3

Item firmatum fuit & reformatum q̄ nullus in Vrbe audeat vl p̄sumat ta
puer Vltra xij. annos hinc q̄ p̄uecte etatis accipere poma vel fruges
aliena forenti de eius alius fuit cōsilio & tra ip̄ius forenti voluntatem. In pen
L. denar[ios]. Cuius pene medietas sit dn̄i Capit[is] et alia communis Vz si grd
la proposita fuerit contra delinquentem. Et si soluende non fuerit tunc
p̄diem integrum incarcerabunt.

De intrantibus ortus intra Vrbem. 24 4

Firmatum & ordinatum fuit q̄ si aliquis intrauerit ortum alicui
ad accipiendi poma vinea vl herbat seu alios fructus meidat in pena
[illegible] denar[ios] et nichilominus teneat[ur] satisfacere dampnum dn̄o ort cuius
fuerit. Cuius pena medietas sit dn̄i Capit[is] et alia communis. Et dictum

Juramento Dnorum ord seu lor tenentium ut dominica

De solutione nō tenenda cum pmul' eōr: 254

Statutum & ordinatum fuit q' deinceps quicunq; fecerit aliquam tolu
tionem eōr ul' Camerario eōr ul' Vī tam - non possit dare nec facere ipā
solutionem in pmulis cum duobus ul' mo. Nec ipe Camerarius ul' alius q
fuit pro eōr teneat' acquie mihi tolummō decentum march denar' nam
martham in pmulis & sic pro rata supra dict' mihi.

De hui' qui detentant' data eōr' qui vendunt' & alienant' amchilando eadem: 256

Item Statutum ordinatum fuit q' Nemo de [illegible] tideat nec presumat
detentu data qui vendunt' & mcantant' uel ut bonnare amittere ut
facere q' eor' ud aliquo ipōrum pdident seu p aliquem qui data habuit ul
aliq ipōr' amiserit ac etiam q' quilibet mcantans data comunis ul alic' p
sonarum eōr' datorū teneat' debeat a quinquaginta marc denar' sup mcantum
de mcantare ponendo denarios quadringenta & deinde sup datum q' m
cantauerit est ad mcantum. Quinquaginta marcharū ul alibi supra
usq; ad centum marchas. Et a quinquaginta marchis mihi possit quilibz in
cantando mcantare pro libito voluntatis ponendo vnum denarium & deinde ut
ex supra pmit dispositum hic habetur, a Centum uō marchis supra in
suma Centum marcharū teneat' quilibz mcantans in cantando mcantare
tot quot hinc qua mcantauerit datum q' erit ad mcantum ponendo vnam
marcham denariorum tne m mi. Et qui secus fecerit amittat hoc & dimidiam
de delendo ut' Cadat in penam Ll denar' Ita & dict' aliqua mens
pfolundor' mediet' in dno Capit' ul quam communiā pflorandam
fiat sibi mandatum & dnm Capit' q' ita fieri fecerit ut' mittat pro
pdictam De mcantar' ambo uō qui tenent pter supradictum dnem
dam distinctam mediet' mercede sua p' quolibet mille centū u-
mcantate nec accipiant ab aliq' debeat nisi [illegible]

1. Ho' & fidei 257

Item q' omnes fidei fratres vnum teneant' & sint pars' C
dillum hui' actum emendare si fuerint q' poss' [illegible] Et hoc ho
ipi fidei cognoscant ipsum ad ipsum ad emendā memb' [illegible] & emendare
tenent' quoniam predictum hoc quem illa sic pus' [illegible] & predamari
emend' hui' ilmoi ordinamento sic an dict' & ut supra Cust[illegible]
pene mediet' applicet' dno Capit' - aliqua mediet' Comun' vī tm.

Rex Dauid[ri] : 258.

Tem q̄ Nullus Judeus ⁊ Judea p̄sumat exire domū cohabitatione⁊ in diebus Jouis ueneris ⁊ sabati ebdomade sancte durante officio diuino dicti diei sabati in pena predicta exigenda uic̄.

Rex Dauid[ri] — — 259.

Tem q̄ nullus Judeus et Judea diebus processionum que fiunt infra Vrbem p̄sumat exire domum q̄dam Clerus cum ꝓcessione arant terram Vrbis in pena predicta exigenda Vic̄. —

Rex Dauid[ri] — 260

Tem q̄ nullus Judeus p̄sumat mutuare ad usuras nec aliq̄s uendere p se uel alium in terra Vrbis. Diebus Natiuitatis. Resurrectionis Assensionis domini nostri ihu x̄pi. ac diebus ueneris sancti ⁊ Corporis x̄pi et in die Assumptionis beatissime ⁊ Gloriose Virginis marie matris domini nostri ihu x̄pi. in pena Viginti solidor̄ Exigenda. Vic̄.

Rex Dauid[ri] fructus. 261

Tem Statutum fuit ac Ordinatum q̄ nullus Vicarius Cuiuscūq; habitator Ciuis uel femina terre Vrbis ꝓcedat uel alium andeat uel p̄sumat emere aliquos fructus causa reuendendi ante horam tertiam in Vrbe ⁊ suis pertinentijs sub pena — solidor̄ ⁊ p̄dendi fructus p̄ qualibet uice qua statutum fuerit Cuius pene medietas sit Capit̄. alia Comunis —.

Rex Dauid[ri] de mercatoribus forensib[us] 262

Tem Statutum fuit ⁊ Ordinatum q̄ nullus Vicarius Ciuis uel habitator terre Vrbis audeat uel p̄sumat hic partem porcor̄ cum mercatoribus forensibus Vel fuisse ipos Mercatores forenses vendit dominum in terra Vrbis porcos. Sub pena xxv. solid̄. Cuius tria pt̄ sit domus Capit̄ tria Comunis et tertia accusatoris.

In xpi nomine amen. Anno a latitate eiusdem Millesimo ducentesimo octuagesimo septimo Indicion quinta die penultimo mensis Decembris
in pleno Arengo totius Communitatis tue Vrbis ad sonum Campane more
solite congregati in sala domus solite. Coram Magnifico et Generoso viro
dño Vitale maurocheno pro Illustrissimo Duce dño Venet. etc. et Patrie feliciter
Locumtenente ac Sapienti et Egregio viro dno philippo de Andreas Legum
doctore ipius tene Hon. Capit. In quo quidem Arengo interfuerunt tam no
biles Curie q populares in multitudine copiosa. Ad obviandum scandal
et obis que verisimiliter orta possent in ista Vrbe et pro eor bono. Statutum
et ordinatum fuit q si aliquis Civis vel habitator dicte terre Vrbis Civitatis
predicte existat habuerit rem stabilem in ipa terra Vrbe et tm et Burgis et volue
rit eam vendere vel alienare, proximioribus sanguinei suis volen
tibus pro usu suo et ipis recusantibus tunc illi vel illis propinquioribus Vri
bis qui magis sibi erunt et possident aliqua bona stabilia prope illam rem ta
lem stabilem vendendam alienandam vel alienandam illam emere vel ad
huellum acque volentibus pro illo eo precio sine huello et pactis predictis
q eque ab alis hic potuisset fieri posse. Et siquis contrafecerit. Vendendo alienan
do vel alienando contra formam predictam. Statutum fuit et ordinatum ex
nunc prout extunc et tunc prout exnunc talem venditionem, alienationem
vel alienationem, nullius esse valoris efficacie vel momenti, ac irritam et cassam,
et talem venditorem, alienatorem vel alienatorem, tunc obligatum esse et
tenere vendere alienare vel alienare ipam rem stabilem proximioribus
sanguinei proie et usu suo emere vel hic volentibus et tunc ipi recusantibus
propinquioribus Vrbis qui aliquam rem stabilem magis prope illam rem ta
bilem vendendam vel alienandam possiderent, pro eisdem eo precio et huello pet
quentionibus que ab alis hic posset seu potuisset. Et predictis proximioribus
sanguinei et propinquioribus Vrbis recusantibus tunc liceat ipam talem
rem stabilem vendere alienare vel alienare possit cui vel quibus sibi melius
placuit. Et siquis eo quoz contrafecerit cadat in penam xxv. lib. solidos
pro singula vice. Cui pene tacita ps sit dm Capit. et alie Communitatis Vrbis.
Et nichilominus venditio alienatio vel alienatio facta extra formam et te
norem ptius Statuti ipo facto sit irrita cassa et nullius valoris. Et talis
venditor alienator huic alienator, teneat obsuare formam ptius Statuti
et hec habeant locum infrascripte venditionibus, alienationibus
et alienationibus tantum

Ke. De diuerb⁹ vbis turpib⁹ & inhonestis non Dñis deputatis 2

Item pro bono & pacifico statu Ciuium Terre Vtini & admouendum 264
quecunq; inconuenientia & scandala que oriri possint in ipa tra Vtini. Statutum
fuit ordinatum & decretum quod nulla psona cuiuscunq; status gradus
seu preheminencie existat ul' fuerit audeat seu presumat quocunq; tempore dicere seu pferre
aliqua verba immuiola turpia aut inhonesta in consilio Communitat' Vtini.
aut Coram deputatis sine Regimine ipius cõitatis aut aliqb dicere uel
facere q; redundet sine cedat indecenti sine obprobrium & verecundiam dicti con
silij deputatoz & Regimnis dict' Cõitat' sub pena libr' L. solidoz' in
quam penam incurrat ipo fure nullo alio processu inde facto sine subsecuto
Cuius pene tertia ps sit dñi Capit' alie due pres sint cois Vtini. Si uõ alibi
q; in consilio seu coram deputatis & regimine dixerit aut ferent talia vba immuiola
turpia seu inhonesta ul tendentia in obprobrium dedecus & verecundiam Consilii
et Regimnis ipius Cõitatis ipo iure sit condempnat' in libr' solidoz' xxv.
Cuius pene tertia ps sit dñi Capit' alia tertia accusatoris & alia tertia. Cois
Vtini. Et credatur sacramento dicti accusatoris cum uno teste fidedigno et
teneat' in credencia dummõ dictus accusator sit psona bone fame
et dictionis et fame
in deliberatione dict' deputatoz'. Et talis accusatio deponat' Coram domõ
Capit' cum duobus ex domnis septem deputatis. Verum si uterq; indubiz
Vtinum talia vba sint plata forent immuiova turpia inhonesta seu tendentia
in obprobrium & dedecus Regimnis & communitatis hec sit in determinatõ
et declaratione ad hoc fiend' Vtini seu maioris partis consilij & hoc statutum
sic preciose & inuiolabiliter obseruetur.

Ke. De nõ portand' armis &c. 265

Item ad removendum scandala et inconuenientia que oriri possent
in dicto Consilio tenere Vtini. Statutum & ordinatum fuit q; decetero
nullus de Consilio uel aliquis alius audeat uel presumat portare arma offensi
[illegible] in dicto tempore Vtini pro [illegible] quattellum magnum ul alia mag'
arma offensibilia sup quibus stetur determinatõi consilij sub pena x. lib'
solidoz' totiens exigenda quotiens' p'fatum fuit. Que pena irremissibiliter
inferatur p dñm Capit' & Camerarium sine provisores cois tenere Vtini sub
eorum sacramento. Cuius pene tertia ps sit dñi Capit' & alie due partes
sint Communis Vtini &c.

Ke. De hostibus nõ existentibus nec mittendis nisi in casu [illegible] Vtini &c. 266

Intendentes Vtilitati & commodo accrescentibus circa Cuius pstum illoz
qui pendent fidelitatem dicti & status Salubrit' prouidere eandem ne fiat q; qui
onera patiunt' sentiant sibi profectus & comoda. Statuim' & ordinam', q; Nullus
forensis cuiuscunq; status gradus eiusdem ul' condicionis existat audeat seu

presumat in Terra Vtim burgis ceus dulcem uendere seu uendi facere ad
minutum Oleum seu aliquas Spetiarias. sicut est pip piperis Spetes zaffi
tanum, zucharum, zedoarum aut alias ffectiones ac encensum Vuas passas
Vlmarinas amigdalas nfim aut Spetiarias alias cuiuscumq gnis seu summe
moronam et anguillas salatas, Ne possit uendere mgrosso nisi gntate mfenus
Spetiarie. et intelligatur q̄ vendatur adminutz. Oleum vz de uno Mucro
mfra zaffranum pip piper Spetias zinzerum mcensum Cubebarum
aut alias ffectiones de una libra mfra. Vuas passas amigdalas Risum tu
mum Moronam et anguillas salatas. ad decem libr mfra. In grossum aut
ad dictis ponderibus supra impune uendere possit. Et siquis contrafecerit
cadat in penam octo libr solidor pro quolibet contrafaciente et pro qualibet vice
Que pena p tociens exigat. et q possit quotiens fuerit contrafact. applcen
di oleum et alias res uenditas. Cumq pene tocia ps sit dni Capitanei tocia
Comunis Vtim. et alia tocia ps sit fidelium et matuz tente Vtim
si contrafaciens p eos repti fuit. alias ipsa tocia pars sit accusatoris quam
accusationem facere teneatur. cum sacramento Coram domino Capit.
et duobus de Consilio et tenebitur secreto. et c.

Ryn. de Custodibus Marittimorum 267

Ut marin fuzanti tollat et ut Cust et habitatores dce Vtim suos
fructus colligere possint: Statuimus et ordinamus q̄ a prmo die may usq
ad prmam diez octobr. omni sero i prma hora noctis claudant portas dce
Vtim et claues et no aprant nisi pulsata campana de mane
nisi venerint claues ipsis dnis. Quibus aprta possit et subito claudi
Item q̄ de cōi pnideat. et supdicto tpe eligant custodes bonos et
sufficientes quibus defendat Juzamentis sacramēti ut custodiant et visi
dient omni die tabellam Vtim Et si aliqui aut aliqua repti fu
erint p dictos custodes ut p dnum fundi sine cū fameliis et ip
bona aliquor eorum ut habitatorum in dca Vtim. et dni Custodes
[illegible] p eos fidelitatem denuntiet et dnus de quorum
capitaneo Vtim et talis accusatus ipso facto condemnatus sit et
solv. quaz dca ps sit dni capitanei. dca cōis. et
accusantis Et irremissibiliter dicta pena auferat
ratione damni passi. Et si aliqui interfuit p dictos
facto puniat
et capitaneo
hominibus et credat ipsis officialibus et dno fundi sine
fidelitatem
supdictis eorum et habitatorum dce Vtim. Et si dnus
pene
loco pene

14
29

Die dict. mens. et ann. supr. scripti

In xpi nom. Amen. Anno natiuitatis eiusdem Millesimo Quadringentesimo Octuagesimo. Indictione tercia. Die sabbati penultima mensis Septembris Actum Venetijs in Palatio com. In Arsenio duce hec presentibus ad hoc vocatis specialiter et rogatis Comparente et mecum Cancellario Magco et grosso Arco dno Thoma Mocenico pro nro Ser.mo et Excellen.mo dn. do. Venetiarum etc. Locumtenente Ser.mo In quo quidem Arsenio fuerunt Spectabiles Egregij et Boni Comites et Artifices ac populares infrascripti vz. Dns Nicolaus miles Ser.mi dni Fernandi et filiorum dictor. vz

In Arsenio Supposito ad propositionem factam per suprad. dnm Fernandum et filiorum eius et dnos septem deputatos hec vice nomine suo et officiorum eius Diuerse per eosdem obseruationem Statuti dni Capitanei dicte hec nullus Banterij adhibitus fuit ordo nec forma et regula, qui possint vocari generis per eumdem dictum hec ad sedendum in dicto dno Capio et sententiandum in dictis consilijs cum et Sententijs tam ciuilibus quam criminalibus. Et quia plurimi steterunt qui vocati fuit de Armis tam quam pluribus litigantibus per que sententie fuit et elapsum et quotidie sequitur multa inconuenientia et scandala in determinatis et dictum non solum litigantibus sed et hec Contractus et processus fuit. Et quia pene in quocumque ipsius Contractus apposita fuit hec ecc et deliberatum quod in hac Arsenio et deberet apponi vt possent in eo fieri punctiones necessarie circa hec: Et sic vpe dnos fernandenses monebant et proponebant hinc ac in hac Arsenio vt in ipso terminarentur et diffinirentur quot maiori pte videretur. Et maiorem partem dicti Arsenij et qui pro omnes Diffinitus et terminatus fuit et pro honore Ser.mi dni nri: et Contractus inde: ac pro bono tam Ciuitatis: et cuius quo fuit litigare in dicto Palatio ipsius dni Capitanei fierent punctiones et statuta seu ordinamenta infrascripta seruandis edita fuit et publicata fuerunt in hac forma vz.

Et p Statutu et ordinatu fuit quod pro Palatio hec dni singulis quatuor mensibus eligantur quatuor honorabiles cives et deputent me quos sit unus doctor ut hucusque fuit qui teneat sedem et pro redde omnibus et in dictis consilijs pertinentibus ad predictum d. Capit tam ciuilibus quam criminalibus in quibus pena pecuniaria [illegible] et statutorum hec dni non excedat. Imponendo quorum officium duret per quatuor menses tm et non ultra. et tales primos existentes hec dni minime.

Item ordinatu fuit quod statuti et predicti dno Capitaneo non possit sedere pro hac reddendo ullum pedone fuit ordinarie fuit extraordinarie qui nomine hec et dictus quatuor predictis nisi electus et deputatus secus fecerint nec pro reddendis Et si secus fiat illud sit nullius et pene et nulli valoris

Item ordinatus fuit et statutu quod predicti Iudices singuli dictis dni pro tempore possint fuit ordinarie pro reddi fuit non teneant et obligati fuit sedere in palatio dicti Capit ad pro reddendum bis in hac vz. semel dicti quo ordinarie pro reddit statim post pranum compete que ad hoc petita est pulsare: et alio hora tercia: post pranum nisi singuli dicti teneant in palatio dicti Capit sedere pro hac reddendo hora vigesima.

Item, Statutum et Ordinatum fuit quod Capitaneus habeat
electi, et deputati habebunt salarium cum Capitaneo pro tres
reddendo rationem ad finem mensis tenentur in manibus dicti dñi
Capitanei de facto et certe dicti corp officium exercebunt / nisi prius ex
Solutus fuit dicti juramentum per duos Deputatos fuit per regimen tres dicti.

Item si aliquis ex officiatis predictis non veniret ad sedendum cum officio d. Capitaneo
pro tres reddendo vtr dictus est et horis supius ordinatis absente
impedimento infrascripto / tunc facto absq alia fictio et declaratione
pro qualibz vice sit condemnatus in solidis duodecim / cuius pene tertia pars
sit officiali dñi Capitanei: et alie due partes spectent nec Comuni: et talis
pena nullo pacto possit remitti. Salvo si tres ex dictis predictis sint
et quatuor cum eorp voluntate et licentia Capitanei absentarent.

Item si per acto duos ante finitum officium officiatorp predictum per dictum scilicet diligenter
in predictis ad ipm officium alios quatuor honorabiles cives qui finito officio
predictorp alios quatuor melius habeant sedere cum officiato dño Capitaneo pro tres
reddendo vtr de eorp predecessoribus dictum est.

Item si officiati predicti pro eorp salario habeant de forensibus contra singulos
mercatores pro uno sp vnorp duocatus unus. et vltra hoc habeant medietatem
omnium condemnationum spectantium officiali Comuni: et que si vnus forsan
contingat eorp officio: ac vnus exigentibus aliam medietatem ipi Comuni
spectantem et de illa optinere rationem reddentibus Camerario ipi Comuni.
Et vltra hoc si in curso eorum dicti officii ordinarie ventilatur lis
inter vnum forensem valentem vnum sp et alterum similiter forensem / dicti
forenses non essent concordes quia unus esset oppinionis sui: et alius
alterius: si officiati dicti juramentum possit tunc quilibet eorum
ex eis vnum sp forensem eligere: et hoc etiam habeat locum in
omnibus officiis.

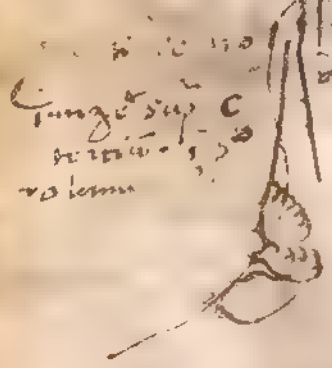

Quod

¶ Nemo vicinus nel forensis denm, nec Senetos audeat blasfemare. 1.
Item per eodem. 2.

¶ Et non audentibus hidere nec audentibus tendere pelles nel bestias ponere tamen
ns seu odoua & alias certias. 3.
Et iure nõ reddendo diebus festiuis in Cuthibus cauhis. 4.
De principio eidems judiciahs. 5
Et pties se pntandis ad judicium in pultationibus campanis & que procedi
debeat inter litigantes. 6
Et pties debentibus interesse in judicio ad Sententiandum. 7.
Et non audentibus fiare nisi habeat xxti. annos. 8
Et oidine hide in judicio & cedulis tiendis. 9
Et termini tertiendis in judicio. 10
Expruatu actio intentanda in primo termino. 11.
Et tunches & vallidis exceptionibus cognoscendis. 12.
Et non hida nel habenda copia scripturas. 13.
Et mandatis tiendis time cedula 14.
Et indicis non dandis ad inform andum. 15.
Et indicis informandi. 16.
Et judicis advocati. 17.
Et terminis rõnabilibus nõ dandis ultra quinquenio infra. 18.
Et dicentibus rusticitates in judicio nel extra. 19.
Et officio cancellarie apd judicium ritum Spanie. 20
Et quatuor gradus- terminis quib cancellarij scribe debent cuadras cõs. 21.
Et Cancellarijs nõ admittendis ad officium advocatorie. 22.
Et danda nel nõ danda fide pcombus i omissionib debitis. 23
Et pcombus & eor salario. 24
Et pcombus sup tendendis animalibus. 25.
Preones portare debeant uestes cum signo ul armatura. 26.
Et his qui nõ dimittunt se pignerari. 27.
Et pcombus non pignerantibus ad instantiam officialium communi. 28.
Et danda solutõe mostre ul pigne pcombs infra tertiam diem. 29.
Et iure reddende ex eã mercimonium ul mercedis 30 31
¶ Nullus vicinus audeat rumpe cursum nel jus & actionem deferenti ad vicinum
nec tenere ptem in mercib cum eo. 31 32. 32
habeatur p nemo exercens opa vicinatus 32 33
Et venditionibus pignerũ ad incantum. 33 34
Et quietis p suam & obligatibus bona spali p pignere q p exactionem in
tantum impedire nec vendant ad incantum. 34. 35.
Et exactorentibus ne bona illor ad quos est spãli obtentum ul q spaliter-

pro pigniere obligauerunt vendant ad incantum absentibus ad se bona illa in prope
tate uel poss. spectare et manutentor dadis. 36.

E dominabus seu mulieribus ptradicentib ne bona ad incantum vendant
assentibus illa fiendum esse dotale/ul' spāli propigniere obligata esse pro dotib
et uir' suis et manutentoribus dandis: 36.

E dñabus ul' mulib ptradicentibus ne bona admcantum uendant assentib
se uis in ipis rone detum ul' sui' suoz hre: 37.

E ptradicentibus ne bona ad incantum uendant assentib se uis in ipis hre: 38.

36 E relationibus spangar reddendar annuatim et scribendum p cancellar
in actis: 39.

E prescriptione non opponenda pta petentes et hntes limella. 40. 37

E spangantibus nō valentibus presudicare alis hntibus super vna et ea
dem re limella: 41. 38.

Vna re spangata alie spangate intelligant. 42. 39.

E non valentibus vendere limella sup re almellata sine notificatione fienda
domino limelli: 43. 40.

E non valentibus reassignare rem almellatam si fuerit deteriorata culpa
possidentis: 44. vel 41.

E eccles et religiosis non valentibus spangare sine speciali pacto. 45. 42.

E uendentibus bis sup aliqua tenuta. 46. 43.

E intromissionibus fiendis p eaues vtm pta quoscumq in terra vtm 47. 43

E arbitris eligendis et cum promissis fiendis int affines sup differentijs
ipoz. 45. 48. 44.

E electione officialium declarante rium qualitatem plonaz deputan
darum et ipius datia fienda: 49.

E deputatione plonaz inquirentis et declarantis significationem eisdem de
putatis defectus interia circa predicta occurrendas: 50. 46.

E punitione fienda negligentibus plonis de officio tutelle negotioz ame
et bonoz prodigoz et dementium interdictione: 51. 47.

E solemnitate hnda qn fiunt bonoz inter dictiones et alienatoes eozdem
prohibitionis et forma tenenda in ipoz publicatoe: 52. 48.

E expellendis tutoribus et negotioz curatoribus recusantibus eaz admn
strationum reddere rones. 53. 49.

E modo obsuando ad audiendas administrationum rones et pmo sup
muentarioz et iustificatione: 54. 50

E recept administratoz rōnem gestionis reddentium iustificatione. 55. 51.

E fine et absolutione fiendis in consilio p Camerar cōs administratoribus
administrationum suaz reddituz rōnibus quaz relatio per deputat

ibidem facta fuerit 42.

E prohibitione r exclusione factis de nolentibus agere p̄ra illos qui suam reddider̄t rōnem administrationis r absolutionem a cōi in p̄silio ob timuer̄e 43.

E pena infringendi illis qui inuentarium nō fecerunt bonor̄ quor̄ administrationem gesserunt 44.

E privatione officior̄ tutellar̄ r adnegotia curarior̄ deputandis affirmb̄ p̄sonar̄ indigentiar̄ tutella uel cura nō mouentes 45. nº 44 46

E auxº remedio r favore dandis intrahendo dolositates deceptiones r fraudes. dat̄ impotentibus r miserabilibus p̄sonis 47.

E solēnitate adhibenda in bonor̄ stabilium alienationib̄ illor̄ quib̄ prohibitum est absq; hac solēnitate alienare 48

E salario ip̄is deputatis debendo r prohibitione scribendi dca acta p alios q̄m comunis notarios 49

Maior frater non possit alienare de bonis stabilibus in preiudicium im nor̄. Constituto generali colloquij 50

E auctoritate Camerarij cōis vtili in expendendo p̄ utilitate eiusdem cōis sine aliqua deliberatione 51

Quando r quotiens in anno Camerarij teneat̄ reddere rōnem sue ad ministrationis r determinato salario calculator̄ r Cancellāi 52

Camerarius teneat̄ facere scribi introytus r expensas quas fecerit singul octo diebus p̄ unum ex Cancellarijs Comunis 53

E pulsatione p̄silij 54

E p̄silarijs non uenentib̄ ad consilium 55

E nō audentibus loqui in p̄silio cum petit̄ circūcirca 56

E quadrus remanis exigendis p procuratores 57

E insurantibus sibi ad inuicem in p̄silio 58

E revellantibus p̄positiones r deliberationes statum publicum tangentes 59

E revellantibus deliberationes p̄siliar̄ priuatar̄ p̄sonas tangent̄ r pena 60

Electi de p̄silio nl officias eorum teneant̄ acceptare officium sub pena xxv. ducator̄ r de auctr dnor̄ septem deputator̄ 61

E facientib̄ se raptu ad brigas r dissentiones 62

E euntib̄ ad faciendum rumorem pensato ao 63

E his qui traxerint arma 64

E insipientibus rumorem in platea 65

1ª ... de examen ... adoffa tutellar̄ r curarior̄

Et paucentibus cum pugne uł alapis infra ꝓsinā platee — 76
Et mulcentibus clamantibus adiutorem — 77.
Quilibz possit pignerare ꝓvisio pane & vino — 78.
Et accipientibz pł'um uł capitrum violent' — 79.
Et percussione alterius sine sanguīs effusione — 80
Et percussione alterius ultra duos ictus — 81
Et percussione alterius cum sanguinis effusione — 82
Et habentibus lapides ad rumores — 83
Et homicidijs — 84
Et inter-facientibus ꝓco uł facientibz interfectore — 85
Et inter-facientibus homicidas — 86
Et appellendis offensis ad furandū de sua infirmitate — 87
Et offensis facta offendentibus communis — 88.
Et furibus & eorū penis — 89.
Et robarijs nō uendendis infra tertiam diem — 90
Et declaratione mensurarū non extractarū ꝓ comedere et bibere mistimul
bites tres aquas — 91.
Et ꝓsonali noctis custodia — 92
Et suspectis eundibus p tertium post sonum campane tertium — 93
Et nō eundibus de nocte sine lumine post tertium sonum campane — 94
Et ludentibus post tertium sonum campane — 95
Et ultra de capitaneo in numeribus — 96
Et transeuntibus muru uł fossatum terre — 97
Et mittentibus scallas ad cancellos ꝓ maioratum tollendum: uel alia occa
sione quacunq — 98
De Rumore penis — 99
Et pena illoꝝ qui furant' aliqd de domibz qñ ꝓburunt — 100
Et officio Judicum & Justiciar — 101
Quilibet teneat' ponderare cum recta statera — 102
Q nullus utatur statera cum unciis minutis — 103
Et non ponderando cum statera nō bullata bulla Justiciar — 104
Quilibet teneat' mensurare ad brazolarum & veneas — 105
Et ponderatoribz farine bladi & bachene infra de muentis — 106
Et fraude farine — 107
Et ponderatoribus bladi & farine — 108
Et residentiam ponderatoris ad pelam — 109
Et farina uel blade restituenda — 110
Et restauratione bladi ad pondus — 111
Et pena [illegible] — 112
Et nō mungentibz panem ad pondus — 113

E bellanaps tenendi p juratos coz officio. 117 — 119
E panic venali bullando & bullis dandis p juratos. 118 — 1 7
E fornatoribus qui nõ signant panem. 119 — 116
E fornatoribus. 120 — 117
E fornatores non possint facere tesas adiendendum. 121 — 118
E fornatoribus nõ bene coquentibus panem. 122 — 119
E datio panis sup fornatoribus. 123 — 121
E fornatoribus devastantibus panem. 124 — 120
E ponderatoribus becherie vcoz salario. 125 — 122
E ponderatoribus carnium. 126 — 122
E juratis becherie sine officialib. 127 — 24
Becharij non audeant vendere carnes alibi q̃ in macello. 128 — 124
Becharij teneant dare unam libram carnium cuicũq petenti. 129 — 126
Evendentib fiatum ad pondus & alia membra aialium. 130 — 127
E cementibus edos ul agnos vlra pfima. 131 — 28
Ut per eodem. 132 — 3
Nullus cã revendendi audeat emere agnos uel edos nisi fuerit becharius. 133 — 10
E hi qui pducunt bestias extra terram ul exportant. 134 — 131
E ducentibus bestias extra. 135 — 131
Nemo becharius audeat tenere agnos uel edos nesitos. 136 — 133
Nullus becharius audeat medere carnes añ pmam. 137 — 134
Nullus becharius audeat vendere carnes pecudinas pro carnibus vaccinis et alias pro his que nõ essent. 138 — 135
Becharij teneant ostendere bestias ponderatoribus. 139 — 126
Omis teneat carnes p ponderatorem facere ponderari. 140 — 127
Quilibz teneat dicere precium carnium ponderatõr. 141
Quilz becharius teneat mittere carnes ad mandatũ ponderatoris. 142 — 13
Nemo becharius audeat carnes excoriatas portare ad macellum. 143 — 10
Nullus becharius audeat tenere carnarium ul tinchetum. 144 — 14
Nemo becharius audeat acapitare rugiones. 145 — 14
Nemo becharius pllumat plures carnes tenẽ in vno cõcameo dicto. 146 — 143
Becharij teneant & pellant satisfacere vendentibz bestias. 147 — 144
Becharij teneant exercere aialia pro pio pperenti. 148 — 145
E becharijs non audentib ponere pronũ i carnibus. 149 — 19
E vendentib carnes ad minutum. 150 — 148
E carnibus psignandis datiarijs. 151 — 13
E Pistoribus. 152 — 1 0

Q Piſcatores teneant portare piſces ſup foro nouo adiendendum. 171

Q Nullus piſcator audeat extra Vrbem portare piſces recentes cum cauda. 172

Nullus piſcator forensis audeat hoſpitari in mercato nũ piſcabus. 173

Nullus Vicinus audeat forense piſcatore ptem hre. 174

Nullus hoſpes audeat emẽ piſces in mediem vltra .v. denar. 175

Nullus hoſterius uel Vicinus audeat piſces uendere crudos. 176

E uendentibus caſeum ad minutum. 177

E forensibus vendentibus caſeum. 178

E caſeo nõ emendo alibi q̃ in platea ad̃ reuendendi. 179

E caſeo nõ portando extra terram Vrbem p forinſem. 180

E caſeo non exportando p Vicinum. 181

E ponentibus aquam cum caſtenio. in vegetibus Vrbis. 182

E tabernarius uendentibus Vinũ ad ſpinam. 183

E tabernarius nõ trahentibus plenam buttam. 184

E Vaſis in taberna tenendis que ſint recte menſure. 185

E tabernarius tenere debentibus vaſa ad recta tenentia menſuram. 186

E nõ vendendo Vinũ ultra Impoſitionem miſi cum menſura. 187

Vper eodem. 178 188

E tenentibus tabernam aptam poſt terminum ſoluũ. 189

E ponentibus lumen roby in Rabiolo. 190

Q Nullus audeat in miſcere terrarũ cum rubiolo. 191

Q Vicinus ement Vinũ forense illũ in aliam ripam tranſire teneat. 192

E menſuratoribus Vini recti Salario. 193

E Aquamellatoribus. 194

E ludentibus ſup rebus alicui manupaſti. 195

E mutuantibus mih ad rectas impreſtantias. 196

E quartarius recti ſalario. 197

Q Nullus quartarius uel alius audeat emẽ aliqd remanente bladi. 198

Vper eodem de quartariis. 199

Q Nullus poſſit uendere bladum alcui recepe. 200

Q Nemo audeat menſurare ꝛ cum recta menſura bullata coñ. 201

E Vendentibus ſal ſup aurib in mercato. 202

E Vendentibus ſal in platea fori noui. 203

E fornelariis ſup vendenda calcina. 204

E testonibus ꝛ de menſura ad quam facere debent tellam. 205

E Operariis nõ occupantibus mercatum. 206

Vper eodem de operariis. 207

E mercatoribus quibus recti quatinꝰ fidei debitum debeat. 208

1474

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100 101 102 103 104 105 106 107 108 109 110 111 112 113 114 115 116 117 118 119 120 121 122 123 124 125 126 127 128 129 130 131 132 133 134 135 136 137 138 139 140 141 142 143 144 145 146 147 148 149 150 151 152 153 154 155 156 157 158 159 160 161 162 163 164 165 166 167 168 169 170 171 172 173 174 175 176 177 178 179 180 181 182 183 184 185 186 187 188 189 190 191 192 193 194 195 196 197 198 199 200 201 202 203 204 205 206 207 208

Et Iudeis feneratoz elapso quinquenio nõ petendis 192 193
Nullus feneratoz audeat tenere audeat tenere duos aut plures libras hum[o] fenoris 192 190
Nullus feneratoz audeat scribere p abaacum 193 191
Quilibz feneratoz pignerum teneat poliçam pignerus exhibet 194 192
Et feneratores nõ audeant diebus festiuis sermones tenere agras 195 193
Et falsificantibz bambaxium 196 194
Et fero signando datuarys 197 195
Super eodem 198 196
Et berrandis bullandis 199 197
Et ementibz pullos capõs gallinas infra ptimã aũo remissionis 200 198
Et ouis gallinis pullis et cetis nõ exportandis 201 199
Nemo vianus nel forensis audeat ul presumat pullos emptos ul emptum
Ire extra portas fre vtm vz infra ptima sluetam 202 200
Nemo audeat emere cazollas nec assel ãn meridiem 203 201
Et capientibus domos cum scandulis 204 202
Quilibz possit laborare sup muro vrem sui 205 203
Et non audentibz in campare fenũ Stramen bedecias fabas nel foz galia 206 204
Nullus audeat in via pu[bl]ica infra vtm intulcta facere fra 207 205
Et impedientibus vias pu[bl]icas extra muros domoz suaz 208 206
Et vicientibz seruatas institutis publicas 209 207
Et proiacentibz turpitudinem in stratis 210 208
Et sterentibus nõ pcipiendis in stratis idie n de nocte 211 209
Et pciacentibus turpitudinem in puteis vtm 212 210
Et tendentibz sup muros cisternas seu puteoz 213 211
Et pellibz nõ tendendis infra in tnseca vtm 214 212
Et pcientibz stercoram in rogis 215 213
Et seglaris stropandis 216 214
Et sternentibz in stratis 217 215
Et nõ tendendo mussulinos letaminis in stratis pub. 218 216
Et fimo siue letamine nõ sternendo 219 217
Et nõ tendendo fimũ extra gingetes 220 218
Et repandis stratis publicis et nõ sternendo ibi 221 219
Et povolis nõ facacendis sup foro et stratis pu[bl]. 222 220
Castellam nõ acupiant in emes 223 221
Nulla mulier seu domicella sin uiris existens extra tenam vtm maritetur 224 222

[illegible] ꝓpiendis ꝓ dñm in Vrne. 223

[illegible] ꝑis forensium capi in Vrne nō ꝓmittendū. 224

[illegible] in ꝑ ovi. 225

[illegible] sub tabulis non tenendū. 226

[illegible] uendendū ꝙ in mercato noue. 227

[illegible] ꝑcos de grege uendere licitos i ꝑonono. 228

[illegible] tenendis cuntis ꝑ stratas. 229

[illegible] tenendū. 230

[illegible] prope fruct̄ sine poma. 231

[illegible] sepum infra Vrbm. 232

[illegible] pulentam. 233

[illegible] nō ocidendo. 234

[illegible] domesticis nō ocidendū. 235

[illegible] cum sclopo ⁊ hmõi similia. 236

[illegible] tibus lapidē cum funda zbalotta in muris terre Vrbis. 237

[illegible] mortuus ex brayda Vrbis exportandū. 238

[illegible] ducendū cum pecudibus ad pascolandum. 239

[illegible] ens nō mulgendū. 240

[illegible] portas ꝙ nō dimittant portare fassiculos. 241

[illegible] 242

[illegible] brayda ⁊ tabelle sine campo. 243

[illegible] cubo. 244

[illegible] brayda cum dandi damnum. 245

[illegible] equos extra de nocte. 246

[illegible] ꝑ saltū in brayda alienā. 247

[illegible] brayda ul campos alienos. 248

[illegible] brayda. 249

[illegible] dato in brayda. 250

[illegible] imputation i brayda campis ⁊ pratis alienis. 251

[illegible] herbam in pratis alienis. 252

[illegible] uolent penna forensibus. 253

[illegible] ubus extra Vrbm. 254

[illegible] nō fienda cum punt̄ cōi. 255

[illegible] de tribunt̄ datia cōis ꝙn̄ uendunt̄ ⁊ abbonnant amchi

[illegible] 256

BIBLIOTECA CIVICA DI UDINE

De inundat. — — — 257
De astrom. — — — 258
De restrictis — — — 259
De restrom — — — 260
De remedijs adustionum 261.
De mixtorum passionib. 262
De mixtis magnetic. 263
De diuersitate vasorum
spirituum et eorum Distillatorio
Spiritus — — 264
De aq. permixtis aromatis
Distillatio — — 264
De varijs aq permixtis
virtutes et naturis
Liber primus — 266.
De Custodia Distillatorij
primi — — 267
De duob Alembicis seu
vasis Distillatorijs
seu — — — 268

BIBLIOTECA CIVICA DI UDINE

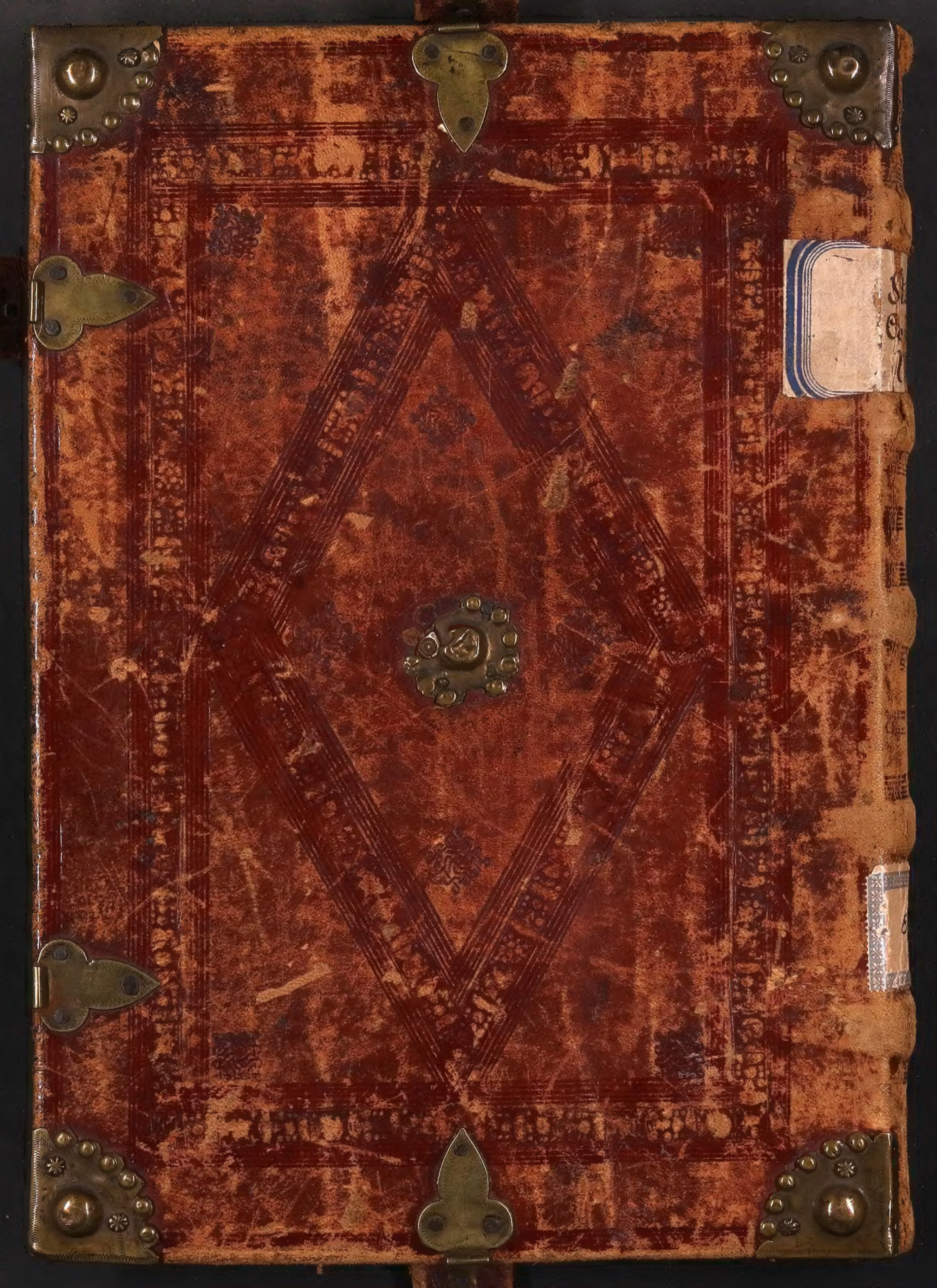

24

Quā ch fece il Sig.r mio

COMUNALE DI UDINE BIBLIOTECA